

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztő
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: 708.
Kiadóhivatal 706.

Ujabb tárgyalások.

Budapest, október 1.

Penelope vásznát tehát újra szövök. Az osztrák kormány tagjai ma Budapestre érkeztek s ezzel a kiegyezési tárgyalások újból megkezdődtek. Kossuth Ferencz a függetlenségi pártban tegnap nagyon pesszimistikusan nyilatkozott a helyzetről s mi teljesen méltányolni tudjuk aggodalmait. Ha csak arról volna szó, hogy a tárgyalások meghiusulnak, akkor nem kellene aggódnunk. Ha most is olyan szabad kezünk volna, mint volt eddig minden kiegyezési tárgyaláskor, akkor a helyzet nagyon tiszta volna, mert akkor nem következhetnék más, mint gazdaságilag önálló berendezkedésünk, ez pedig csakugyan a legjobb és legüdvösebb volna Magyarországnak gazdasági életére. De a kormány e tekintetben rosszabb helyzetben van, mint voltak az előzők, mert kezét megkötik a külfölddel létrejött kereskedelmi szerződések, amelyekben változtatni Magyarországnak egyoldalul nem képes, s amelyeket respektálnia kell. Ezek a szerződések pedig azon a kikötésen alapulnak, hogy Ausztria és Magyarország közt a vámközösség és a forgalom szabadsága 1915-, illetőleg 1917-ig fennmarad.

A magyar kormány tehát egész méltán tartja nehéznek a helyzetet arra az

esetre, ha Ausztriával a kiegyezés létre nem jön. Az önálló vámterület helyett a reciprocitás az, ami szabályozná Ausztriával való gazdasági viszonyunkat a vámközösség alapján. Akik ismerik a kiegyezési tárgyalások anyagát, azok tisztában vannak azzal, hogy mit jelentene reánk nézve ma a reciprocitás. Az Ausztriához való lekötöttség minden hátrányát éreznők, mert hisz oda volnánk hozzá gazdaságilag lánczolja továbbra is, de nem élvezhetnők azokat az előnyöket, amelyek reánk a kiegyezés létrejöttéből hárulhatnának. Fegyvertelenül állanánk szemben Ausztriával, mert azok a repressáliák, amelyekre nekünk a reciprocitás adna módot, vajmi hatástalanok volnának, hisz az osztrák kormány már előre kijelentette, hogy a reciprocitást csakis a vámközösségre és a szabad forgalomra hajlandó főtartani, minden egyéb tekintetben azonban főtartaná magának a szabad kezét.

Az nyilvánvaló, hogy ezt nem sértené meg Ausztria, hisz nem áll érdekében, sőt éppen ellenkezőleg, az előnyös Ausztriára, ha a vámközösség és a forgalom szabadsága minél teljesebb Ausztria és Magyarország közt. De a gazdasági érdekek annyi ponton érintkeznek a két ország közt, hogy ha egy mindenre kiterjedő egyezséget nem kö-

tünk Ausztriával, a surlódások lépten-nyomon elkerülhetetlenek volnának s ezekben mi ugyszólván fegyvertelenül állanánk az osztrákokkal szemben.

Kossuth aggodalma tehát csakis erre vonatkozhatott. Ha a helyzetet pesszimistikusan itéli meg, ő sem gondolhat egyebet, mint azt, hogy a külföldi kereskedelmi szerződések folytán reánk nézve óhajtabb a kiegyezés létrejötte, mint az az expediens, amelyet a reciprocitási képvisel.

Nagyon természetesen ez nem jelentheti azt, hogy nekünk a kiegyezést minden körülmények közt meg kell kötnünk. Nem jelentheti azt, hogy mi áldozatot hozunk azért a közösségért, amely sem testünknek, sem lelkünknek nem kell, amely eddig is fő, sőt egyedüli oka volt a gazdasági hátramaradottságunknak s ezentul is nemzeti elszegényedésünk fő forrása lesz.

Nem tudjuk, hogy eddig mennyire jutott a magyar kormány az osztrákkal való tárgyalásokban. Igaz ugyan, hogy a bécsi lapokban napról-napra jelennek meg tudósítások arról, hogy a kiegyezés „mérlegét” nyilvánosságra hozzák, sőt a „N. Fr. Pr.” egy budapesti tudósításban ma egész részletesen számol be ezzel. De erre nem igen akarjuk véleményünket alapítani. Nem vonjuk ugyan kétségbe az említett bécsi lap jó össze-

Vizy Gábor levele feleségéhez, Olgához, czélczerű rövidítésekről, mint a. d. m. és n. p., egy új kormány ajánlásáról, a megunt kérdésekről, előkészületekről október tizedikére, egy lépésről a férfiizmus felé, különböző szükségletekről, praktikus tanulmányokról és a szűk szoknyákról.

Kedves feleségem, Olga!

Még nyári vakációban vagyunk, de az esték már szörnyen hosszúak és hűvösek. Eötvös Károly bátyánk érkezett meg legkésőbb a Balaton mellől és az Abbázia-kávéház fel volt virágozva, zászlózva, amikor bevonult. A táborok lelkesedve tisztelgett, a vajda leült, belemélyedt az anekdotákba és ezzel itt is megkezdődött a politikai élet. De mondom, az esték hosszúak és hűvösek. Az egyik lábát nehezebben emeli az ember, mint a másikat, pedig tulajdonképpen sulyban egyenlőknek kellene lenniök. Nem állatom magam, kedves Olgám, rám férne egy kis ápolás, mert ma holnap belőlem is időjós válik. Ha úgy szép az élet, ha zajlik, az nyáron szép ugy. Őszszel már ugy volna szép az élet, ha forna a tea és te itt ülél mellette és kérdés nélkül tudnád, hogy hány darab csukor kell. Máskülönb a pesti háztartások aképpen vannak berendezve, hogy a ház urnőjének a kötelessége közé tartozik sorra kérdezni a vendégeket, „hányat?” és az a kedvencz, aki keserűn issza a teát, tudod édesem a. d. m. („A. d. m.”, e három betű egy mindenki által ismert fogalmat és állapotot jelent. Mert tönkre mentünk a drágaság miatt. Folyton azzal védekezünk, ha valamit nem fizethetünk, hogy nincs pénz a drágaság miatt. Nincs hitel a drágaság

miatt. Nincs élelem és ruházat a drágaság miatt. Az ember kénytelen kivándorolni a drágaság miatt. Bármerre megyünk, mindenki arról beszél, hogy mit kellene tenni a drágaság miatt. Wekerle már közzéadta a drágaság miatt. Az utcák üresek, a villamosok telve vannak és a fákker-standon egy kocsi sínec, mert minden ember anketkezni megy a drágaság miatt. Ha lapot veszünk a kezünkbe, egyebet se olvashatunk belőle, mint jajveszkeléseket a drágaság miatt. Én tehát elhatároztam, hogy e drága világban megtakarítok valamit, tudniillik megspórolom a sok betűt, ami azzal fogyna, ha minduntalan egészen kiürül: „a drágaság miatt” s ime ehelyett csak három betűt használok: a. d. m. És mindenki megérti éppen ugy, mint ahogy k. p. azt jelenti, kevés pénz; n. p. annyi, mint nincs pénz; a. d. m. egyenlő azzal, hogy a drágaság miatt. És te is megérted kedves Olgám, hogy n. l. azt jelenti, nincs lakás; a. d. m. a drágaság miatt. De r. p. s.: nincs pénz se.

Unalmas téma, olyan unalmas, mint akár a kvóta vagy a kiegyezés. Az ördög (pardon) a Bunbury tudja, mit nyaggatnak bennünket folytonosan ezekkel a régi ügyekkel. Már a multikori levelemben is irtam rólok neked. A politikai vezérek megvannak kvótásodva s ugy kapacitálnak bennünket, mintha egyáltalában szükség volna kapacitálásra. Hát nem mondom, hogy okvetlen megszavazzuk a kvótát és a kiegyezést. De nem azért, mintha kellemetlenségeket akarnánk okozni dicsőségesen uralkodó királyunknak és a nagyméltóságú kormányának, hanem mert ezek a nevek kompromittálva vannak, a nép és nevezetesen a függetlenségi nép gyűlöli. Ám tudok egy jó megoldási módot. Én ismerem fiatalabb és idősebb képviselőtársaim gondolkodását. Meg kell változtatni a neveket. A kvóta nevét változtassák át Nemzeti kormányra, a ki-

egyezés nevét pedig változtassák át Rózsira s akkor mindenki megszavazza a Nemzeti kormányt, bármily magasra emeljük is és mindenki sietni fog megoldani a kiegyezést, bármily erősen legyen is befűzve s a nép még lelkesedni is fog, hogy milyen ügyes képviselői vannak.

Ha ellenben a bécsieknek nem tetszenék, hogy túljártunk az eszükön, mivel tulajdonképpen csak a kormány népszerűtlenné tévése a gondjuk, ám jól van, nevezétek ki kormányának a méltóságos Egyesy Géza asztaltársaságot, melynek Koronája amugy is van a Korona-vendéglőben, állandó permanenciában lévén, hogy valamely nagy hivatásra vállalkozzék. Az elnököt már amugy is nagyon szorongatják s amióta Polónyi főispánságot ígért neki, különböző gyanúsításoknak van kitéve. S ha ez az Egyesy-kormány, melyben a mostani várnagy Fodor Károly, el tudta intéztetni az algeizirászi konfliktust hivatalos megbízatás nélkül, akkor olyan kicsiségnek, mint a kvótaemelés, oda se néz. De ha ezt sem tudják rábírn kormányvállalásra, akkor, magyarul szólván — kampecz, akkor nem lehet tovább csinálni a grimbuszokat s az udvar kénytelen lesz beadni a derekát és megtartani Wekerlét.

Egyáltalában hagyjanak nekünk békét. Anynyi bajunk van a magunk bajával, hogy a füllünk se látszik ki belőle. Itt van közeledőben a parlament megnyitásának az ideje s ők azt hiszik, hogy mi hivatalos nyilatkozatokra vagyunk kíváncsiak. Bunbury! Mi arra vagyunk kíváncsiak, hogyha a mostani ülészak berekesztése után újat nyitnak, hát kik lesznek az alelnökök, jegyzők és kik lesznek a bizottsági tagok. Ha annyi alelnöki állást lehetne szervezni, mint a hányan vagyunk, ha folytonosan nem mindig csak Barabás Bclát emlegetnék, ami már olyan unalmas, mint a kvóta, hát akkor mi miattunk

kötetéseit, de a bécsi tudósításokat mégis kételkedéssel fogadjuk, mert rendszeresen megjelen néhány nappal utóbb mindegyikre a czáfolat. Ma bizunk abban, hogy a kormány minden lehető el fog követni arra, hogy az ország gazdasági érdekeit megvédje. És ezt a bizalmunkat arra alapítjuk, hogyha a kormány a könnyebb végét akarná fogni a dolognak, s ha nem akarta volna végigharcolni az egész hadjáratot, akkor a megegyezés már régen készen volna, sőt vannak köztudomású eredmények is, amelyekben a megegyezés létrejött, s amelyekben Magyarországának régóta hangoztatott kívánságait vannak hivatalosan megvalósítani. Olyan eredmények, amelyeknek kivívását eddig minden kormány megkísérelte, fájdalom, siker nélkül.

Azért, ha feszült érdeklődéssel, érthető kíváncsisággal lessük is a mostani tárgyalások eredményét, amelyek állítólag már csak a végső csatározások, nem akarjuk sem háttan támadni a kormányt, sem pedig megbizhatatlan és ellen nem őrizhető tudósítások alapján már most megalkotni véleményünket a kiegyezésről.

Mindössze tíz nap az, ami még elválaszt bennünket attól, hogy a kormánynak hivatalos nyilatkozatát halljuk a kiegyezésről. Ezt mindenestre bevárjuk s véleményünket fentartjuk akkorra. És az egész ország közvéleményére nézve is ez a leghelyesebb. Néhány nagyhangú fecsegő, aki nagyzási mániában szenved s aki azt hiszi magáról, hogy az összes politikai és gazdasági tudományt kanállal ette, már most kigyót-békát kiált, de ezek után eddig sem ment két ember sem a függetlenségi pártban, ezentul sem fog menni. Kár volna, hogyha jóslásainak és izgatásainak most a közvélemény felülne.

A kormányozható szólás-szabadság.

Budapest, október 1.

Politikai kukták, köztük hivatalos és félhivatalos helyről értesülök, pár nap óta szóban és írásban terjesztik azt a pletykát, hogy a házszabályrevízió terve nem halt meg, csak egy kis időre elaludt. Hosszu, kábult álmom után pedig most ébrednek, újra jelentkezik a leányzó. És élni akar, holott nincsenki ebben az országban, aki őszinte és becsületes indulattal akarná, hogy éljen.

Pletykákat felesleges komolyan venni. Ez a mende-monda azonban még sem maradhat észrevevés nélkül. Nem azért, mintha realitás volna, mint a többi. Hanem azért, mert kényesebb és veszedelmesebb.

Első alkalommal, amikor a házszabályrevízió terve fölmerült, nagyon csufos vége lett ennek a próbálkozásnak. Egy legfelsőbb helyen kedvelt kormány s egy látszólag kirihathatlan gyökerzetű harmincz esztendő uralkodó rendszer létét kötötte ahhoz, hogy meglegyen a házszabályrevízió. S a nemzet mégis inkább megrendítette a magyar politikai közélet addig ismert fundamentumait, elsöpörte a kormányt, az örökéletinek képzelt uralkodó rendszert, de nem akarta eltűnni azt, hogy a parlament korlátlan szólásszabadságán bármily csekély csorba essék.

Nem régen volt ez, alig két és fél esztendeje. Lehetetlen, hogy ilyen rövid idő alatt az ellenkező pólus felé hajoljon egy nemzet gondolkodása. Lehetetlen, hogy két és fél esztendő alatt fehér legyen a feketéből, jószág a gonoszságból, orvosság a mérgeből és kormányzati bölcsesség a politikai rövidlátásból. Azért vigyázzon, aki a házszabályrevízió kérdéséit fölszínre veti, mert ez a probléma, amelyik az alig múltban tönkre örölt egy hatalmas politikai pártot, még ma is elég foggal rendelkezik ahhoz, hogy károkat és veszedelmeket okozzon.

Nem terjeszkedünk ki arra, hogy milyen rombolást idézhet elő a nemzet illúziójában az, hogyha a pletykamondóknak lenne igazuk is. Most ugyanaz a többség tűzné napirendre a házszabályrevíziót, amelyik létét annak köszönheti, hogy ezt a korcszülött tervet születése pillanatában agyondorogolta. Nem beszélünk most erről, mert ennél nagyobb és realitásos károk is fenyegetnek.

A terv mai lanszirozói a nemzetiségi mozgolódást és a horvát obstrukciót emlegetik, hogy ezzel a házszabályrevízió szükségét indokolják. A nemzetiségi tulkapások meggátolásáért hajlandók belemenni abba, hogy a vita száz képviselő indítványára egyszerű szavazással bezárható legyen, hogy a Ház ülésidőjét több órával is meghosszabbíthassa és hogy az elnök a renitens képviselőkkel szemben karhatalmat alkalmazhasson. Tisza István legújabb tanítványai tehát törvényhozásilag szankciónálnák a klotiirt, az éjjel-nappali üléseket s az elnök nyaktiló-jogát, a parlamenti szólásszabadság három megölő gyilkosát együtt egy törvényben, csak azért, hogy egy esetleges nemzetiségi obstrukció kellemetlenségeitől megszabaduljanak.

Ilyen kényelmi szempontok azonban nem dönthetnek ekkora fontosságú kérdésben. Ha beteg egy szerv, akkor a jó orvos olyan szert keres, amelyik megöli a bajt okozó mikrobákat, de sértetlenül hagyja magát a szervezetet. Botot érdemel az olyan doktor, aki a bacillusokat irtva, a beteget is megmérgezi. A nemzetiségi fekélyt ki kell irtani, de százszoros vigyázattal! nehogy az operáció a parlamentárizmust is kivégezze!

Mert mi történik, ha a fiók tisztaistvánok terve valósággá lesz?

Feláll száz képviselő és azt mondja, nem hallgatjuk tovább Supilóék fecsegését, tessék bezárni a vitát! Justh Gyula pedig behivatja a teremőrt és kidobítja a szemtelenkedő Vajdát, vagy Maniu Gyuát.

Ez szép és tetszetős dolog. Az ország tapsol neki.

akár a budapesti Kossuth-szobor felállításának legvégső határáig halaszthatnák a hivatalos nyilatkozatokat a választási reformmal együtt és mindazon intézkedésekkel együtt, amelyeket körrendeleteknek a d. m. Avagy legalább mindegyikünk bejuthatna a pénzügyi bizottságba, ahol valamennyien annyi bankót és aranypénzt csinálthatnánk magunknak, amennyit csak akarunk, akkor nem bannók bármiképpen oldaná is meg a kormány Rózsit.

Sőt mondhatom maga október tizedike a megnyitás napja is más szempontból érdekel. Ez az, hogy október tizedikén általános quisisana automata lesz, minden munka szünetel és a szolgáló ki magad parancsa fog érvényesülni. Bizonyára hallottad te is, hogy általános munkás-sztrájk lesz. De olyan lesz, hogy talán a vasutak se járnak s a vízvezetéki és gázcsapokból is csak levegőt kapunk. Nem lesznek marhák, nem lesznek mézsárszékék, se csirke, se tojás, se tej, se vaj, se hus, se hal, se bolt, se borbély, se ing, se nadrág, se kávéház, se vendéglő, se kocsi, se ló, se villanyos, se omnibusz se hőzentrager, s ecsukamájolaj, se pincér, se hordár, se óra, se gyűrű, se zálogház... Még gondolhatsz annyi „se“-t, amennyit csak kitalálni tudsz, a magam részéről abba kell hagynom, mert nem lesz se tinta, se penna, hát nem szabad visszaélnem ama helyzettel, hogy most még van. Tehát már most kell előkészületeket tennünk ama nagy napra, sőt esetleg két napra is, mert a nagy munkaszünet bizonyára annyira kifárasztja őket, hogy másnap pihenők kell és akkor se lesz semmi, avagy a mi lesz, annak úgy felmegy az ára, hogy nem tudjuk megfizetni a. d. m. és n. p. Mindenekelőtt arra kérlek, hogy nyomban küldd a még ott hon lévő értékpapirokat, nehogy az utolsó napokra maradjon, mert akkor a nagy torlódás miatt nem kézbesíthetnek s a pénzre most

van szükség az előzetes bevásárlásokra. Azt hiszem, helyesen gondolkozom, amikor azt mondom, hogy első a víz és a kenyér. Házhoz szállítatok néhány üveg ásványvizet és pár kenyeret, hogyha október tizedikén felkelek, legyen vízem és kenyérem. Aztán következnek a borbély, a mi nem lesz. Tehát vásárolok borotvát és a hozzávaló eszközöket, tálakat, kendőket, szappant, rizsport, parfümöt, olajat, hajvizet, bajuszpedrőt, ollót, kést, ráspolyt, forgószéket és viczlapokat. Minthogy azonban borotválkozni nem tudok, most órákat veszek egy mestertől, akinek azt hazudom, hogy Dél-Afrikába készülök és az ottani borbélyok iránt nincs bizalmam. Az ő érdekében hazudok, mert különben ott hagynák a munkásai, ha megtudnák, hogy klienseiket önborotválkozássra tanítja, a mi különben éppen olyan dolog, mint hogy ha az ügyvéd megtanítaná az alpereseket az önvégrehajtásra. Aztán következnek a mosakodás és öltözködés. Nem tudom, hogy az ásványvíz jó lesz-e mosásra, tehát vizet is rezerválnom kell, amiben különben van némi praxisom abból az időből, amikor egy héttig nem volt víz. S arra is kell számítanom, hogy ha nem akarok tüdővést kapni, magamnak kell megöntözöm az utcát is. Az öltözködés miatt új ruhákat kell csináltatnom, új fehérneműt, cipőt és mindent, mert ha véletlenül kilenczedikén viszik el a mostaniakat kefélni és tisztítani, akkor tizedikén nem hozzák vissza. A reggelire nézve azt gondoltam, hogy fogadok egy cselédet, aki tud kávét főzni. A cseléd azonban kikötötte, hogy október tizedikén nem főz. Tehát vásárolnom kell minden hozzávalót, tejet, kávét, cukrot, főzőedényeket, tüzet, mert ha nem csalódom, tűznél fő a kávé. Az ebéddel szintén így vagyok. Venni kell leveshez való levest, hushoz való húst, tészta-tához tészta, sajthoz sajtot, gyümölcsöt, sört,

bort, de nagyon kell ügyelnem, nehogy például sóróll, vagy tányérról megfeledkezzem, hát még kés, villa, kanál, pohár. Napokon át azzal vagyok elfoglalva, hogy mindent feljegyzek, amirehöz hozzányulok, mert ezt mind meg kell vásárolnom arra a napra, amikor nem lesz semmi. Gyertyát veszek, hátha nem lesz gáz, de persze akkor gyertyatartók is szükségesek. Hogy visszatérjek a főzéshez, nem mondom újságot, ha azt mondom, hogy nem tudok főzni. Tehát hamarjában beiratkoztam a főző-iskolába. Gabriella néven iratkoztam be s azt hitték, hogy a lányomról vagy a hugomról van szó. Előre kaczagok, milyen nagy meglepetés lesz, amikor én jelenek meg a kisasszonyok között és meg tudják, hogy engem kell főzni tanítani. De ne légy féltékeny, én híven be fogom jelenteni, hogy feleségem van. Ebben a dologban uttörő leszek. Meg fogom mutatni, hogy lehetséges még férfi emancipáció is. Ha a nők járhatnak egyetemre, vállalhatnak pénztárnokságot, hivatalokat vasutnál, postánál, telefonnál, bankokban, irodákban, miért ne járhatnánk mi férfiak a főző-iskolába. Nincs kizárva, hogy a feminizmussal szemben én adom az első lökést a férfiizmus mozgalmára.

Eszem ágában sincs hogy megsértsek benneteket s ezért már most koncedálom, hogy október tizedikén megközelítőleg sem fogok tudni oly jól főzni, mint az asszonyok s előre is számítok rá, hogy az ételek esetleg nem lesznek eléggé izletesek már azért sem, mert a hozzávalókat korábban kell összevásárolni s talán meg is romolhatnak. Tudom azonban, hogy nincs az a rossz ebéd, amit meg ne javítanának az izletes italok. Tapasztaltam például az udvari ebédekénél, ahol úgy kapkodják az ember elől a tálakat, hogy alig ehetünk pár falatot és mégis mindenki jól érzi magát, mert az evés helyett kárpótolhatja magát bőven a

De hátha holnap egy Perczel ül a pulpituson és Vajda Sándor helyett Apponyi Albertet czipelteti ki a folyosóra? És hátha horvátokból, oláhokból, szerbekből verődik majd össze egy Bécszet szolgáló százféjú nemzetiségi csoport, amelyik alkalomadtán a legmagyarabb nemzeti ügy vitatásának vet véget egy egyszerű szavazással?

Ebben a kérdésben nem lehetünk elég óvatosak és körültekintők.

Hiába szánjuk mi tisztán csak a nemzetiségek használatára a hurkot; mert ha a hurrok meglesz, abba a mi fejünk is belelillik.

Tessék azért elhinni: a kormányozható szólásszabadság semilyen szólásszabadság s kár, felesleges hozzányulni a parlamentárizmus alapvető biztosítékaihoz, mert könnyen megeshetik, hogy az egész rendszer a fejünkre omlik.

Kiegyezési vajudások.

— Megkezdődtek ismét az alkudozások. —

Budapest, október 1.

A miniszterelnökség budavári palotájában ma délután ismét megjelentek az osztrák kormány kiküldöttel, hogy a magyar kormány tagjaival ott folytassák az alkudozásokat, ahol a legutóbbi bécsi tárgyalások félbeszakítása által abbamaradtak. A két kormány tagjainak mai találkozója nem volt érdemleges tárgyalás, a félhivatalos jelentések szerint csak bevezető értekezlet volt a jellege. Nem tudjuk, hogy mit jelent ez a megkülönböztetés, mert a tanácskozás után, a mely este nyolcz órakor ért véget, a két kormány környezetéből és a beavatott politikusoktól kapott információk szerint a tárgyaló felek már is igen alaposan belemélyedtek az alkudozás tárgyát képező kérdések megbeszélésébe. És ezek az értesülések legnagyobb részét határozottan pesszimiztikusak. Szinte úgy tűnik föl a dolog, mintha mindkét részről az eddigi taktika megváltoztatását határozták volna el. Amig ugyanis ez ideig már szinte szokásossá vált, hogy a tárgyalások egy-

egy újabb szakaszának megkezdésekor olyan információkkal szolgáljanak a nyilvánosságnak, a melyek a kiegyezés megkötését helyezték kilátásba, azután pedig minden tárgyalási nap után fokozatosan csökkenték ezeket a „reményeket“: — most a nehézségek hirdetésén kezdik.

— A bankkérdés igen súlyossá teszi a helyzetet és veszélyezteti a kiegyezés megkötését, — ez ma az alapja minden információnak, amely a magyar kormány környezetéből származik.

— A mai tanácskozás teljesen eredménytelen volt, a helyzetben bizonyos merevség volt észlelhető, — mondják az osztrák kormány részéről eredő fölvilágosítások.

Szóval mindkét részről nagy nehézségeket látnak. Különösen föltűnő, hogy míg az osztrákok a helyzetet általánosságban itélik meg és sejtetni engedik, hogy főképen a kvótafölemelések és a vele kapcsolatos rekompencziók, amelyek mostanában állandóan előtérben voltak, okozzák a nehézségeket, — a magyar kormány a bankkérdést teszi a helyzet súlypontjává.

Teljesen új helyzetet teremt ez a beállítás, mert olyan kérdés nyomul ismét előre, amelyről már azt hittük, hogy nem fog nehézséget okozni. Az eddigi tárgyalások folyamán ugyan többször fölmerült már az a hír, hogy az osztrák kormány úgy a kvóta, mint a bank ügyét összefüggésbe akarja hozni a kiegyezéssel, de ezek a hírek mindig a kvótafölemelésre fektették a fősúlyt és a bécsi információk lassankint egészen erre koncentráálódtak. A bankkérdés jelentősége mindinkább csökkent és éppen ma írja a bécsi „Zeit“, hogy ez ma már egészen másodrendű dolog. Az osztrák kormány jól tudja — mondja az említett lap — hogy a magyar kormány a bankszabadság megújítását 1917-ig jobban szeretné, mint a bank kettéválasztását, de tudja azt is, hogy a bankügy a magyar kormányra nézve nem kabinetkérdés; ha a függetlenségi párt a bank kettéválasztása mellett foglal állást, és ha lehetséges jól fundált, önálló magyar nemzeti

legybankot teremteni, akkor a magyar kormány az önálló bankot meg fogja csinálni. Az osztrák kormány tisztában van a helyzettel, sőt már jobban bele is nyugodott a bank kettéválasztásába, mint a magyar kormány. Az osztrák kormány ennél fogva bizonyos nyugalommal várja, hogy a bankügyről a magyar miniszterek mit fognak határozni.

És ime, ugyanazon a napon, amikor az osztrák lap ezeket feltárlja, a magyar kormány részéről úgy informálnak, hogy éppen a bankkérdés okoz nehézségeket. Az osztrákok pedig, ha nem is hangsúlyozzák ezt a kérdést, beösmérik, hogy valóban fölmerült a bankszabadság meghosszabbításának kérdése és hogy az osztrák kormány régi álláspontjához híven azt kívánja, hogy az összes lejáratok 1917-ben összeessenek és így a bankszabadság is meghosszabbíttassék eddig az időpontig. Az osztrákok azonban még lozzátesszik, hogy a kvótafölemelések és a megfelelő rekompencziók kérdése szintén okoz nagy nehézségeket, mert ezen a téren sem történt ma közeledés.

Ezekkel a határozottan pesszimiztikus hírekkel szemben áll az a nyilatkozat, amelyet egy kiváló magyar államférfi, aki teljesen ismeri a kiegyezési tárgyalások minden részletét, tett ma este, közvetlenül a mai tanácskozás után munkatársunk előtt és amely már nem fösti oly sötét színben a kiegyezés sorsát. Sőt bizonyosnak mondja, hogy a kiegyezés meglesz, még ha a magyar minisztereknek még egyszer Bécsbe kell is utazniok.

A mai nap eseményeinek egyes részleteiről a következőkben számolunk be:

Az osztrák miniszterek Budapesten.

A kiegyezési tárgyalások folytatására ma délután 2 órakor báró Beck osztrák miniszterelnök kíséretében Budapestre érkeztek Bécsből Derschatta és lovag Koritovszky miniszterek, Sieghard v. b. t. t., Wimmer, lovag Roessler, Joas és Spietzmüller osztályfőnökök.

Gróf Auersperg földmivelésügyi mi-

kitűnő italokkal s ezektől jó kedvet kapunk. Beszereztem tehát különböző palackborokat és pezsgőket. De megint új baj keletkezett. Hiánys előnevelésem miatt a pezsgős üvegeket nem tudom felbontani. Ez körülbelül amaz állapot, amikor egy kiélt gavallérnak karjai közé lilomos ártatlanság kerül. No mégis a pezsgős üveggel való bánást meg lehet tanulni, míg ellenben a másik olyan, hogy amit elfelejtett, mintha sohasem történt volna meg. Mennyit kell tanulnom amaz október tizedike miatt! És hol tanuljam meg. Szerencsére mentő dokumentum gyanánt jelentkezett Lajos barátunknak egy katonai kérvénye, a melyből konstatálni lehet, hogy e hazánkfiának születésnapja következik. A kérvényt beadtam a minisztériumnál, de a dátumot feljegyeztem. Akinék születésnapja van, az rendezhet egy kis összejövetelt, olyat, a melyen meg lehet tanulni a pezsgős üvegek kibontását. Meg is történt. Nem nagy, de előkelő társaságot hívtunk. Két képviselő-kollégánk jelent meg feleségétől, továbbá egy hazai színművész feleségével, két ügyvédünk: az egyik a feleségével, a másik asszony nélkül, hogy legyen valaki, aki barátaink hitvestársait mulattassa. Sőt maga a születésnapilag ünneplést is jelen volt.

A vacsorát egy ligeti vendéglő zárt helyiségében tartottuk s mindjárt a cigánynyal kezdődött. A cigányok ama magyar nótákat játszották, a melyeket jelenlevő barátunk irt, vagy a melyeket az asszonyok diktáltak. Aztán következtek a pisztrángok, később az aprólékok, majd a sülték és ekkor megjelentek a pezsgők.

— Hopp! — mondom a pinczérnek — mutassa csak méltóságod, ha meg nem sértem, hogy kell ezt kibontani.

Ó méltósága kedvező hangulatban volt s megmutatta. Előbb egy késsel vagy ollóval át

kell vágni a drótokat, azokat, a melyek a dugót az üveg nyakához szorítják. Ilyen drót van három vagy négy. Azután át kell vágni a generál-drótot, mely legerősebben köti össze a dugót az üveg drót-kötélével a mi a nyakon van átfogva. De most már készen kell tartani egy szalvétát s vele fogni a dugót, míg a pezsgő forr és kikivánczik. Ekkor lassan, lassan, lassan, (miként a katonai kérdésekben a nemzeti követeléseket) a szalvétának az igénybevétele mellett mozgatni kell a dugót, mely maga magától már kiugrana, de vissza kell tartani a hevességet (akár az említett katonai követeléseket) mert ha vissza nem tartjuk, kiugrik a dugó, nagyot lö az üveg és a pezsgő szétfolyik, de ha lassan mozgatjuk, csendesebb lesz a pezsgés s mire a dugó majdnem egészen kint van, a szalvétával kivesszük és hirtelen töltünk a pohárba. Az első üvegnél még nem sikerült kellőképpen, de a hatodiknál már úgy tudtam, hogy az öreg piccolo, a ki harmincz év óta foglalkozik ily műveletekkel, megdicsért. E helyzetben oly büszke voltam a dicséretére, hogy gyönyörű felköszöntőt mondtam az öreg piccolóra és kartársaira. Csak másnap jutott eszembe, hogy képviselőtársaim népszerűség-hajhászásával vádoltak, hogy én a pezsgő-kidugók munkájában részt vettem és őket ünnepeltem, holott első felköszöntő mégis a születésnapilag ünneplőt illette volna. Sebal, majd megtudják október tizedikén, hogy mire jó az, ha az ember többféle mesterséget s ezek közt a pezsgős palackok felbontását is megtanulja. Sőt ha a kormány értesülni fog tudásomról, megbízást kapok október tizedikén, a miniszter-tanácsba, hogy az ő pezsgőjüket felbontsam. Szent meggyőződésem tudniillik, hogy ott is inkább pezsgőt bontanak fel, sem mint az Ausztriával való viszonyt felbontanák.

Tapasztaltam egyebet is. A mikor vége

volt a mulatságnak, késő sötét éjszaka volt, az az indítvány merült fel, hogy gyalog menjünk haza a ligetből.

Az asszonyok csodálkoztak.

— Hogy mondhattok ilyet? Nem félték, hogy megtámadnak bennünket!

Erre mindenki a zsebébe nyult és megmutatta a revolverét. S tőlük megtudtam, hogy jól nevelt ember Budapesten sohasem jár fegyver nélkül, mert minduntalan akad, a ki megkérdezzé tőle, hogy hány óra van.

Egyik ügyvédünk mégis tamáskodott a védekezés czélszerűsége dolgában.

— Én is ezzel jártam — mondta, de megjártam. A revolverem a kabátom külső zsebében volt, a szivartárczám a belső zsebben. S a mint egyszer benyulok a belső zseembe és kiviszem a szivartárczámot s a szivartárczából egy szivart, azalatt a percz alatt egy ügyes zsebtolvaj a külső zsebeimből kilopta a töltött revolveremet és nekem szegezve megkérdezte, hogy hány óra van.

Az elbeszélés hatása alatt kocsikat hozattunk és hazamentünk.

A miképpen mindezekből láthatod, meglehetősen el vagyunk foglalva aktuális politikával akkor is, ha csupán csak október tizedikére készülődünk. Továbbá az elmondottak meggyőzhetnek róla, hogy sürgős szükségem van a még nálad lévő értékpapírok közül néhány nagyobbra.

Várom tehát a levélhordót s addig is ölel hű férjed

Gábor.

U. i. Most ismét a szűkebb szabású szoknyák kerülnek divatba. Eleintén azt hittem, hogy azért, mert ezekhez kevesebb szövet kell, tehát a. d. m. De most hallok, hogy a hajtogatások folytán a szövet nagysága nem változik.

niszter kíséretével ma este érkezett meg, míg holnap reggel Budapesten lesznek dr. Forst osztrák kereskedelemügyi miniszter, továbbá dr. Gruber, Bernatzky, Weeber és Schonka osztályfőnökök és Sonnenschein miniszteri tanácsos.

Találkoznak az alkudozók.

A kiegyezési kérdések tárgyában a magyar és osztrák miniszterek ma délután a miniszterelnöki palotában előértekezletet tartottak. Az előértekezletet, amely délután négy órakor kezdődött, részt vettek magyar részről Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, Darányi Ignác földművelésügyi és gróf Apponyi Albert kultuszminiszterek, továbbá Popovics Sándor és Sztérényi József államtitkárok; osztrák részről báró Beck miniszterelnök, Koritowski pénzügyi és Derschatta vasuti miniszterek, továbbá Sieghardt v. b. t. t.

A magyar miniszterek délután három órakor gyűltek össze a miniszterelnöki palotában, ahol egy órán át egymással folytattak tanácskozásokat. Az osztrák miniszterek délután 4 órakor érkeztek a miniszterelnöki palotába, ahol azonnal kezdetét vette a tanácskozás.

A tárgyalások alatt a szakreferensek szintén a miniszterelnöki palotában tartózkodtak, de a tárgyalásokba nem vonták be őket.

Az értekezletről elsőnek gróf Apponyi Albert távozott, aki 1/27 órakor hagyta el a miniszterelnöki palotát. Maga az értekezlet este 8 órakor ért véget.

Sztérényi József kereskedelmi államtitkár, aki egy hétig Dalmáciában üdült, ma reggel hazaérkezett Budapestre. Az államtitkár ma délelőtt már átvette hivatalának vezetését és délután résztvett a kiegyezési tárgyalásokban.

Az érdemleges tárgyalások holnap délelőtt veszik kezdetüket a miniszterelnöki palotában.

A bankkérdés nehézségeket okoz.

A mai bevezető előértekezlet után mindkét részről súlyos nehézségek hírére bocsátották szárnyra.

A magyar kormány részéről, beavatott helyről úgy informáltak bennünket, hogy a mai előértekezleten főképen a bankkérdés, illetőleg a bankszabadság meghosszabbításának osztrák részről hangoztatott követelése okozott nehézségeket. Az osztrák kormány ugyanis visszatért ahhoz az álláspontjához, amelyet már a nyári tárgyalások folyamán elfoglalt, hogy t. i. az összes szerződések és megállapodások, amelyek a két állam gazdasági viszonyát rendezik, a külkereskedelmi szerződésekkel egyidejűleg az 1917. év végével járjanak le. Ezt a kívánságot a magyar kormány nem honorálhatta, mert a bankszabadságnak 1910-en tul való meghosszabbítása a magyar parlamentben az egész kiegyezés sorsát veszélyeztetheti. A kormány ugyanis az utóbbi napokban a pártok — különösen a függetlenségi párt — vezetői felé az irányban érintkezésbe lépett és arra az eredményre jutott, hogy a magyar törvényhozás elfogad olyan méltányos kiegyezést, amelyből a bankkérdés ki van kapcsolva. Ezt a kérdést későbbi időpontban egészen önállóan kell elintézni. A vezetőpolitikusoknak ez az információja döntő befolyással volt a magyar kormány állásfoglalására, amelyről különben a bécsi N. W. T. mai reggeli számában azt írta még, hogy „mi sem akadályozza a magyar kormányt, hogy egy elvi deklarációban ne biztosítsa az osztrák kormányt, hogy a közös bank szabadságát legalább az új kiegyezés lejártaig fentartja.”

Pedig ez a bécsi lap már információval is tudta igazolni ezt a föltevését:

— Beavatottak tudják, — írta ugyanis — hogy a bankközösség legnagyobb híve, Wekerle Sándor miniszterelnök mindent elkövetett, hogy álláspontjának helyességéről a külön bank híveit, különösen pedig Kossuth Fe-

rencz kereskedelmi minisztert meggyőzze. Mikor Wekerle befolyása kevésnek bizonyult, felszólította Pranger udvari tanácsost, hogy tárgyi bizonyítékokkal szolgáljon. Ugy látszik, hogy a két kiváló bankkapacitás meggyőzte Kossuthot és Apponyit, mert a függetlenségi párt vezetői egyik minisztertanácsban hozzájárultak ahhoz, hogy a bankközösség 1917-ig fentartassék.

Nos, a mai előértekezlet eredménye, illetőleg eredménytelensége, meggyőzhette az osztrákokat arról, hogy ez a híresztelés mennyire alaptalan.

Osztrák részről szintén beismerik, hogy a helyzet nehéz, de nem annyira a bankkérdésnek, mint inkább a kvótamelés és a megfelelő re-kompensációk dolgának tulajdonítják, hogy ma nem volt eredménye a tanácskozásnak. Az osztrák kormány, a Zeitschrift szerint, még ma is erősen ragaszkodik ahhoz, hogy a kiegyezési megállapodásokban rejülő előnyök fejében Magyarország kvótáját föl kell emelni. A magyar kormány erre nézve még eddig semmi ígéretet nem tett és bizonyos, hogy nem fogja a kvóta fölemelését megígérni a most meginduló tárgyalás alkalmával sem; nem teheti ezt a Wekerle-kormány már csak azért sem, mert ezzel maga megczáfolná azt az elvet, melyet eddig hirdetett: hogy a kvóta ügyében egyáltalán semmi ígéretre sincs joga a magyar kormánynak, mert a kvóta megállapítása elsősorban a parlamenti bizottságok hatáskörébe tartozik. Mivel azonban egészen bizonyos, hogy a magyar és az osztrák bizottságok nem fognak meg egyezni (az egyik a 32 : 68, a másik a 44 : 56 arány mellett foglal állást), már most meg kell állapítani, hogy mit tesznek a kormányok, ha a bizottságok tárgyalása meghiusul? Erre az esetre a magyar kormánynak van valami javaslata, melyet a Zeitschrift az osztrák kormány is elfogadhatónak tart. Így tehát nem lehetetlen a megegyezés a kvóta ügyében.

Kossuth Ferencz a kiegyezésről.

Amíg tehát ilyen módon a tárgyaló kormányférfiak általánosságban a kiegyezés sorsát még bizonytalannak tüntetik fel, vannak olyan nyilatkozatok is, amelyek már nem festik ilyen sötét színben a kiegyezés jövőjét. Első helyen említenő fel ezek közül Kossuth Ferencz nyilatkozata, aki ma délelőtt, tehát az osztrák miniszterekkel való találkozására előltt, Barabás Béla előtt tett kijelentéseket a kiegyezés várható sorsáról.

Barabás Béla ma délután Aradra utazott, ahol ma este egy újságíró előtt — mint tudósítónk táviratozza — a következőkben adta vissza Kossuth Ferencz kijelentéseit:

— Ma délelőtt, mielőtt elutaztam, meglátogattam Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert, pártunk elnökét és felvilágosítást kértem tőle a kiegyezésre vonatkozólag.

A kiegyezés meglesz — válaszolta Kossuth Ferencz. — Itt vannak az összes kiegyezési akták — folytatta, rámutatva az asztalán fekvő tekintélyes iratsomóra — és biztosíthatlak, hogy ez a kiegyezés olyan lesz, amelylyel mindenki meglesz elégedve és amelyet a függetlenségi párt is a legnagyobb megnyugvással elfogadhat.

— Kérdést intéztem ezután Kossuth Ferenczhez a kvótafölemelés hírére, amire ő kijelentette, hogy tény, hogy az osztrákok követelték a kvóta fölemelését, de a magyar kormány ezt a követelést soha, semmi körülmények között sem teljesítheti.

— Végül más politikai kérdésekről beszélgetve, Kossuth Ferencz úgy nyilatkozott, hogy unionizlászám-e melés nem lesz és erről komolyan nem lehet beszélni.

A közös pénzügyminiszter nyilatkozata.

Kossuth Ferencz kijelentéseire hasonló nyilatkozatot tett báró Burián közös pénzügyminiszter is. Burián ugyanis vasárnap Szegeden volt az Erzsébet-szobor leleplezésénél és onnan a közeli Deszkre ment, ahol sógorát, báró Gerliczy, látogatta meg. Ott egy társaságban — mint szegedi tudósítónk táviratozza — meginterpellálták a kiegyezésre vonatkozólag, mire báró Burián így felelt:

— A kiegyezés már megis van, az biztos.

Még egy reményteljes nyilatkozat.

Míg ez a két államiérfiu a kiegyezés megkötéséről a mai tárgyalások előtt tett ilyen reményteljes kijelentést, munkatársunknak ma este az első napi tárgyalások után alkalma volt egy kiváló államférfiival beszélni, aki ellentétben a kormány környezetéből eredő pesszimiztikus hírekkel még a mai tárgyalások után is bizik a kiegyezés megkötésében.

— A kiegyezést meg fogják kötni — mondotta ez a politikus — még akkor is, ha a mostani tárgyalások nem is vezetnek erre az eredményre. Tagadhatlan, hogy most nehézségek vannak; de ezeket le fogjuk győzni. A holnapi tárgyalásoktól függ, hogy meddig folytatjuk még itt az alkudozásokat. Ha holnap is még olyan merev lesz a két ellentétes álláspont, hogy a közeledés most kizártnak tűnik föl, akkor az osztrák miniszterek talán már holnapután hazautaznak. Az is lehetséges, hogy a holnaputáni tárgyalás sem vezet eredményre, de ha akkor közeledés észlelhető, a tárgyalások tovább fognak folyni a végső megegyezésig. De ha az osztrák miniszterek még ez előtt utaznak is vissza Bécsbe, ez nem jelenti a tárgyalások teljes megszakítását. Ebben az esetben legközelebb a magyar kormány tagjai utaznak fel Bécsbe és ott kötik meg a kiegyezést. Szóval nehézségek merülhetnek ugyan fel, de a kiegyezés már annyira kész, hogy azt veszélyeztetni már nem lehet.

A miniszterelnök ebédeje.

Wekerle Sándor miniszterelnök holnap ebédet ad a kiegyezési tárgyalásokon résztvevők tisztelőre. Az ebédre hivatalosak osztrák részről Beck báró miniszterelnök, Koritowski, Derschatta és Auersperg miniszterek, Sieghardt v. b. t. t., Roessler, Gruber Weber, Schonka és Bernatzky osztályfőnök, Spitzmüller tartományi pénzügyigazgatóhelyettes, Wimmer és Kosinsky udvari tanácsosok; magyar részről Kossuth Ferencz, Darányi Ignác és gróf Apponyi Albert miniszterek, Popovics Sándor, Sztérényi József és Mezőssy Béla államtitkárok, Ottlik Iván, Szájbély Kálmán, Tellezky János és Csatáry Frigyes szakreferensek.

Az osztrák agrárlusok és a kiegyezés.

Bécsből jelentik, hogy a mezőgazdasági kamarák kiküldöttei tegnap délelőtt a mezőgazdasági egyesület nagytermében ülést tartottak, amelyen Hohenblum a kiegyezési kérdéstről többek közt a következőket mondta:

Magyarországgal semmilyen árért sem szabad kiegyezni, még a kvótának egy-két millióval való felemelése esetén sem. Mi csak egyet akarunk: Gazdasági különváltást, önálló bankot és a vámbevételek különítését. Hazaárulókul kell bélyegezni mindazokat az agrárpárti képviselőket, akik nem csatlakoznak ehhez a követeléshez.

Politikai hangulatok.

I. A bizonytalanság.

Most, amikor az utolsó előadást hirdetik, amikor az akció szereplői ismét találkoznak a kiegyezési színjáték továbbfűzésére, balgaság volna azt hinni, hogy minden el van intézve, ha a kiegyezést mint kiegyezést ütik nyélbe, avagy ha az ily egyezkedés meghiusulván, a kiegyezést fenntartják viszonyosság czime alatt, akár provizórium gyanánt, akár valamely új formula törvénybe iktatásával. Leginkább azt mondhatnók ismételtén, hogy a kiegyezés meg van, még akkor is, ha nincs.

De semmi sem jellemzi erősebben elmara-
dottságunkat, gyengeségünket és élehetlenségün-
ket, mint maga az egész kiegyezési herce-hur-
cza. Mi jellemzőbb annál, hogy voltak előnyös
megállapodások a Széll-Körber alku idején, ame-
lyeket nálunk nem lehetett életbe léptetni, mert
ugy taktikáztak velünk, hogy hozzájuk ne juthas-
sunk. Nagyjaink azzal szoktak dicsekedni, hogy
a magyar politikailag érett nemzet. Igenis, ért
a közjoghoz és tudja, hogy a magyar államiság-
nak minő jogai és követelményei vannak. Am
ahhoz, hogy praktikus, anyagi előnyöket sze-
rezzen, nincs politikája. Az osztráknak ellenben
ehhez van esze. És ezenkívül az osztrákok tud-
ják, hogy hol kell megfogni a magyart. Dobj
neki egy közjogi botrányt és veszekszik rajta
ugy, hogy minden egyébről elfeledkezik és ez-
alatt megkaparíthatod a kenyerét; sértsd meg
nemzeti érzületében és nincs hatalom, a melyik
figyelmét az anyagiak felé irányítsa. Nem azt
mondjuk, hogy az a baj, hogy közjogi grava-
menek folytonos figyelemben részesülnek, meg
hogy a nemzeti érzületen ejtett sérelmeket
megtorolja és reparáltatja. Ellenkezőleg. A nem-
zeti állam teljességét sohasem érhetjük el, ha
ebben az irányban tevékenységünk lankad. Ha-
nem az a baj, hogy a magyar politika egyoldalú
és leginkább, hogy gazdasági kérdések iránt
nincs érzéke. Egyoldalú a politika, mert egy-
egy felszínre kerülő kérdés minden tevékenysé-
get megköt, lefoglal és valamennyi más te-
rületől elvon. Mint a mikor a régi nemest egé-
szen lefoglalta egy pöre és mindenét erre köl-
tötte, amíg a végén megnyerte a pört, de birto-
kait a pörösködés ideje alatt elvesztette. Eme
tulajdonságunkat használták ki mindig ellenünk.
Hogy ha megfogunk valamit, nem törődünk
egyébbel, csakis ezzel az egygyel és amíg szo-
ritjuk, elfeledkezünk a többitől. A kiegyezés így
mindig csak kiegyezés marad, mert egyéb pol-
itika miatt sohasem foglalkozunk komolyan az
ország oly gazdasági, kereskedelmi és ipari
megerősítésével, melyhez az osztráknak semmi
köze se volna és melylyel szemben akadályo-
kat sem gördithetne. Hol van a gazdasági ipar,
hol vannak a gyárak, hol ama kereskedelmi
utak kihasználása, melyek segítségével a kül-
földön terményeinket Ausztria nélkül is érté-
kesíthetnők. Igen, most azt mondjuk, hogy ha
Ausztria különböző raffinériákkal megkárosítá-
sunkra tör, hát nekünk is lesznek fegyvereink,
nem szorulunk okvetlen az osztrák iparra, ha-
nem használjuk a magunkét, s a mire ezenkívül
szükségünk van, hozatjuk máshonnan, továbbá
ha Ausztria akadályozza terményeink értékesi-
tését szállítjuk másfelé. De hozzátesszük,
hogy használjuk a miénket, hozatunk máshon-
nan, továbbitunk másfelé, habár nehezen, ha-
bár megrázkódtatásokkal járó átmenettel és
habár veszteségekkel. Így vagyunk. És hogy
így vagyunk, annak az oka az, hogy éveken át,
amíg nem is az egész tevékenységünk, de csak
egy részének arra kellett volna irányulnia, hogy
ezeket az eshetőségeket figyelembe vegyük és

előkészületeket tegyünk, azalatt teljesen meg-
feledkeztünk róluk. Nem csak közjogi kérdések,
avagy nemzeti jogok dolga, de egy-egy személyi
ügy is képes volt a feledésbe szorítani a nagy
dolgokat. Parlamenti pártok vetélkedése kime-
rült például abban, hogy egyik avagy másik
pozícióhoz kicsodát juttassanak, de nem akadt
politikus, aki eközben gazdasági, ipari avagy
kereskedelmi érdekekért akciót indított volna.
Erre sohasem volt idő és amikor mégis elő kel-
lett venni, akkor csakis a kiegyezés kényszerít-
tett rá. És elkövetkezett olyan állapot, hogy
ámbar hónapokat töltöttek el a kormányok a
kiegyezési tanácskozásokkal és évek teltek el
rendeletlenségben, a politikai világ mindenről
kevesebbet tudott, mint egy-két ügyes börze-
galopine. És elkövetkezett az az idő, hogy most
amikor a kiegyezés végre a legaktuálisabb, a
politikai világ azt hiszi, hogy mindent elvégzett,
ha megtudja, hogy van-e kiegyezés vagy nincs.
És nyomban valamennyi lényeges gazdasági
kérdés mehet a pokolba, mihelyt a közérdek-
lődést a politikában lefoglalja annak a kutatása,
hogy szereplő meg szereplési viszketegségben
szenvedő képviselőink közül ki szavazza meg a
kiegyezést és ki nem.

Ime: a kérdés odafordul, hogy más szem-
pontok dominálnak benne. És ki tudja ezenki-
vül, melyik napon válik fontosabbá az egész
gazdasági válságnál az, hogy a függetlenségi
pártkörben kik követnek el indiszkréziót az
ott hallott nyilatkozatok nyilvánosságra bocsá-
tásával. Hát még ha a pártok frakcióinak ha-
talmi érdekeit tolják előtérbe! Ha az a kérdés
vetődik fel, vajjon a függetlenségi párt ezen
avagy más funkciója hozzájárulhat-e egyen-
lően a kiegyezéshez. Mert e nagy pártban min-
denki leginkább vezér szeretne lenni és minden-
ki valamely csoport felett akar rendelkezni. És
ha felmerül a kérdés, hogy a radikálisok hozzá-
járulhatnak-e a kiegyezéshez, úgy miként a
konzervatív hajlandóságuk (nem gazdasági,
hanem inkább társadalompolitikai radikaliz-
musról és konzervativságról szólva). Meg az-
tán mi lesz, ha a függetlenségi párt ugyanazt a
kiegyezést szavazza meg, a mit a néppárt. Hogy
mit szól ehhez az alföldi választó. Bizonyos,
hogy ily kérdések felmerülése alkalmával leg-
kevésbé fontosnak, sőt általában lényegtelennek
tekintik azt, hogy tulajdonképpen mi van a ki-
egyezésben. S innen származik aztán, hogy a
kormány ezer másféle bajjal kinlódhatik, de
amiatt éppen nem fáj a feje, hogy a kiegyezés
tartalmát a parlament tagjaival megismertesse.

Érezhető a bizonytalanság, mely eképen a
magyar politika jövőjét jellemzi. De érezhető
másképen is. Azt hisszük, ismét sok időt veszti-
tünk abból, amit arra kellene fordítanunk, hogy
az ország anyagi helyzetének gondozása dol-
gában az eddigi rendszert megváltoztassuk. Ha
így vagy amugy elintéződik a kiegyezés, ki
gondol aztán arra, amiben hátrányokat szen-
vedtünk, azt pótolni igyekezzünk és ki gondol
rá, hogy gondos munkával megszerezzük a
kellékeket, melyekkel Ausztriával szemben
gazdaságunkat, iparunkat és kereskedelmünket
a jövőben függetleníthessük.

Senki. Hisz mindenekeelőtt a leglényegesebb
bizonytalanság, a mai kormány helyzete fog
ürüggyül szolgálni a semmittevésre. Mert, hogy
a kormányt Bécsben ideiglenesnek tekintik,
idehaza a politikai tevékenység a fórumon ki-
merül abban a törekvésben, hogy amíg ez a
kormány él, hasznot huzzon belőle mindenki,
aki hozzájárulhat. Siettek eddig is és most még
jobban sietnek, mert az általános választói jog
nem halasztható már sokáig s ha az eljön, ki
tudja, mi lesz. S ez a rendszer bizony a régi
rendszer: a kormány hatalmából a javakat

egyének részére megszerezni. Képviselőinknek
az anyagiak terén ez iránt általában van érzé-
kük, ezért buzgólkodni, sietni tudnak. Az ország
anyagi dolgai iránt ekkor persze nincs érzékük,
nincs buzgalomuk és nincs idejük. Hisz itt a
mentségük a bizonytalanság.

Persze, hogy Ausztriában alaposan szá-
mitanak ez állapotokra. Hogyne, hisz igen kéd-
vező az ő politikájukra.

És ha most, amikor a kiegyezés még el
sincs intézve, máris felvetődik a kérdés, hogy
a terhek megszavazása után miképen bomolják
részekre a koalíció: ez nagy öröm nekik. Mert
biztosítja, hogy Magyarország gazdasági füg-
gése felett továbbra is háborítlanul rendelkez-
hetnek. Mi egyébbel leszünk elfoglalva.

II. Az is el van intézve.

A székelyföldön, Sepsiszentgyörgyön ki-
állítás rendeztek, gazdaságit, iparit és általáno-
sat. Azt kellett feltüntetni: mennyit haladt a
Székelyföld, a nagy pusztulás óta. A pusztulás
folyton tart. De tudni kell, hogy mentőakciók
voltak. Tudni kell, hogy sok ankét, gyűlés, ta-
nácskozás, deputáció, fogadtatás, utazgatás,
sok dinom-dánom volt. A tél folyama alatt
három-négy ízben is láthattunk nagy csoport-
ban felvonuló székelyeket a képviselőház fo-
lyosóin, láthattuk őket tavasztáiban is a kar-
zatokon, ahogy a horvát beszédeket hallgat-
ták és megrögzíthették a mondatukat, hogy
„Az még se járja: — németül beszélnek.“ És a
kupolateremben mindig összegyűlekeztek az
egykedvű székelyek hallgatni a dicséreteket,
melyekkel a szónokok a székely vérről dik-
czióztak. És ha a pusztulás most is tart, mégis
eredményt kell konstatálni, mert hisz a kor-
mány is közbelépett támogatással és külön
szervezett állások vannak e támogatás végre-
hajtására.

S ime az is el van intézve. A székely ki-
állítás megnyílt. Minisztert és államtitkárt lát-
hattak a székelyek, beszédjükből gyönyörköd-
hettek és ismét hallhattak dicséreteket, buzdítá-
sokat. Ugy-e bár, a székelységnek nem szabad
elcsüggednie. A székelységnek kötelessége,
hogy a magyarság végvára gyanánt őrt álljon.
Nem szabad eloláhosodnia, mint ahogy tényleg
történik ama vidékeken, ahová a székelység
közé az oláh benyomul és nemhogy magyarrá
válnék, de a székely új nemzedéket alakítja át
a maga oláh nemzetiségű jellege szerint és faj-
tája szerint. A székely kézimunkásnak nem
szabad átmennie Romániába amiatt, mert ha-
zájában nincs munka. A székely leányoknak
nem szabad csapatostul Romániába igyekezni
keresetért. Ipari vállalatoknak kell lenniük, ame-
lyek a munkáskezeket foglalkoztatják s a szé-
kely esztét is igénylik, tanulékonyágát kama-
toztatják a magyar ipar javára és a munkásság
javára. Meg kell honosítva lennie az állatte-
nyésztésnek aképen, hogy a székely kis gazda
is könnyen hozzájuthasson. Segíteni kell a bir-
tokosokon, hogy ne legyenek megveszte-
tett olyan viszonyok, hogy az már a jó módot he-
lyettesíti, ha egy birtokosnak hatszáz forint évi
jövedelme van. Hát a minden bajra gyógyító
források sokasága. Reformálni kell aképen, hogy
ne csupán azok a fürdők jövedelmezzenek,
amelyeket oláhok és külföldiek látogatnak. És
a többi, meg sok minden egyebet rendbe kell
hozni a Székelyföld érdekében.

Hanem most már ne legyen panasz. El van
intézve. Meg volt a kiállítás, szép volt, rendes
volt, gyönyörködni lehetett benne. S mi is így
olvassuk a rokonszenves tudósításokban. Hisz
ki voltak állítva gazdasági termények, ipari
cikkek, volt állatkiállítás, látni lehetett a szé-

kelység földjének produktumait, sőt a források gyógyhatásáról is a megfelelő kimutatásokat és tabellákat.

És nem meghatározható-e olvasni, hogy díjakra körülbelül tizenkétezer forint fordított, gépeket, ipari szerszámokat körülbelül nyolcezer forint értékben osztottak ki. Talán mindkét számításnál pár ezer forinttal tévedtek és kevesebb volt. De tegyük fel, hogy ennyi volt, hogy összesen huszezer forint volt, ami díjak és kiosztott gépek által a székelységnek jutott.

Huszezer forint! Ez már aztán teszi. Ugye bár! Csak éppen az a baj, hogy direkté most, amidőn az ügy ilyen elintézését olvassuk, Budapesten lóversenyek vannak. És tudjuk, hogy egy ló, ha jól igyekszik, másfél perc alatt szerez a gazdájának huszezer forintot. Sőt maga a kormány kifizet tizenötezer forintot, hogy a bécsi Rothschild lovának adják, mert jól futott, ezenkívül még ötezer forintért meg is veszi a lovat, ha megtetszik neki. Tehát ki van a huszezer forint, éppen annyi, mint a székelyek elintézése, egy lóért.

Sejtjük, hogy meg fognak bofráncolni az összehasonlítás miatt. Hogyan lehet a székelységet, a székely vért, melynek minden cseppje drága gyöngyöt ér, összehasonlítani egy lóval, mert ennek is huszezer forint jut, annak is.

Hát pénz teszi a székelyt? Nem, nem. Bocsánatot kérünk. De mégis. Ha annyit adunk arra, hogy a lovak jól fussanak, mint amennyit a székelyeknek, nem merül-e fel a kérdés, hogy talán kevesebb kár lenne belőle, ha inkább a lovak vándorolnának ki, mint a székelyek.

Budapest, október 1.

A horvátok lázadása. Drohobeczky Gyula kőrösi püspök — mint megirtuk — tegnap este óta Budapesten van. Drohobeczky Gyula a délelőttöt odafönt a miniszterelnöki palotában töltötte, ahol dr. Wekerle Sándor miniszterelnökkel tanácskozott hosszasan. Záróképpől jelentik, hogy a nemzeti párt egy tagja, ki annak idején osztályfőnök is volt, a konfliktusról egy hírlapíró előtt a következőleg nyilatkozott: Nincs horvát ember és nincs a nemzeti pártnak egy tagja sem, aki a nyelvkérdésben engedne. A koalíció a helyes álláspontot foglalta el, melyet a korábbi nemzeti párt is mindig képviselt, csak hogy a nemzeti pártnak nem volt bátorsága, hogy teljes erővel a törvényre támaszkodjék. De ha már ennyire fejlődött a dolog, lehetetlen, hogy kormány alakuljon, mely más álláspontot képviselhetne, mint amelyet a Pejacsevics-Nikolics kormány elfoglalt.

Justh Gyula a házszabályrevízió ellen. Mai számunkban megirtuk, hogy bizonyos oldalról újból előrészgálták a házszabályrevízió tervét és már beszélnek annak körvonalairól is. Hozzáfüztük azonban azt is, hogy a függetlenségi párt sohasem fog hozzájárulni a házszabályrevízióhoz és hogy a párt tagjai hivatkoznak Justh Gyulának ismételt kijelentésére, amelyekben a leghatározottabban állást foglalt ez ellen. A képviselőház elnöke, aki most tornyai birtokán időzik, ma távirati úton arra a kérdésre, hogy van-e tudomása a Ház elnökének, mint ebben a dologban legilletékesebb tényezőnek arról, hogy a magyar képviselőház házszabályának revíziójára készülnek, ezt felelte:

— Felhatalmazom annak a kijelentésére, hogy én a házszabályoknak tervezett revíziójáról semmit sem tudok.

Ezzel a házszabályrevízió ismét el van temetve.

Pernerstorfer rólunk. Pernerstorfer Engelbert, az osztrák szociálisták egyik vezetője, a „Neue Rundschau“ című folyóiratban így ír Magyarországról:

Magyarországon a korona és a függetlenségi párt végre nagynehezen megértették egymást, csak hogy a minisztériumnak fel kellett vennie programjába a választói reformot. Természetesen alig látszik arra gondolni, hogy ebben az irányban komoly előmunkásokat végezzen. Az elválasztási tendenciák mind erősebbekké lesznek, noha az utóbbi időben éppen mintha kissé fékeznek őket. Most még a nem-magyar nemzetiségek kevésbé önállóak, de kétségtelen, hogy ha Nyugat-Ausztriában megvalósulna a nemzetiségek autonómiája, ez hatalmasan áthatna Magyarországra is. A magyarosított Magyarország fantasztikusan-groteszk utópiája végre nyomorúságosan kiszenevne s Magyarországon is szabadokká válnának a nemzetiségek. Ne feledjük el, hogy a nemzeti autonómia, nálunk behozva, ahogy a nemzeti szovinizmust megölné, akként a komoly nemzeti önértéket emelné s akkor a nyugotausztriai németek épp úgy, mint a csehek, jobban emlékeznének rá, mint ma, hogy a Lajtánul két milliónál több törzsbeliük lakik. Akinek politikai fantáziája van, az végül megpillanthatja a horizonton a Nagy-Ausztria felmerülését, melynek hatalmi- és befolyás-köre messze keletre terjedne...

Pernerstorfer írásából kiderül, hogy ő nemcsak jó szociálista, de első sorban jó osztrák. Tanulhatnak tőle azok, akik azt tartják a szociálista eszmék igaz hívének, aki nyíltan hirdeti, hogy kihalt szívéből a nemzeti érzés. Az osztrák Pernerstorfer fantazmagóriáira pedig nekünk magyaroknak valóban fölösleges válaszolni.

KÜLFÖLD.

Az angol-orosz egyezmény. A japán sajtó örömmel üdvözli az angol-orosz egyezmény létrejöttét, mint a világbéke hathatós biztosítékát. Különösen azt a körülményt tekintik nagyértékűnek, hogy az angol-japán szövetség értelmében Japánországra háruló felelősséget az új angol-orosz egyezmény nagy mértékben csökkent, mert biztosítja az indiai határ nyugalmát. A Nichinichi című újság gróf Okumával folytatott interviút közöl, amelynek során a gróf kijelentette, hogy véleménye szerint titkos angol-orosz megegyezés történt a Balkán-államokra és Kis-Azsiára nézve, amely számos bonyodalom gondját elláthatja.

Fallières utja. Az elpusztított vidékek megszemlélése után Fallières elnök pénzadományokat osztott szét, azután pedig Montpellierbe tért vissza, ahonnan Loupillonba szándékozik menni. Délben az elnök tiszteletére disztribúció volt a szerviai városházán. Pohárköszöntőjében az elnök kijelentette, hogy a közvártaság kormánya nemcsak mondja a részvét szavát, de mélyen érzi is. A környék képviselőinek egységes közbenjárására apelált. Meleg szavakkal emlékezett meg a katasztrófa áldozatairól s végül a bátor életmentők egészségére ültette poharát.

A bádeni nagyherceg temetése. Ekvárd király rály megbizta a konnaughti herceget, hogy képviselje őt Frigyes bádeni nagyherceg temetésén. A konnaughti herceg, aki Bécsből ma érkezett volna Londonba, a megbízás folytán megváltoztatta utazása tervét.

A marokkói helyzet. A Marokkóban képviselt összes hatalmak beleegyeztek abba, hogy a marokkói partokon üzött hadicsempészet ellen megfelelő intézkedések tétessenek. Csupán Spanyolország emelt kifogásokat és nem adta beleegyezését. Kazablankából jelentik, hogy Sehat felől új meghallá közeledik. Bizonyosnak látszik, hogy nem szándékoznak Kazablanka felé előrenyomulni. A jelek arra mutatnak, hogy Muley Hafidnak kétségtelenül békés szándékai vannak. Regnault követ értesítette a szultánt, hogy Rabatba fog menni, ha az utak megfelelőek lesznek és ezt lehetővé teszik. Az oráni kedvezőtlen egészségügyi viszonyokról érkezett hírek következtében a francia konzul s a magához megteszik a szükséges védőintézkedéseket. A benszülöttek zavartalanul visszatérnek a városba, mindazonáltal a vásárt még mindig kevésbé látogatják. Az Uledharris törzs egy képviselője közölte Drude tábornokkal és Malpertuis konzullal, hogy a szomszédos Uledsaid törzs Kazablanka felé szándékozik menetelni. Miután az Uledharris törzs területén áthaladva, kivánja Kazablankát elérni, e törzs megfelelő intézkedéseket kér az átvonulás megakadályozására.

Leriche francia konzul kihallgatásáról Abdul Aziz szultánnál jelentik, hogy a szultán meglepedését fe-

jezte ki Regnault követ közeli érkezése felett és egyúttal megígérte, hogy mindent el fog követni a francia követelések teljesítése érdekében. Buchta Ben Ragdadi azt a megbízást kapta a szultántól, hogy egy meghallá élén a saoiák országába induljon s ott a béke és rend érdekében megállapodásokat kössön a törzsfőnökökkel.

A bécsi tanácskozás hatása. Az összes görög lapok közlik az osztrák-magyar és orosz külügyi kormányok tegnapi közleményének szövegét és meglepedésüknek adnak kifejezést afelett, hogy a hatalmak a Macedóniára vonatkozó intelmeiket az összes balkáni fővárosokhoz intézték. A versengő nemzetiségek megnyugvását remélik, ha azok valamilyen őszintén és lojálisan engedelmessé válnak a nagy hatalmak politikájának. Az Akropolis azt tanácsolja a macedóniai görögöknek, hogy mindenképp kövessék Európa tanácsát és ilyképpen támogassák a reformmunkálatot. Az Empros bizik abban, hogy a nagy hatalmak igazságérzete fel fogja ismerni, hogy a görögök sohasem akadályozták Macedónia pacifikációját. A Neon Asty örvend annak, hogy a hatalmak elszánták magukat arra, hogy a reformok útjára térjenek és meglepedéssel konstatálja, hogy a hatalmak a Macedónia pacifikációjára vonatkozó szándékaikat nyomatékosan tudomásukra hozzák mindazoknak, kiket illet. Hasonlóképpen nyilatkoznak a többi lapok is.

Ma még tisztelni kell a ferblit.

Megmosolyogni való az a törekvés, mely szabályrendeletekkel vagy törvényekkel akarja a szerencsejátékot megszüntetni. Intelligencia dolgában majdnem azon a nívón mozog ez a gondolat, amelyiken annak a vidéki rendőrkapitánynak a rendelete van, aki ezzel a rendelettel akarta befojtani az emberekbe a káromkodást.

Hiszen a játék — kezdve a csecsemőnek attól a mozdulatától, melylyel kis karjait egymáshoz tüti, egészen Rembrandt vagy Rodin művészetéig — emberi szükséglet, melyet ki kell elégíteni. A legideálisabb vagy legraffináltabb művészet sem egyéb, mint kidifferenciált, módosított játék, mint az embernek az a vágyakozása, hogy munkája után fölös életerejét le akarja csapolni: s ezért énekel, tánczol, egy darab fával dobol egy deszkán, botjával vonalakat rajzol a homokba, vagy két koczkakövet földob a levegőbe és azután megnézi, hogyan estek le a földre.

Naivitás úgy beszélni, hogy a játék ördöge belebujt az emberbe és azt tüzzel-vassal ki lehet vagy ki kell onnan irtani. Ez a játék ördöge a legtisztéletreméltóbb egyéniség; ha ő nem lenne, talán élni sem lenne érdemes. Mert azt a mérhetetlen gyönyörűséget, melyet a hangvonal- és színváltozások lelünkben keltenek, neki köszönhetjük. A játék tövéből nőtt ki a mielői Vénusz-szobor, Lionardo da Vinci Jocondeja és a Marseillaise. De ugyanonnan nőtt ki a baccarat is.

Ugyanaz a szükséglet, mely az egyik embert a képtárakba, a másikat a futball-mecsek terére, harmadikat a színházba, negyediket a kocsmába hajtja: ugyanaz hajtja az ötödiket a játékszobába. Csak az a különbség van közöttük, hogy mindegyik a kulturának más és más fokán áll. A kulturális főtől függ, ki hol szabadul meg energia-fölöslegétől. Van olyan ember — s Budapesten még nagyon sok van ilyen — kinek egy nemzeti színházi előadás legmagasabb szellemi szükségletét kielégíti, s azt a bizonyos erőfölösleget az orfeumban vagy a kaszinóban hánnyia le magáról. De van olyan is, kinek szellemi tápláléka egy természettudományi eszme, és a Nemzeti Színházba csak azért megy, hogy elszórakozzék ezen a jelenségen: mily rég tisztázta már a természettudomány azokat a témákat, melyeken a drámairók csak most pepecselnek.

Szóval, a baccarat-t és társait nem az ördög találta föl, hanem szükséges következménye egy bizonyos kulturafoknak. Ez a „játék“ csak

akkor fog eltűnni, ha az emberiség egy magasabb kultúrfokra hág föl — de nem akkor, amikor törvénybe iktatják, hogy aki ferblizni merészel, száz bambuszt kap a talpára. A lopás csak elég szigorúan meg van tiltva és azonkívül minden ember vigyáz, hogy ne lopjanak tőle: mégis lopnak. Fognak is lopni mindaddig, míg a lopás oka megvan. Játszani is fognak mindaddig, míg meg nem lesz az a kulturális garádics, melyikből a ferbli kihajtott.

Akik ezen busulni tudnak, vigasztalódjanak azzal, hogy majd fölkapaszkodunk magasabbra is, ahonnan egy harmonikus vonal szemlélését, vagy egy szín tündöklését, egy hang vibrálását, vagy egy természeti tünet megértését: nem fogjuk odaadni semmiféle ferbliért, vagy semmiféle drámairó és komédiás kuncsorgatásáért.

Chassée Croissée.

— Szent házasság az egész vonalon. —

Budapest, október 1.

A szász királyi familia családi állapota immár annyira mulatságosan változatos, hogy hasonlítani kezd ahhoz a szép és érdekes négyes figurához, ahol az urak és urhölgyek rövid percek alatt változtatják páriákat. Lujza hercegnő előbb trónörökösne, azután Giron barát-nője, végül Toselliné. Wölfling Lipót előbb főherceg, azután Adamovich Vilma ura, most pedig Ritter Mária völegénye. S hogy a társaság teljes legyen, ma híre jön, hogy a csufosan és többszörösen cserbenhagyott szász király is megunta özvegyi állapotát, házasodni készül s kiszemelt menyasszonya egy porosz királyi hercegnő. Stilszerű, hogy ez a szenzáció most pattan ki, a másik kettővel egyszerre, mert így, akár csak egy jól rendezett négyesben a rendező tapsára, pontosan egy időben cserélik helyüket az urak és a hölgyek. Ha a forgalom így intenzív erővel tart tovább, vajjon ki tudhatja előre, mi hogyan fejlődik? A sors utjai kiszámíthatatlanok s a négyesben is úgy van, hogy végül mindenki — az első párjához kerül.

Híreink a hármasságáról ezek:

Hova rejték Pia Monicát?

Lequeux, Tosellinek esküvőjének egyik tanúja tegnap este visszatért Londonba. Lequeux tudvaleg a Londonban végbement esküvőt követő napon egy távirat következtében, melyet a volt Montignoso grófnőtől kapott, hirtelen elutazott. Lequeux a kontinensen utolérte a házaspárt és beható tanácsot folytatott vele. Lequeux azt beszéli hogy egy szász rendőrbiztos neki az esküvő után nagy összeg pénzt ajánlott fel, ha Monica hercegnő rejtékhelyét elárulja, de ő ezt az ajánlatot természetesen visszautasította. Lequeux azt hiszi, hogy a szász király meg fogja változtatni a gyermek visszaszerzésére irányuló taktikáját és ezzel Tosellinét valószínűleg arra fogja kényszeríteni, hogy elhagyva Olaszországot, Monica hercegnővel Angliába jöjjen, hol aránylag nyugodtan élhetne. Az angol jog értelmében ugyanis nagyon kérdéses, hogy a királynak egyáltalán sikerülne-e Tosellinét a gyermek kiadására kényszeríteni. Ez mindenesetre hosszadalmas és igen költséges bírói eljárást igényelne, melynek folyamán a királynak bizonyítania kellene, hogy Tosellinét erkölcsi tekintetben nem méltó és nem alkalmas arra, hogy a kis leánykát magánál tartsa. Toselliné tudja ezt és már minden intézkedést megtett arra, hogy Angliába telepedjék meg. Már házasságkötése alkalmával úgy nyilatkozott, hogy nem sokáig fog Olaszországban maradni, ahova csak azért megy, hogy lássa, hogy az olasz királynak milyen szándékai vannak.

Williams Lequeux két hét előtt Kopenhágában járt és több előkelő családdal tárgyalt, hogy Pia Monica hercegnő számára biztos menedékhelyet keressen.

Firenzéből jelentik, hogy mindaddig, amíg a szász udvar valamely illetékes bíróság hiteles rendeletét

fel nem mutatja, az olasz rendőrség a szász király titkos rendőreinek semmiféle önkényes eljárását olasz földön támogatni, vagy eltűrni nem fogja. Azt a katonai őrséget, amelyet a Tosellinének gyermeke megvédésére rendelkezésére bocsájtottak, továbbra is meghagyják.

Toselli egy újságírónak a következő érdekes részleteket beszélte el házassága előzményeiről:

— Házasságom rendkívüli körülmények közt ment végbe. De téved ha azt hiszi, hogy csak annyi történt, amit a lapok már megírtak. Őh nem! Sokkal több akadály merült fel. Ugyanis nem tudunk anyakönyvvezetőt találni, aki megeskettett volna. A szász udvar befolyását még Angliában is érvényesíteni tudta házasságunk ellen. Már esküvőnk napja is ki volt tűzve, amikor azzal a megokolással, hogy a grófnő még nem teljesen szabad, mert válása nem történt meg hivatalosan és véglegesen, megtagadták a házasságnál való közreműködést. Több befolyásos ember, köztük John Burns munkásügyi miniszter is megígérte, hogy eljár ügyünkben. Már-már azt hittük, hogy minden nehézség elsimult és szeptember 24-én délelőtt 9 és fél órakor az anyakönyvvezetőhivatalba mentünk, de ekkor sem eskettek meg. Erre ismét felkerestük pártfogó miniszterünket, aki azonnal intézkedett, úgy hogy végre még aznap délben megesküdhattünk.

A drezdai Neueste Nachrichten íenteli, hogy a pápa hajlandónak nyilatkozott Tosellinét kihallgatáson fogadni. Toselliné arra fogja kérni a pápát, hogy új házasságát egyháziilag is áldja meg. Ehhez a hirhez megjegyzik, hogy az egyházi áldás csak úgy volna lehetséges, hogy ha a pápa előbb feloldaná Tosellinének a szász királyival való házasságát.

Nizzából táviratozzák, hogy ma reggel Fiesoleben kísérletet tettek Pia Monica hercegnő megszőktetésére. Egy nizzai fiatal zenetanító szövetkezett egy apácával, hogy megszőktetik a kis hercegnőt.

Bővebb részleteket nem sikerült kapni a kalandos hír felől.

Toselli ur, a művész.

Egy bécsi impresszárió azt az ajánlatot tette Tosellinek, hogy vele hangversenykörutra menjen. Valószínű, hogy Toselli ezt az ajánlatot elfogadja.

Érdekes itt megemlíteni, hogy Toselli három és fél évvel ezelőtt Magyarországon is járt. Váradi Antalt, a kiváló drámairót és költőt kereste föl, aki már előzőleg egy külföldi utján találkoztán vele, meghívta, hogyha Budapestre jön, látogassa meg. Toselli azzal a kérelemmel fordult Váradi Antallhoz, hogy ajánlja őt valakinek, aki kieszközölné, hogy itt Budapesten egy koncertben fölléphessen. Váradi Hubayhoz ajánlotta Tosellit, aki azután zongorázott is Hubay előtt. A próbán Toselli nagyon közepes zongorajátékosnak bizonyult, úgy hogy Hubayék meg is szakították vele a tárgyalásokat. Sok technikai készséggel játszott, de lélek nélkül s egyáltalában nem ígérkezett olyan koncert-művésznek, aki a koncertpódiumon sikert arat. Természetesen most már, hogy a koncertpódiumon vele együtt foglal helyet a királyi nő, ezek a sánsszók lényegesen megjavultak s hihető, hogy Toselli urnak extázisban fog tapsolni Európa és Amerikaszerte a ritkaságokat kedvelő publikum.

Azok, akik akkor Tosellit Budapesten látták, azt állítják, hogy az egykori Lujza hercegnő legfrissebb párja föltűnően szép fiatal ember. Akkor alig múlt még husz éves, félig gyermek volt. Magas termetű ifju, sötét gesztenyebarna hajjal, halvány arccsal, tüzes szemekkel. Kapkodó beszédmodora van, idegesnek és szórakozottnak látszik; állítólag magánvagyonnal is rendelkezik.

A király is házasodik.

A mai drezdai lapok jelentik, hogy a király valószínűleg rövid időn belül másodszer is meg fog nőszülni. Állító-

lag már meg is történtek a lépések avégből, hogy a Vatikán államérdekekre való tekintettel bontsa föl a király első házasságát és engedje meg, hogy Frigyes Agost király másodszer is megházasodhassék. Udvari körökből kiszivárgott, hogy a király menyasszonya egy porosz királyi hercegnő.

Wölfling a völegény.

Wölfling Lipót esküvője Ritter Máriaival október első hetében lesz Regensdorf kishelység községében. Regensdorf Zürich közelében van; lakosainak száma mindössze 130 lélek. Szó volt róla, hogy az egykori főherceg áttér a protestáns hitre, hogy egyházi szertartással mehesen végbe az esküvő. A Matin úgy értesül most, hogy Wölfling nem fogja elhagyni a katolikus hitet és csak polgári esküvő lesz Regensdorfban.

Passzív ellenállás az osztrák vasutakon.

Budapest, október 1.

Bécsben ma éjjel megkezdtek az államvasutak és az északi vasut alkalmazottai a passzív ellenállást, az államvasutaknál ezzel egyidejűleg a műhely-sztrájkot is kimondták. Az éjjeli vonatokkal agitátorok utaztak el a vidéki állomásokra, hogy értesítsék az ottani alkalmazottakat a passzív ellenállás kiütéséről.

Egyelőre nem igen vehető még észre az ellenállás, mert a vonatok késése a nagy őszi forgalomnak és a vasuttesti munkálatoknak tulajdonítható. Egyes városokból már jelentettek nagyobb késéseket, amelyek okát a munkások a passzív ellenállásban keresik. Eddig mintegy 70.000 vasutas áll bérharcban. A déli vasut igazgatósága már reggel 9 órakor értesítette a személyzetet, hogy megadja a követeléseket, mire a munka ismét a rendes kerékvágásba terelődött.

Az osztrák vasuti mozgalomról tudósítónk a következő részletet jelentik:

A mozgalom terjed.

1905-ben a mozgalom parciális volt és nem terjedt ki az Államvasutakra és a Délivásut-társaság vonalaira, most azonban nemcsak az öt vasuti szervezet koalíciója mondta ki a passzív rezisztenciát, hanem a vasuti műhelyek munkásai és egyéb alkalmazottai is, számra ötvenezeren, továbbá a Reichsbund Deutscher Eisenbahnern, a csehországi vasutasok egylete, a Jednuta cseh vasuti munkásszövetség is csatlakozott a bérharczhoz. A mozgalom vezetősége mátol fogva permanenciában van.

A Nordwestbahn vonalain már tegnap a munkások határozata után nyomban megkezdődött a passzív rezisztencia. A vezetőség táviratilag értesítette az egyes állomásokot. A személyvonatok menetrendjén még nem vehető észre a passzív rezisztencia hatása, de a teheráruforgalomban máris torlódások jelentkeznek. Ma délig az igazgatóság nem kapott hírt vonatkésekről, ellenben a holnap reggel hat órakor Bécsbe érkező első vonat már 2—2 és fél óras késést fog szenvedni.

A szárnyvonatok alkalmazottai még nem tudták a passzív rezisztencia proklamálásáról; kétségtelen, hogy ők is csatlakozni fognak a mozgalomhoz.

Az északnyugati vasuton azért tört ki ilyen hirtelen a passzív rezisztencia, mert az igazgatóság tegnapi ígérete nem elégítette ki az alkalmazottakat. A vasuti szervezetek vezetői és az inter-niálók képviselőik tehát felkeresték Zehetler igazgatót, hogy nyugtassa meg a kedélyeket, az igazgató azonban arra való hivatkozással, hogy nem vághat elébe az igazgatótanács határozatának, nem tett eleget a kérésnek és így azonnal kimondták a passzív rezisztenciát.

Eddig még nem kezdődött meg a békéltető tárgyalás az igazgatóság és a mozgalom vezető bizottsága közt, de kétségtelen, hogy a vasuti minisztérium látván az államvasuti alkalmazottak hangulatát, sürgősen közbe fog lépni.

A Nordwestbahn igazgatótanácsa holnap ülést tart. A passzív rezisztencia vezető bizottsága már írásba foglalta az alkalmazottak követeléseit, ame-

lyek az eddigiekhez képest lényegesen tovább mennek.

A személyvonatok forgalmának korlátozása.

Nagyon könnyen megeshetik, hogy a bérmozgalom még e héten áterjed az államvasutakra is, amelyeknek valamennyi kategóriához tartozó alkalmazottai 8-án tilést fognak tartani. Ha ez bekövetkezik, akkor a vasúti miniszterium lényegesen korlátozni fogja a személyvonatok forgalmát és több menetrendszerű vonatot meg fog szüntetni.

750 munkás sztrájkba lép.

Az államvasutak bécs-brucki vonalán és a stadlaui rendező pályaudvaron megkezdődött a passzív rezisztencia s már délelőtt érezhető volt a hatása. Ezzel egyidejűleg a vasúti műhelyekben a munkások és alkalmazottak proklamálták a sztrájkot. A munkások ma reggel a rendes időben beállítottak és rövid tanácskozás után küldöttséget menesztettek a műhelyek főnökségéhez, tudatva, hogy abbahagyják a munkát, mindjárt azután a 750 munkás eltávozott.

A helyzet Csehországban és Brünnben.

A passzív rezisztencia a cseh vasútforgalomban a legcsekélyebb akadályt sem idézte elő, csupán az Elba melletti Tessen állomáson értek be némi késéssel a tehervonatok, amiből a passzív ellenállásra lehet következtetni.

A brünni pályaház forgalma mit sem árul el a passzív ellenállás hatásából, mely különben is csak az éjjeli órákban érvényesülhet, amikor az összes tehervonatok befutnak az állomásokra.

Mozgó képek.

Az olcsó divat!

(A divattalok szerint az idei divat igen olcsó lesz.)

FELESÉG: Jó reggelt drágám! Hogy aludtál? Látszik, hogy kitünően... olyan derült, mosolygós az ábrázatod! Igazán boldog vagyok...

FÉRJ: Köszönöm... (félre: Nagyon nyájas! Valami készül! Legyünk óvatosak!) Igazán jól aludtam volna, ha a fogam nem fáj... ha este el nem rontottam volna a gyomrom...

FELESÉG: Ejnye! ejnye! rettenetes! no majd könnyű ételeket főzök, jó? mit akarsz ebédre? csak szőlj, pupukám...

FÉRJ (félre): Pupukám? Ebből baj lesz! Legyünk ridegek! (fenn): Nem... köszönöm... főzél, amit akarsz... mint rendszeren...

FELESÉG: No csak nem hiszed, hogy amikor a férjcském gyomrocskája rakoncátlanodik, akkor én majd akármit főzök... Légy nyugodt... mire hazajössz, pompás ételek fognak várni.

FÉRJ: Jó...

FELESÉG: Mondd, édes fiacskám, merre megy?

FÉRJ (félre): Édes fiacskám? Ebből nagy baj lesz! Maradjunk szigorúan! (fenn): Még nem tudom...

FELESÉG: Talán éppen a Kossuthi Lajos-utcában?

FÉRJ: Nem... éppen ott nem... a... keleti pályaudvar felé...

FELESÉG: Ejtsd utba a Kossuthi Lajos-utcát, édes kis öregem...

FÉRJ (félre): Édes kis öregem? Ez kész katasztrófa... (fenn): Miért?

FELESÉG: Szeretném, ha benézne a szabónőmhöz és megmondaná, hogy jöjjön el. Most már megcsináltatom azt a ruhát, amelyet ígértél nekem...

FÉRJ: Én ígertem? Mikor?

FELESÉG: Azt mondtad, hogy amit megtakarítottok a kosztipénzből, azt nekem adod...

FÉRJ: De hisz nem takarítottál meg semmit!... Ellenkezésképp... augusztusban 100, szeptemberben 140 korona drágasági pótlékot kértem... ez 240 korona...

FELESÉG: Igen... de hát te nem tudod azt, hogy neked van a legkitünőbb gazdasszony feleséged... Daczára a rettenetes drágaságnak, 240 koronát takarítottam meg...

FÉRJ: Sajátságos... Tehát jó... legalább megvan az őszi ruhád...

FELESÉG: Ugy... félig-meddig... Igen... mert, mint olvastam, az ideai divat egyszerű és rettetes olcsó lesz.

FÉRJ: Hála Istennek!

FELESÉG: Igen... azelőtt drága díszes szövetek voltak, az idén az egyszerűség lesz divat. Az én új ruhám is egyszerű kabátka lesz és a szoknyán is alig lesz dísz...

FÉRJ: Bravó!

FELESÉG: A kabátkán csak csipke lesz... valami szép, kedves csipke... talán velencei...

FÉRJ: Velencei? De hisz az drága!

FELESÉG: No de férjcském! Valaminek csak kell a ruhán lenni, ha már a szövet egyszerű!... az aljon kézi himzés lesz... semmi más, csak kézi himzés...

FÉRJ: Nem lesz az drága?

FELESÉG: Oh dehogyan... a kézi himzés ugyan nem olcsó, az igaz, de a szövet a lehető legegyszerűbb. Épp úgy a felöltőm is szolid, sima szövet lesz... A múlt évi kabátom 200 korona volt... az ideai talán 100-be se kerül... Olyan egyszerű...

FÉRJ: Derék dolog! Ezen se lesz dísz?

FELESÉG: Nem... azaz egy szép csinosilla... asztrakán... vagy czoboly-gallér feltétlen kell reá... Legjobb lesz czoboly...

FÉRJ: Czoboly-utánzatot akarsz mondani?

FELESÉG: Nem... czoboly... igazi czoboly-prém... Csak nem teszek egy sima, egyszerű szövetkabáttra hamis prémel...

FÉRJ: Én azt hiszem...

FELESÉG: Hogy ez könnyelműség, sőt több, ez ostobaság, ugy-e? Olcsó szövetre, egyszerű kabáttra drága csipkét, finom himzést és értékes prémel tenni...

FÉRJ: Magam is azt hiszem, hogy ez ostobaság...

FELESÉG: A divatbolond asszonyok sok ilyen bolondságot tesznek! Te hát adhat az Istennek, hogy a feleséged nem divatbolond... az fütyül a divatra...

FÉRJ: Jól teszed, édesem...

FELESÉG: Azért meggondoltam a dolgot... bizony én jobb minőségű szövetet veszek, ami méltó a csipkére, a himzésre, a prémre... Ugy-e jól teszem?

FÉRJ (kinosan nevet): Nagyon jól teszed...

FELESÉG: Így aztán körülbelül készen is vagyok az őszi tolettemmel. Nem kell más semmi, csak...

FÉRJ: Csak...

FELESÉG: Csak még 160 korona töled és csak... FÉRJ: Csak...

FELESÉG: Egy kalap. Azt te veszed nekem ajándékba. Ennyit, reményilem, megérdemlek töled...

FÉRJ: Meg, meg, drágám! És... a kalap is egyszerű, olcsó legyen?

FELESÉG (nevetve): Oh nem! Ha már semmi nek, de annak drágának kell lennie...

FÉRJ (megkönnyebbülten): Hála Istennek...

Box.

EGYETÉRTÉS.

Október hó 1-ével új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díj-talanul kapja a magyar család számára kiváló gondal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Caruso Pesten.

Jaj be szép ez a Pest, istenem, be szép, Mily zsufolt a színház! Mily szegény a nép! Össze-vissza jártam utat-utfelet, De szemem nyugodni nem talált helyet- Mintha bucsu állna későn és korán, Cifra ott a férfi, asszony és leány, Kocsma, mulatóhely, színház szerteszét Rejti el a város rémes dalleszét. Ám csudálni méltó mindenekfelett: Minden palotában egy szövetkezet! De az Operában — heje huja hej! — Már előre elkelt minden drága hely...

Amint Budapestre érkeztem meg én, Szépen nézett minden átmenő felém. Három czeruzás ur máris körbe vett, Egyik kérde tőlem: „Tegnap mit evett?” Kérde a másik is: „És ma mit csinál?” És a harmadik mond: „És most hova száll?” Én meg elpirulva vallám bé — nagy ég! — Hogy mit ettem tegnap és ma mit tevék. Másnap intervjúként bennvolt, — s legkivált Amit tegnap ettem, minden lapban állt.

Jaj be szép az a Pest, istenem, be szép, S benne milyen uri, mily szelid a nép! Ahogy álldogáltam utca szögletén, Nagy sietve jött egy szálas ur felém. Csúnsz arcz kövér has hunczut, — Isten ments!

Rögtön megéreztem, hogy ez konkurrens „Ejnye, gyönyörödt, édes trubadur Isten hozta nálunk tenorista ur!” Igy köszönte szépen és tán ösmere, Mert ugy hiva, hogy csak menjek el vele. „Nem lehet — feleltem — s kérdező: „miért?” „Mert Conriedtól meg van tiltva, hát azért.” „Be ne menj, Caruso”, ez volt a szava. Bár akárki hina házba sehova. Budapestben sok a tenorista ur, Féltékeny egy fajzat, megmérgez, leszur, Köztük legveszélyesb egy vén trubadur, Hájás, yöngye hangu dr. Wekerle ur! Csak a maszkoláshoz ért még valahogy, De idővel egyre ebből is kifogy.” Igy beszélék hozzá, — szemem majd leszur, Mivel ő maga volt a Wekerle ur.

Jaj, ha megharagszik ez az ur reám, Mit műveljek akkor, mert hatalmas ám? Hogyha Budapestre érkezem megint, És Conried New-Yorkban régi módra int, Szépen kérem ötöt, hadd legyen szabad Fölkeresnem most már Wekerle urat. S így szólok majd hozzá: „Bár tenor ön is, Nem félek magától: ön mindig hamis. (G-ly.)

TÁVIRATOK.

Uj orosz hadügyminiszter.

Moszkva, október 1. (Saját tudósítónktól.) Rüdiger hadügyminiszternek Hörschelmann moszkvai főkörmányzó lesz az utóda a hadügyminiszterium élén.

Uj úszkübi főkonzul.

Belgrád, október 1. (Saját tudósítónktól.) Péter király egykori magántitkárát, Balugescicot, akit hat hónap előtt monasztiri főkonzullá nevezett ki, most kinevezte úszkübi főkonzullá, amely állás a legfontosabb Macedoniában Szerbiára nézve.

Közgazdasági távirat.

New-York, okt. 1. Terménytdzsde. Gyapot. New-Yorkban 11.80, okt.-re 11.91, januárra 12.13. New-Orle-

ansban 11 $\frac{1}{2}$. Petroleum stand wilhe. New-Yorkban 8.45 Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.—. Zsir, Vestern Steam 9.40 Rohe testvérek 9.60. — On 35.50—35.75 Réz 14.50—15.—.

Csikagó, okt. 1. Gabonaizsda. Zárlat. Buza Irányzata engedő, októberre —.—.— K., deczembeire 98 $\frac{3}{4}$ K. Tengeri engedő, októberre 60 K.

Csikagó, október 1. Terményi zsda. Zsir január 8.77, tegnap 9.05, májusra 8.97, tegnap 9.07. Szalonna short clear 8.62, tegnap 8.62. Sertéshus január 14.20, tegnap 13.80.

Hamisító kuriai tanácsjegyző.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 1.

Egy szép karriernek indult, de teljesen elzúllt ember került ma a rendőrség kezei közé. Pásztor Róza János, volt ügyvéd és a királyi kuriának egykori tanácsjegyzője a szerencsétlen, akit végzetes ösztönei bűnbe sodortak s ma csalással és okirathamisítással vádolva ül a rendőrség börtönében.

Pásztor Róza János esztendőnk óta lézeng már dologtalanul, elzúllva a fővárosban. Birói pályáját és diplomáját léha könnyelműségeknek dobta martalékaul, utóbb a könnyelműségek komisz kriminálítások lettek, s valami husz esztendővel ezelőtt okirathamisításokért börtönbe került. Kilenc hónapot ült megtévelyedései miatt a boldogtalan, moralisan szenvedő ember, s mire a börtönből kikerült, minden erkölcsi élet számára el volt vesztve. Csaklajda ekkor valami apró segélyösszegeket biztosított neki, hogy legalább az éhségtől és szűkölködéstől megmentse.

A pénz azonban sohasem volt elég a könnyelmű, léha embernek, mert az alkohol szenvedélye mellett a kártyának is rabja volt a szerencsétlen s örökös pénzzavarában egyre kiméletlenebbül zaklatta családját. A rokonok végre is megunták a kellemetlenkedéseket s teljesen elfordultak a zúllott embertől, aki most már a legszívárabb nyomorba jutott. Ekkor történt azonban, hogy váratlanul óriási vagyon szakadt a könnyelmű fékozó nyakába. Meghalt egy úsgazdag nagybátyja, névszerint Pásztor János, aki a bécsi Allgemeine Versorgungsanstaltnál 150.000 koronát tőkésített zúllott öccse számára. Ettől fogva ennek a tőkének a járadékából élt Pásztor Róza János. Elégnek azonban ez a tekintélyes évi rente sem volt elég a korhely, kártyás, naplopó fráternek, akinek a soknál is még több kellett.

Pár hónappal ezelőtt összehozta a véletlen Pásztoryt, egy Nedoma Venczel nevű emberrel, aki volt tisztképzőintézetbeli növendéknek mondotta magát, valójában azonban egy minden irodából kikopott írónk volt, aki két esztendő óta nem is dolgozik sehol állandóan. Pásztor éppen ebben az időben volt legjobban szűkiben a pénznek, havi járandóságát régen elköltötte s kétségbeesésében azon tusakodott, hogy honnan lehetne pénzt szerezni bármilyen. Nedomának aztán akadt hamarosan jó ötlete. Megtudta Pásztorytól, hogy havi járandóságait, a bécsi intézet rendszeren a Magyar Általános Hitelbank után szokta neki kiutalni. Rávette tehát a könnyelmű embert, hogy hamis blankettákat gyártsanak együtt, nem létező emberek nevére, az összegeket aztán, ismerve a bank kezelését, a rendes úton felvegyék.

A tervet hamarosan meg is valósították, és az első sikerült kísérlet után egyre-másra szedgették fel a pénzeket a hamis utalványokra. Többek közt a következő neveket használták hamisításaiknál: Josef von Kovács, Eugen von Almássy, Koloman Viktor és Emil Dessewffy. A neveket, a bécsi intézet ügykezelésére való tekintettel irták mindig németül. Ilyen módon két nyugtát maga Pásztor váltott be a Magyar Általános Hitelbanknál, Nedoma pedig tízet, a Mercur-bank Kerepesi-úti váltóüzletében.

Ma délután ismét pénzszerző utra indultak, s az utcán egy hordárt intettek magukhoz, akinek egy csomó hamis nyugtát átadva, elmagyarázták a pénzfelvétel csinját-binját.

A hosszú tanácskozás azonban véletlenül feltűnt egy történetesen arra vetődő detektivnek, névszerint Sachs Gusztávnak, aki igazolásra szólította fel Pásztorékat. A két meglepett ember a titkosrendőr

megjelenésétől azonban úgy megrettent, hogy nem tudott számot adni dolgáról. Erre a rendőr bekísérte őket a főkapitányságra, ahol csakhamar minden turpisságuk kiderült. A rendőrségen a náluk talált hamis nyugtákat lefoglalták, a hamisítókat pedig letartóztatták.

Az eddig megállapított hamisítások összege 1545 korona. A nyomozást folytatják.

UJDONSÁGOK.

Cabaret-epidémia.

* * *

A fővárosban a közel napokban számos kis-, intím- és cabaret-színház nyílik meg. És ezen elgondolkozom. Az orvosi méltóság legkomolyabb érzete ver fészket a koponyámban és képzeletemben egy gyönyörű, ifjú és minden bűnben is naiv grisetto márvány kacsoját tartom a kezemben. Ujjaim aggódva pihennek a világvárossá gerjedő Budapest pulzusán, melynek érverése a villamos esengő berregő gyorsaságával száguld át azon a fixponton, mely a vér normális, egészséges keringését jelzi. És ilyképpen szólok:

„Szépséges hölgyem, ön visszaült ifjúsága erejével és ime: most arczán inkarnátus színeiben virít a láz emésztő rózsája és démoni szeméből bágyadt sugarakkal tör elő a benső hevület, az immorális-gyuitotta fátyla fénye.

Am nem akarok ködvágásnak neki gyűrűközni, mégis engedtessek meg kijelentése ama véleményemnek, hogy ön nincsen még annyira immunizálva a kultúra oltóanyagával, hogy a a legújabb járvány scirokóliát minden szervezeti rázkódás nélkül kiállhatná. Vessen csak egy futó pillantást körülrajongott kolléginjára, a jól konzervált hisztérikára, a rizsporos, a cinóberes, a vén kokott-Párisra és azonnal észreveheti, hogy önnél éppen az hiányzik, ami ő Demimondságánál megvan: az egészséges fejlődés a — betegséghez. És ez a paradoxon nem lenne paradoxon, ha elképzelhető nem lenne. Mert szó ami szó, a kabaretkultusz a modern irodalmi törekvések terebélyesének egy beteges, ámbár szükséges hajtása, mely nélkül az egészséges fát sem megbecsülni, sem elképzelni nem tudjuk.

Jelleget pedig éppenséggel nem egyhamar fog önnek ez a kultusz adhatni. Mert ön csak úgy, minden teketória nélkül, felhuzta a kész párisi toalettet, melyen évszázadok óta tett-vett a francia izlés — legutóbb pedig berlini szabó-czégek is rájakontárkodtak — ámde nem veszi észre, hogy minden maecis lépésnél, minden pirouettezésnél, zsuponjának legdriszkétebb libbenésénél is kikandikál valami, ami nem gall esprit, nem is német limonádé, de hamisítatlannul és leplezhetetlenül: budapesti.

Igen: budapesti. Ez az, ahová konkludálni törekedtem. Ez a kicsinyke pestiség az, mely önnek a legérzékenyebb és leggyengébb oldala: amiért pedig én minden, de minden bűnét megbocsátom. Ámbár jól tudom, hogy éppen ez a lokalitás az ön bajának pandóra szelenczéje. A nagy, mindent átjáró szélviharok meg se kottyannak a szervezetnek, de jaj, ha a léghuzat a testnek csak egyetlen részét éri. Ennek a — bocsánat e meghatározások banalitásáért — cabaret-czuznak köszönheti ön is ezt a kis szellemi rheumát, vagy litteratura-csuzt, melyet most meg kell feküdnie.

Elvégre is, az még nem pesticizmus — amit oly büszkén kezdünk hangoztatni — ha a boulevard gamin-vicczek rongyaiba pesti csirkefogókat és ha a mi hájas mihasznánkat belepréseljük a párisi rendőr kivaszt nadrágijába, valamint az sem pestizmus, ha a berlini hypermoderne

köcsögkalapjával, ámbár lorgnonnal a szemünkön lejtünk el a rivaldák villamfényes vonalán, miközben kétes szellemességeket mondunk,

Nem és százszor nem.

Minden ágálás daczára is állítom: van önnek, szépséges leányzó, lelke. Szép, nagy lelke. És szive is van. Mélyen érző, lüktető szive. Van életenergiája, jelleme, egyénisége, valamint hibái és bűnei mellett kitűnő tulajdonságai is vannak. Csak meg kell látni, aminthogy jó néhányan meg is látják, de még többen a vénhiedt párisi dáma enerváltságát igyekeznek kopirozni.

Egyébként pedig ne ijessze önt meg a tul-finomult nyugati kulturának ez a hirtelen levegő-csapása. Hiszen ön még „olyan fiatal”. És egy kis influenza árán folytathatja ott kisdéd komédiáját, ahol — én félbeszakítottam.

És még valamit: ne hallgasson sokat a maralista bölcsökre.”

Ele.

Naptár. Napirend. Szerda, október 2. — Római kath. Laboda. — Protestáns: Romulus. — Görög-ország: (sept. 19.) Trofim vt. — Zsidó: Thiri 24. — A nap két reggel 5 óra 50 perczkor, nyugszik: délután 5 óra 38 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 19 perczkor, nyugszik délután 8 óra 43 perczkor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A fővárosi közgyűlése az Újvárosban délután 4 órakor. — A Magyar Athletikai Klub évről évi vívóversenye az Eszterházy-utczai vívóteremben. — Osztály-sorsjegyek huzása kezdete reggel 9 órakor. — Oszti Lukszus-lóvászár a Faltersaalban. — Pentelci Molnár János gyűjteményes kiállításának ünnepélyes megnyitása a Könyves Kálmán múntézet Nagy-mező-utczai szalonjában. — Kimmach-kiállítás a Városi Múzeumban, nyitva 9—4-ig. Belépődíj 50 fillér. — A Linek-kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. — Akt-kiállítás az Uránia Kigyló-téri szalonjában nyitva egész nap belépődíj 20 fillér. — A nemzetközi munkáséleti kiállítás a városi iparcsarnokban. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—4-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva d. o. 10—1 óráig. — A Néprajzi Múzeum nyitva d. u. 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva d. u. 3—6-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva délelőtt 9-től 1-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva d. o. 10-től fél 2-ig. — A földtani intézet múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Közlekedési Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9—1-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 9—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 2—8-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 6—8-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás zárva.

— Wladimir nagyherceg Bécsben. Bécsben ma este udvari ebéd volt, amelyen Wladimir nagyherceg nejevel és kíséretével, a nagyherceg mellé kirendelt urak, Mária Annunziata főhercegnő és az udvari főméltóságok vettek részt. A nagyhercegi pár ma este Velenczébe utazott. A király a pályaudvarra kísérte a nagyhercegi párt, hol szívélyesen bucsuzott el tőlük. A pályaudvaron báró Achenthal külügyminiszter és Urusow nagykövet is megjelentek. Wladimir nagyherceg elutazása előtt az arzenálba ment, hol behatóan megszemlélte a gyűjteményeket.

— Orosz külügyminiszter magyar földön. Izvolszky orosz külügyminiszter gróf Pahlen kíséretében Festetics gróf látogatására Keszthelyre utazott.

— Darányi Ignác kihallgatása. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter e heti audenciáját másnapi hivatalos elfoglaltsága miatt péntek helyett csütörtökre, október hó 3-án délután fél 6 órakor tartja meg. Előjegyzéseket az elnöki osztályban aznap déli egy óráig fogadnak el.

— Főúri esküvő. Gróf Széchenyi Manó volt miniszter tegnap délután lépett házasságra Revertera Mária grófnővel, néhai gróf Revertera Frigyes volt osztrák-magyar vatikáni nagykövet leányával. A házasságkötés a soproni városházán, a polgármester hivatalos helyiségében ment végbe és polgári tisztviselőként Töpler Kálmán polgármester szerepelt. Tanúként Baán Endre főispán és Hajjas Antal alispán szerepeltek. A házasságkötésnél a család részéről gróf Revertera Károly, a menyasszony testvére volt jelen. Az egyházi házasságkötés október végén lesz Győrött, hol a párt gróf Széchenyi Miklós püspök esketi meg.

— Szerényi hazaérkezése. Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár ma visszatért szabadságáról és átvette hivatala vezetését. Az államtitkár tegnap délután érkezett meg a dalmát tengerről Fiuméba. Este a nyolcz óra tíz perczkor induló gyorsvonattal tovább utazott Budapestre, ahová délelőtt tíz óra öt perczkor érkezett meg. Az államtitkár kíséretében voltak: Ary Pál miniszteri titkár és Szerényi Sándor miniszteri segédtitkár.

— **Kármán Mór ünneplése.** A Gyakorló Főgimnázium-Egyesület szeptember 28-án, szombaton, felolvasó ülést tartott, amelynek tárgya dr. Waldapfel János „Ujabb adalékok a honpolgári felavatás kérdéséhez” című előadása volt. A felolvasó ülés után társasvacsora volt a Tisztviselő-Kaszinóban dr. Kármán Mór, a nemrégiben magyar nemességgel kitüntetett paedagogus tiszteletére. A vacsorán nagy számmal jelentek meg a kiváló tudós tanítványai és más tisztelők. Ott voltak: Molnár Viktor államtitkár, Körösi Henrik osztálytanácsos, Szűcs István miniszteri titkár, Badics Ferenc, Guttenberg Pál, Weszely Ödön igazgatók. Megjelent az ünnepeltnek neje és leányán kívül néhány hölgy is. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter a szegedi ünnep miatt nem jelenhetett meg a vacsorán és a következő levelet intézte a Gyakorló Főgimnázium-Egyesület elnökéhez, Badics igazgatóhoz:

„Köszönettel vettem szíves meghívásukat a Gyakorló Főgimnázium-Egyesület mai felolvasására és a Kármán Mór tiszteletére tartandó társasvacsorára. Elutazásom miatt a legnagyobb sajnálatomra nem vagyok abban a helyzetben, hogy a meghívásnak eleget tehessek. Ennek dacára gondolatban közöttük vagyok és dr. Kármán Mór kiváló tudósunknak, értékes munkatársamnak ünneplése alkalmából megnyilvánuló szerencsekívánatokhoz a magam részéről teljes szívvvel hozzájárulok. Fogadják az egybegyűlték ez uton hazafias üdvözlőmet.

Apponyi.”

A levelet, melyet Badics igazgató a Geréb Józseftől a miniszterre mondott felköszöntő kapcsán közölt az egybegyűltékkel, lelkes éljenzéssel fogadták.

— **Háztartás.** Most jelent meg Kürthy Emilné „Háztartás” című lapjának legújabb füzeté, melyvel a hasznos és népszerű szakközöny XII. évfolyamának októberi negyede kezdődik. Ez a füzet kézimunka, divat, háziipar és művészet és sok egyéb közleményen kívül, különösen a szorosan vett háztartási rovataiban nyújt sok s kitűnő tudnivalót. Konyhareceptjeiből a husos csigák, Bechawel-csuka, sonkás burgonyapudding, párolt borjúhús, burgonyatekeres, hideg csokoládépudding, békacomb, csokoládétortácskák, magyaros berrudacsukák, puncskrém, Kirsch-fagyalt, gyümölcsbor-pezség, a narancsos szilvaiz, birsalmakocsonya, oroszos áfonya stb. készítési módját tanuljuk meg. Azonkívül a tejgazdaság, a méhes, a kertészet körébe vágó dolgok és szépirodalmi közlemények se hiányoznak. A „Háztartás” előfizetési ára negyedévre 3 korona, fél évre 6 kor., egész évre 12 korona. A kiadóhivatal (VIII., József-körút 31/B.) kívánatra készséggel küld mutatványszámokat.

— **Kohl püspök bérmautja.** Dr. Kohl Medárd püspök az esztergomi egyházmegyében két hétig tartó bérmautiát befejezte és ma visszaérkezett a fővárosba.

— **A pápa fivére.** A magyar lapokat néhány nap előtt az a hír járta be, hogy Sarto Angelo, X. Pius pápa testvéröccse hirtelen meghalt. E közleményre szemben az Országos Pázmány-Egyesület védőirodája Rómából kapott értesülései alapján kijelenti, hogy Sarto Angelo él és egészséges.

— **A vasutasok Vörösmarty szobránál.** A déli vasuti műhely munkásai és a Polgári Dalkör Vörösmarty Mihály székesfehérvári szobránál, a nagy költő névnapja alkalmából szép ünnepet rendezett. A munkások Raucher Béla déli vasuti főfelügyelővel az élükön este 8 órakor lampionos menetben vonultak a szoborhoz, ahol már akkor ezrekre menő közönség várakozott. A Himnusz éneke után Csokonai és Ferencz egyszerű munkás mondott ünnepi beszédet, miközben nemzeti szalagos hatalmas babékoszort helyezett a szobor talapzatára. A Polgári Dalkör nevében Fekete Géza tette le a koszort, majd pedig hazafias szavakat adott elő és végül a Szózatot énekelték. A délután folyamán a Vörösmarty-kör is megkoszorúta a nagy költő szobrát.

— **Külföldiek Budapesten.** A múlt héten Carlos Menrio orvos, a nemzetközi egyetemi szövetség brüsszeli konzula és dr. Armand Biglon párisi ügyvéd vezetése alatt egy-egy belga és francia társaság járt Budapesten, mint a nemzetközi egyetemi szövetség központi bizottságának és magyar osztályának vendégei. A vendégek több napot töltöttek a fővárosban, melynek nevezetességeit megtekintve, elragadtatással szölköztek Budapest szépségéről.

— **Zeppelin kormányozható léghajója.** A Zeppelin-féle léghajóval tett ötödik sikeres felszállási kísérlet tanulságait azonnal felhasználják, hogy a kormány mechanizmusán bizonyos javításokat eszközöljenek. A felszállások során a következő tapasztalatokra jutottak: A majdnem függőleges urzonyok a léghajó stabilitását nagyban fokozzák. Az oldal-kormányok teljesen megelégteltek és segítségükkel a léghajót minden irányban lehetett kormányozni. Ez oldal-kormányokat erősebb szél mellett is teljes sikerrel használhatták. Hatásuk fokozására ajánlatos lesz azoknak megnagyobbítása. A magassági szabályzó kitűnően bevált s ennek segítségével a léghajó anélkül, hogy nehezekeket vennének fel, vagy dobának ki, bármily magasságba hozható a léghajó. A leghosszabb ut 8 és fél óráig tartott, mindazonáltal a szakértők nézete szerint a benzín-készlet megengette volna, hogy a léghajó még egyszer ennyi időt töltjön a levegőben. A léghajó saját sebességét a különböző utazások alkalmával a legkülönbözőbb rendszerek segítségével állapították meg. Konstatálták, hogy a léghajó mindkét motor üzeme mellett óránként 50, egy motornal pedig 35 kilométert tehet meg. A Zeppelin-léghajóval tett kísérletek bebizonyították, hogy végre sikerült feltalálni az igazi léghajót, mely uralkodik a légkör felett.

— **Magyar tudós Afrikában.** Katona (Kittenberg) Kálmán, aki immár másodszor járta meg Aírkát, hazaérkezett. Katona pár évvel előbb a Kiliima Ndsaro környékén kutatót, most pedig a Danakil-földön, Abesszinia mellett, a Vörös-tenger partján időzött. Katona Abesszinia természettudományilag még fel nem tárt belsejébe és onnan beljebb, Afrika szíve felé iparkodott expedíciót indítani. Rendbe is hozott mindent és felszerelte magát a szükséges dolgokkal. De ekkor utjába állt az a régóta dúló hadakozás, ami a környék népét állandó izgalomba tartja és lehetetlenné teszi a csendes, tudományos munkát. Katona nem vesztette el a kedvét, hanem várt a kedvező időre, de az nem érkezett el. Az egész idő alatt Danakil-földet tanulmányozta és természettudományilag teljesen feldolgozta a faunában gyenge országot. Gazdag és értékes gyűjteményt küldött be a Magyar Nemzeti Múzeumba. És most megérkezett maga is és a Múzeumban serényen dolgozza fel az anyagot, amely kiváltság madártani szempontból becses.

— **A vasuti munkások esküvője.** Ma reggeli híre terjedt a fővárosban, hogy a vasuti munkások a tegnapi kiadott igazgatósági rendelet következtében, mely az október 10-iki munkaszünetelést megtiltja, meg fogják tagadni a szolgálati pragmatika által előírt fogadalmat, illetve eskü letételét. A pragmatika szerint ugyanis fogadalmat azon munkások tesznek, akik még nincsenek három éve alkalmazásban, esküt pedig azok, akik több, mint három éve vannak szolgálatban.

E rendelkezéshez képest az államvasutak igazgatósága tegnap délután felhívta a munkásokat az írásbeli fogadalmat, illetve eskü aláírására és szóbeli letételére is. A felszólítás után egyszerre híre futott és vidékről is jelentették, hogy a munkások több helyütt megtagadták a fogadalmat letételét s inkább hajlandóknak mutatkoztak sztrájkba lépni. Ezzel szemben Budapesten a felesketés mindenütt simán folyt le s elenyésző volt azon munkások száma, akik az aktuálisnál nem jelentek meg. Nagyon valószínű azonban, hogy holnap reggeli ezek is jelentkezni fognak esküvőre. Tényleg volt azonban valami húzódozás tapasztalható az esküvel szemben; sőt itt-ott a vidéken, például Temesvárott, Istvánteleken, Pécsen és Nagybecskerekben még a sztrájk veszedelme is fenyegetett egy pillanatra; a készülő sztrájkról azonban hamarosan értesítették a vasuti munkások országos szövetségét, amelyet a mozgalom meglepetés gyanánt ért. Tegnap este aztán hosszasan tanácskoztak a vezetőség és abban állapodott meg, hogy az eskü letételét fogja tanácsolni a munkásoknak. Az értesítések ilyen értelemben szét is mentek az ország minden részébe. A szövetség értesítése alapján pedig a munkások beszüntették az ellenkezést és letették az esküt.

Az eskü, amelyet a munkásokkal letételnek, így hangzik:

— Én N. N. esküszöm a mindenható istenre, hogy ő császári és apostoli királyi felségéhez, ő felsége uralkodóházához, a magyar szent korona országainak alkotmányához hű maradok, a törvényeket, törvényes rendeleteket, szolgálati szabályokat lelkiismeretesen és hűven megtartom. A közérdeket és a szolgálat érdekeit mindenkor szem előtt tartom. Főlebbvalóim

íránt engedelmisséggel viseltetem és utasításait pontosan teljesítem.

— **Tulipán-estély** Andrassy grófnőnél. Fényesen sikerült Tulipán-estélyt rendezett szeptember 29-én gálszécsi kastélyában özvegy gróf Andrassy Tivadarné. Az estélyen, amelynek programja igazán a legmagasabb művészi színvonalig emelkedett, a főúri társaság krémje volt együtt. Az érdekes program szereplői voltak gróf Andrassy Tivadarné, aki fölolvastott, továbbá gróf Vay Gáborné, aki hazafias költeményeket szavalt nagy átérzéssel, művésziességgel, résztvett a közreműködésben Fráter Loránd és Tarnay Alajos, meg a sárospataki diákokékkar.

Az estély fénypontja azonban gróf Andrassy Tivadarné fölolvastása volt, amelyet a Tulipán-mozgalomról tartott. A nagyon érdekes fölolvastásból közöljük a következő gyönyörűen megírt részt:

Vannak, akik féltik a régi jó idöket, a modernizmus túlságzott életétől. A gyárak olajos, bűzös levegőjét, a gépek lármás zakatolását, a szociális kérdések bonyodalma, a társadalmi ellentétek kiélesedését, ellentétbe helyezik a régi patriarkális élet előkelő nyugalmaival, szociális harmóniájával és nem kívánják amazzal emezzel kicserélni. Érthető ezek intenciója, de azért nincs igazuk. Meg akarják állítani az idők kerekét. Lehetetlen kívánnak. Az idő nem áll meg. Halad. Siet előre. Ami ma helyes, holnap nem helyes többé. Ami ma igaz, holnap nem igaz többé. A század szellemét nem mi alkottuk, az meg van, él, uralkodik nélkülünk is. Ha nem alkalmazkodunk hozzá, elgázol. Visszafelé nem folyik a patak és ha kényszeríteni akaróknak, a vizek összecsapnának felettünk. Ki ne kívánna fiatal maradni? A fiatal-ság illúzióival, reményeivel, idealizmusával bírni, mindörökké. De mit szólnának arról, aki, mert fiatal akar maradni, nem akarná a meglett korhoz illő erőnyeket és tehetségeket elsajátítani. Aki azt hiszi, hogy fiatal marad, ha nem készül a későbbi kor követelményei számára. Sajnos, az annyira visszakívánt régi kor előnyeit ma már nem élvezhetjük. Igényeink mindenben modernekek. Minden egyes és maga az állam ezer meg ezer követelésekkel lép fel, amelyet a régi kor, apánk kora, nem ismert és amelyekből ma elzárkózni teljes lehetetlenség. Sajnos! Sajnos! Ugyis megsínylettük már, hogy igényeink nincsenek arányban eszközeinkkel. Magyarország! Te a buza és rozs kenyérországa! Miért hevernek milliókat érő földeid csaknem parlagon? Hol vagytok czi-frasztrúli, darutollas legények, fődros szoknyás kaczagó leányok, menyecskek? Miért állanak csüireitek, pajtások üresen? Miért növi be a gyom házaitek küszöbét? Miért hagyjátok gyermekeiteket árván, öregceket támasz nélkül? Miért? — Mert a folyton fokozódó szükségleteinket a sárga buzakalász termelése nem elégítheti ki többé. Megélhetésünket ma a felhők és légáramlatok szeszélyeitől többé nem tehetjük függővé. Modern ember, modern társadalom, modern állam, modern közgazdaságot igényel.

— **A házasságok szenzációja.** Ugy látszik, elérkezett a szenzációs házasságok korszaka. Eddig majdnem minden napra esett egy szenzációs házassági hír. Előbb *Montignoso* grófnő és *Toselli* házassága ejtette bámulatra a világot; majd közvetlenül utána *Wölfling* Lipóté s most már majdnem pozitív formában érkezik hír arról, hogy *Montignoso* grófnő első férje, a *szász király* unta meg az egyedülvaló életet s ő is házasságra lép. Állítólag már meg is történtek a lépések, hogy a Vatikán államérdekekre való tekintettel bontsa föl a király első házasságát és engedje meg, hogy a király másodszor is megházasodhassék. Udvari körökből kiszivárgott, hogy a *király menyasszonya egy porosz királyi hercegnő*. Ami *Wölfling* Lipót házasságát illeti, arra vonatkozólag Zürichből ezeket jelentik: *Wölfling* Lipót esküvője Regensdorfbán egy Zürich mellett levő, alig 130 lakossal bíró faluban lesz, ahol *Wölfling* válása óta menyasszonyával tartózkodik. A *Matin* megczáfolja egyes lapoknak azt a hírt, mely szerint *Wölfling* attér a *református hitre*, hogy házassága egyházi áldásban is részstülhesen. *Wölfling* csak polgári házasságot köt.

— **A pajkosság áldozata.** Tragikus végű lett ma délelőtt Ujpesten egy kis fiú vigyázatlan játéka. Pápa Géza uipesti vállalkozó öt éves fiaeskája, Elemér, felült az István-uton a főváros felé haladó villamos kocsis hátsó ütközőjére. Így utazott egy darabig a gyerek. Mikor azonban leugrott, nem vette észre, hogy a párhuzamos sínén Rákospalotának tart egy villamos kocsis és éppen elébe ugrott. A kocsivezető fékezni már nem volt képes s a gyermeket a kerekék halálra zúzták. Összeroncsolt holttestét az uipesti halottasházba vitték. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Kossuth-szobor Nagyarsányon.** Nagyarsány község október 13-án délután leplezi le Kossuth Lajos szobrát, amely az első egész Baranyamegyében. A község ma küldöttségileg tisztelgett új Tolnay Lajos orsz. képviselő vezetésével Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternél, hogy személyesen legyen jelen a leleplezési ünnepélyen. A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy a leleplezési ünnepélyre leutazik Nagyarsányba.

— **Két szerelmi dráma.** Az Erzsébet királyné-úton lévő omnibusz-telepen ma éjszaka egy asszony elkeseredésében merényletet követett el egy kocsis ellen, akivel három évig vadházasságban élt együtt és most elhagyta. Györfly János omnibusz-kocsis a férjétől csalta el Gosztonyi Katalint, három év után azonban ráunt és most a faképnél hagyta. Az elhagyott asszonyt nagyon bántotta ez a hűtlenség és már egyszer merényletet akart Györfly ellen elkövetni, amiben azonban sikerült öt szándékában megakadályozni. Tegnap revolverrel újra lesbe állt az Andrássy-úton, hogy a bakról löjje le a kocsis. Szerencsére azonban nem vette észre és ezért ment ki az omnibusz-telepre, ahol kétszer rálőtt hűtlen kedvesére. Az egyik golyó célzott tévesztett, a másik pedig a vállát horzsolta a férfinak. Gosztonyi Katalint behozták a főkapitányságra, ahol elmondta, hogy fia bezárják is, mihelyt kiszabadul, mégis megöli a kocsis, aki megcsalta. — A Kazinczy-utca 9. számú ház kapujában játszódott le a másik dráma. Federa Mária virágárusleány kétszer rálőtt Farkas János péksegédre. Amíg Farkasnak nem volt munkája, a leány a saját keresetéből tartotta el őt is, most pedig, hogy álláshoz jutott, elhagyta a leányt. Ez keserítette el annyira a szerencsétlen teremést, hogy kétszer rálőtt Farkasra. Az egyik golyó a mellébe fúródott a férfinak, akit súlyos sérüléssel vittek a Rókus-kórházba. Federa Mária a rendőrség letartóztatta.

— **Házasságok.** Tenner Pál, a marosvásárhelyi ipari hitelszövetkezet főkönyvelője f. hó 8-án vezeti oltárhoz Grün Malvinka kisasszonyt, Grün József bájos leányát.

Brenner Vilmos mérnök eljegyezte Arvay Irént, Arvay Lipót, a „Házám“ kávéház tulajdonosának leányát.

Chugyik Pál eljegyezte özv. Dallas Hugné leányát, Calhiet.

Dr. Leitner Adolf orsz. képviselő leányának, Olynak október 8-án lesz az esküvője Heidlberg Mártonnal a dohány-utcai izr. templomban.

Landi Ferencz pacsai kántortartó eljegyezte Reiter Kálmán leányát, Annuskát Kőszegről.

Dr. Ecsedi Ernő eljegyezte Breitner Kátát Budapesten.

Steiger Nándor Dunaszerdahelyről eljegyezte Schönfeld Jakab kereskedő leányát, Helént, Süttöről.

— **A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének igazgatósága** vasárnap lovag Falk Zsigmond udvari tanácsos elnökle mellett ülést tartott, amelyen Fekete Ignác titkár a következő újabb adományokat jelentette be: Francois Lajos üzletének 25 éves jubileuma alkalmából 300 kor., Telecskai Lóbe Mátyás 200 kor., a Magyar Távirati Iroda utján 20 kor., gyűjtés után 5 kor., Magyar Turista-Egyesület 20 kor., a Pester Lloyd utján Radnai Károly és neje koszoru megváltása 50 kor., ezenkívül a Falk Miksa-alap gyarapítására Törley József özvegye 1000 koronát adományozott. Az igazgatóság hálás köszönetet fejezte ki a jótévő adakozóknak. Az elnök meleg hangon emlékezett meg Nagy Miklós intézeti rendes tag elhunytáról. Az igazgatóság kegyelettel örököltette meg jegyzőkönyvében az elhunyt emlékét. Az igazgatóság felvette a rendes tagok sorába és az I. nyugdíjosztályba Mórítz Zsigmondot, az Újság, Lukács Jenő Gusztávot az Egyetértés és Vass Gézát a Szegedi Napló munkatársát és beiktatta a II. és III. nyugdíjosztályba (özvegy- és árvaellátás) Holló Márton és a II. nyugdíjosztályba Hajdu Miklós rendes tagokat. Ezután megállapította az igazgatóság az október havi költségelőirányzatot, elintézte a folyó ügyeket és intézkedéseket tett a Bródy Zsigmond-alap ügyében.

— **Tűz egy gőzösön.** A Marie Elise nevű angol gőzösön, mely szénzállítmánnyal érkezett ide Angliából, tűz támadt; a veszedelem annál nagyobb volt, mivel a tűz a szénraktárban keletkezett, azonban a legénységnek a tüzoltóság segítségével sikerült a veszedelmet elhárítani. A mai nap folyamán újabb két szénhajó érkezett, az Ebmondo osztrák és a Swin Don angol gőzös, az előbbi 2000, az utóbbi 5700 tonna rakományval.

— **A turini Kossuth-emlék.** Említettük, hogy a kolozsvári orsz. történelmi ereklyemúzeum kérdést intézett Turin város polgármesteréhez Kossuth lakóházának emléktáblával való megjelölése ügyében. A múzeum adatai szerint ugyanis Kossuth egykori lakóházát csak ideiglenes tábla jelöli, melyet állítólag a nagy nemzeti gyász alkalmából a föld minden részéből Turinban összegyűlt hírlapírók állítottak. Erről akart biztos tudomást szerezni a múzeum, hogyha szükséges, erdélyi fekete márványból, mely a svéd gránitnál háromszor keményebb, évszázadokra szóló kőtáblát állítson a turini házra. E végből megkereste Turin város polgármesterét, ki Eszterházy Miguel grófhöz, a múzeum tiszteletbeli elnökéhez az alábbi szép, a Kossuth nagysága iránti tisztelettől áthatott levélben válaszolt.

Torino város polgármesteri hivatala.

1907. szeptember 23.

Megkaptam a tisztelt Elnökség levelét, melyben azt az óhajtását fejezi ki, hogy a ház, ahol a magyar nemzet atyja, Kossuth Lajos Turinban lakott, díszítessék fel emléktáblával és engem kérnek fel, hogy eszközöljem ki az engedélyt a háztulajdonostól és adjam meg a tábla méreteit.

Tisztelettel tudatom a tisztelt Elnökséggel, hogy Torino tanácsa 1894. április hó 4-én tartott ülésében elhatározta, hogy a város Kossuth Lajosnak emléktáblát helyeztessen el az Ezrek-utczában 22. szám alatt levő házban, hogy leírja kegyeletét azon férfi emlékezete iránt, aki kedves szülőföldjétől távol száműzetésben hosszú éveken át Torino városát választotta ki második hazájának, és hogy ama ház megjelölésével, melyben élt és meghalt, átadjuk az utókoroknak a Nagy Magyar nevet.

A táblán a következő (olasznyelvű) felírás van:

KOSSUTH LAJOS
MAGYARORSZÁG VOLT KORMÁNYZÓJA
A SZABADSÁGÉRT SZÁMÜZÖTT
EBBEN A HÁZBAN LAKOTT SOKÁIG
ÉS HALT MEG 1894. MÁRCZIUS 30.

Ezen értesítés előrebocsátásával kérdem a tisztelt Elnökséget, fenntartandónak véli-e abbéli szándékát, hogy a saját gondoskodásából Kossuthnak egy másik emléktáblája is elhelyeztessék? Ebben az esetben a tisztelt Elnökséggel közölni fogom a szükséges felvilágosításokat, addig is maradok mély tisztelettel

S. Frola.

A múzeum legközelebb tartandó gyűlésének egyik tárgyát ez fogja képezni. A tábláról lemásolt dátumban a márczius 30. márczius 16. helyett leírás hiba lehet.

— **Egy vendéglős tragédiája.** Förster Ferencz vendéglős tegnap a feleségével az Andrássy-úton sétált. Egyszerre futásnak eredt, berontott a Kugler-féle cukrászdába, ahol óriási botrányt csapott. Mindenkit le akart ütni. Nagynehezen lefógták, bevitték a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy veszedelmes elmebeteg. Beszállították a lipótczei elme-gyógyintézetbe.

— **Pestis Marseilleben.** Megdőböntő hír érkezik Marseilleből. Az ottani kikötőben a pestis tört ki. Egy napon nem kevesebb, mint kilencz pestis-eset fordult elő. Huszonkét emberből álló legénységgel és hét utassal Alexandriából megérkezett az „Armonia“ nevű olasz hajó. Kevéssel, mielőtt az „Armonia“ a kikötőbe ért volna, egy matróz meghalt pestisben. A hajó erre a kikötő közelében vesztézar alá került. Két nappal utóbb egy másik matróz halt meg pestisben, most pedig kilencz pestis beteg van már a hajón. Az egyik beteg állapota nagyon súlyos. A francia lapok semmit sem közölnek a pestisről, mert a kormány titoktartásra kérte őket és Marseille lakossága is nyugodt, mert mit sem tud a veszedelemről.

— **Ünnepelt hivataliszoja.** A központi statisztikai hivatal alkalmazottai dr. Vargha Gyula miniszteri tanácsos igazgatóval megható ünnepelésben részesítették ma a hivatal egy öreg szolgáját, Szöllösi Tamást, szolgálata 25-ik évfordulója alkalmából. Kartársai díszes emléklappal örvendeztették meg az öreg szolgát és a tisztviselő hozzájárulásával értékes aranygyűrűt és pénzbeli ajándékot adtak neki. Vargha igazgató lelkes beszéde könyekig meghatóta az öreg szolgát, ki e negyedszázad alatt nevében, nyelvében és lelkében magyarrá lett.

— **Leleplezett jövendőmondók.** A fővárosban már régebb idő óta úzik kalandos asszonyok a pénzcsalás legkönnyebb módját, a jövendőmondást. A lapok apróhirdetéseit tele vannak hirdetésekkel, amelyekben különböző „csalhatatlan jósnők“ ajánkoznak arra, hogy belenéznek a jövendőbe. És százsámra akadnak hiszékeny, jámbor, babonás és bárgyu emberek, akik hordják a pénzt a kártyavetőnkhöz, hogy jövendőt mondjanak. A rendőrség megfigyelte ezeket a szélhámos asszonyokat és most öt jösnőt leplezett le. Legelőkelőbb a társaságban Litvay Mihályné, született Jovanovics Róza. A Lajos-utca 8. szám alatt lakik elegáns lakásban. A jös-zoba misztikusan világított, külön helyiség. Feketére festett székek vannak félkörben elhelyezve. Középen áll egy asztal, amely előtt magas trónszerű széken foglal helyet a jövendőmondónő. Az asztalon nagy térkép van kiterítve, amely tizenkét részre oszlik az év tizenkét hónapja szerint. A mezőkben különböző formájú férfi és nő kezek vannak festve. A térkép mellett két koczka áll. Az egyik fehér a másik fekete. Mindkettőn halálfej. A fekete az özvegy asszonyok koczkája, a fehér a leányoké és a fiatal asszonyoké. Ezekkel a szerszámokkal bizonyos rejtelmességre burkolja a jövendő mondását, amelyért hat koronát kér. Csupa előkelő úri asszony keresi fel a szélhámos nő helyiségét. Utána következik rangsorban Stadler Antalné, született Weisz Róza, aki a Gyár-utca 18. szám alatt lakik fényesen berendezett lakásban. Kártyavetés alakjában beszél a könnyen hívő embereknek a jövőről. Tiszteletdíja 1 koronától 10 koronáig terjed aszerint, hogy milyen külseje van az áldozatának. Még három jövendőmondó került a rendőrség kezébe. Ezek kisebb fajtájuk és a szegényebb osztályból szedik áldozataikat. Bereczky Julia a Rákóczi-ut 51. szám alatt néz a jövőbe. Külföldi jösnőnek mondja magát és kártyát vet. Amikor a rendőrség beállított lakásába, éppen munkába volt. Egy vörösvári sváb ember hallgatta nagy áhitattal. A jösnő nem válogatós a tisztelet díjban. A svábnak egy kosár barackért jövendőt. Kovács Sándor szobafestő felesége, született Klein Róza, a Nefelejts-utca 5. szám alatt lakik. Azt beszéli, hogy most érkezett Romániából s ő a világ legjobb jösnője. Isteni megnyilatkozás segíti a jövöbelátásban. Egy magyar államvasuti főtisztviselő felesége volt a jösnőnél, amikor a detektívek megjelentek. Az asszony védelmébe vette a jösnőt. Elbeszélte, egyszer megjósolta, hogy a fia meghal és meg is halt. Azóta bizalommal van hozzá. Negeli Vilmosné született Kis Kati, foglalkozása varrónő. Nem úzi a mesterségét, hanem Gyöngygyuk-utca 10. számú lakásán kártyavetéssel foglalkozik. Amikor megkérdezték, hogy miért nem folytatja tisztes foglalkozását, ezt felelte:

— Többet hoz a kártya, mint a fű!

A rendőrség a jösnőknél lefoglaltá a kártyát és a jövendőmondás szerszámait, a csaló asszonyok ellen pedig megindította a vizsgálatot.

— **Dreyfus nyugdíjaztatása.** A párisi naczionalista lapok azt híresztelik, hogy Dreyfus azért vált meg a katonaságtól, mert Piquart hadügy-miniszter nem akarta kinevezni alezredessé. Ez a híresztelés, mint Párisból jelentik, nem igaz. Dreyfust nagyon megviselte az ördögsgizeti ötesztendős rabság és mikor rehabilitálása után visszatért a hadseregbe, csakhamar éreznie kellett, hogy képtelenné vált a rendkívül fárasztó tüzérségi szolgálatra. Ezért kérte nyugdíjaztatását és kívánságát Piquart nem szívesen teljesítette.

— **Kamatlábemelés.** A román nemzeti bank október 2-től kezdődőleg 7 százalékra emelte fel a nyilvános értékpapírok kamatlábát, valamint a leszámítolási kamatlábát.

— **Betörés egy mauzoleumba.** Firenzében a múlt éjjel három ember betört a Frassineto-család rovezzano mauzoleumába és feltörték gróf Frassineto koporsóját. Nem tudják, hogy mit vittek magukkal a betörők, minthogy a család nincs otthon. A rendőrség nyitva találta a koporsót. A holttest mellén levő kereszt véres volt.

— **Parasztragédia.** Az aradmegyei Nadas községben megrázó parasztragédia játszódott le. A tragédia hősei testvérek, Csizmás Tódor és Gyorgye voltak. Az egyik meghalt, a másik a halállal vívódik. Szülei halála után nagyobb területű földet örökölték és folytonos torzszalkodásban éltek. A földet ugyan közösen munkálták; de az idén sehogysem tudtak meg egyezésre jutni és Gyorgye elhagyta a házat és kiköltözött a tanyára. Az idősebb — már nős — testvérnek, Tódornak, volt a faluban egy Szavéta nevű kedvese, akihez esténként eljárt. Gyorgye, amikor tudta, hogy bátyja nincs a leány közelében, udvarolgatni kezdett a szép Szavétának. Ez szívesen fogadta Gyorgyét és néhány hónap alatt Szavéta a Csizmás Gyorgye kedvese lett. A faluban beszélni kezdtek erről és hirtelen eljutott a Tódor füléhez is. Csizmás Tódort ez nagyon bántotta, mert attól tartott, hogy felesége, aki különben is gyanakodott reá, hogy a Gyorgye feleségét szereti, megtudja ezt a viszonyát. Lesbe állott egy éjjel a Szavéta háza mögött. Gyorgye csakugyan eljött s már pítymallott, mikor Gyorgye eltávozott. Tódor utána sietett és a falu végén elérte a testvérét. Heves szóváltás támadt közöttük, mely mind ingerültebbé lett. Tódor szemrehányással illette testvérét, hogy miért szerette el előle a szeretőjét. Erre Gyorgye magából kikelve, odavágta az idősebb testvére szemé közé:

— Elszerettem én a feleségedet is!

Csizmás Tódor megtáncorodott a megdöbbenéstől és szóhoz sem tudott jutni. Futni kezdett a falu felé, otthagya Gyorgyét, aki tovább folytatta utját a tanyára. Tódor hazasietett, fűtykóst vett a kezébe és kiment a tanyára. Végre megtalálta Gyorgyét és megkérdezte tőle, igaz-e, amit mondott, már mint hogy elszerette a feleségét. Gyorgye czinikusan bevallozza ezt, amire Tódor annyira feldühösödött, hogy kétmarokra fogta a magával hozott lúszángot, erős ütést mért Gyorgyéra. Ez azonban elkapta a fejét és gyors mozdulattal kikapva az eke ösztöke-vasát, fejbeütötte bátyját, aki véres fejjel rogyott össze. De volt még ereje; feltápáskodott és ütni-verní kezdte testvérét, aki szintén agyba-főbe verte Tódort. Végre mind a ketten összerogytak. Tódor feléből patakzott a vér és már csak hörgött; ott feküdt mellette Gyorgye, ez is súlyos sebektől vérzett. A Gyorgye felesége és a közelben dolgozó földmivesek a zajra odasiettek és rémülletes látványt árukt a szemük elé: Csizmás Tódor halott volt. Csizmás Gyorgye pedig halál-doklott. Besiettek a községbe, ahol jelentést tettek az előjáróság utján a csendőrségnek; a halottat és a súlyosan sebesült Gyorgyét be szállították a tanyai házba, ahol Gyorgye néhány óra múlva kiszenvedett.

— **Mérges sütemények.** Kassán a Stefánovics cukrászdában készült sütemények miatt több megbetegedés történt. A rendőrség megiltotta a cukrászdában a sütemények készítését és elárúsítását, mindaddig, míg a cukrászda teljes felszerelését meg nem vizsgálják és az eddigi felszerelés helyett újat nem szereznek be.

— **Öngyilkosság.** Szabadkán Baron Frigyes nő dívatáru-kereskedő ma reggel agyonlőtte magát. Tettét azért követte el, mert a bíróság elvált felesége számára tartásdíjban marasztalta el és attól tartott, hogy e miatt nem veheti majd el menyasszonyát. Az éj folyamán hat levelet írt, a melyekben öngyilkossága okát írta meg.

— **Október 10 és a kereskedelmi alkalmazottak.** A Budapesten lévő kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők összes egyesületeinek kiküldötti kedden este értekezletet tartottak, amelyen tárgyalták a kereskedelmi alkalmazottak, valamint a magántisztviselők magatartásának kérdését az általános választói jogért megindított mozgalommal szemben. Minthogy a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők nemrégiben a székesfehérvárosban megtartott kongresszusa dr. Vázsonyi Vilmos elnök indítványára egyhangulag kimondotta, hogy az általános választói jogért megindított küzdelemben a gazdasági termelés minden tényezőjével szolidaritást vállalnak, a kereskedelmi alkalmazottak összes szervezetei megragadják az október 10-iki kínáló alkalmat, hogy újra kifejezésre juttassák állásfoglalásukat és minthogy gazdasági helyzetük miatt az október 10-iki tüntető menetben nem vehetnek részt, ezért folyó hó 9-én, szerdán, a parlament megnyitásának előestéjén este fél kilenc órakor, a Vigadó nagyter-

mében nagygyűlést rendeznek. A nagygyűlésen meg fogják sürgetni az általános választói jognak mielőbbi megvalósítását. Hangsúlyozták a gyűlésen, hogy ez az akció nem jelent annyit, mintha azonosítanák magukat a szociáldemokrata párttal, mint politikai párttal, azonban az általános választói jog kérdésének megvalósításáért, országos kongresszusuk határozatához képest, együtt kívánnak haladni a kereskedelmi alkalmazottak a gazdasági termelés minden tényezőjével.

— **A tengerbe esett léghajó.** Adtunk hírt arról, hogy a párisi Aero-klub által rendezett léghajóverseny egyik léghajója a magasból a tengerbe esett. A két léghajóst Luftalk közelében német gőzhajó vette föl. Erről a veszedelmes léghajózásról ezeket a részleteket beszéli el az egyik megmentett léghajós:

— Eleinte nagyon jól ment minden. Déli szél fújt és a léghajónk oly gyorsan emelkedett, hogy csakhamar eltűnt a többi léghajó látóköréből. Éjjel azonban a nagy sötétség következtében, mert a hold nem volt látható, nem tudtunk tájékozódni és attól féltünk, hogy az Északi-tenger felé visz a szél. Reggel felé vettük észre, hogy a tengerpart felett vagyunk és csakhamar a nyílt tenger felett lebegett léghajónk. Egy homokszálot már kidobtunk, hogy könnyebben juthassunk az angol partra, de 6 óra felé már nem tudott léghajónk emelkedni. A szél felfordította a léghajó kosarát és mindketten kifordultunk belőle.

Delobelnek sikerült a kosárba kapaszkodnia, míg Lepers a kötélzékbe kapaszkodott. Ebben a kényelmetlen helyzetben voltak órák-hosszat, amíg végre 9 óra felé egy német gőzös pillantotta meg őket, amely egy órahosszat tartó fáradozás után megszabadította a már teljesen kimerült léghajósokat veszedelmes helyzetükből. A szerencsésen megmenekült léghajósok összes ékszerai és pénzüik a tengerbe esett.

— **Razzia a főváros kártyabarlangjaiban.** A rendőrség tegnap több zugkávéházban és lebuiban tartott razziait. Hazárdjáték folyt Német Sándor Klauzál-utca 26. számú kiövezésében. Huszonegyest játszottak. Goldmann Jónás Dob-utca 71. számú vendéglőjében zwicket játszottak. Pozsár Ferencz Wesselényi-utca 54. számú vendéglőjében zwicket játszottak. Hircz József Wesselényi-utca 61. sz. alatti Magyar Színház kávéházban nyolcz asztal mellett játszottak zwicket. A Klauzál-utca 13. szám alatti Guth-féle kávéházban zwicket játszottak. Mikes János Lipótkörút 24. számú kávéházában zwicket játszottak. A rendőrség a kávéházok és vendéglősök ellen megindította az eljárást.

— **József főherceg vonatát megdobálták.** József főherceg vonata ellen, amikor a szoborleplezés után a főherceg elutazott a városból, merényletet követtek el. A vonatot, mikor Szeged állomást elhagyta, kövekkel megdobálták. Egy kő beröppent egy kocsiába. Sérülés nem történt.

— **Az Újságírók Egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya ma délután Herczeg Ferencz elnöklete alatt ülést tartott. Herczeg Ferencz elnök kegyelettel emlékezett meg Abonyi Dezső egyesületi tag haláláról, akinek emléket a választmány az ülés jegyzőkönyvében megörökítette. Bejelentette továbbá az elnök, hogy a belügyminiszter jóváhagyta az egyesület módosított alapszabályait és a választmányba behívták Molnár Ferencz, Kóbor Tamás, Braun Sándor, Schmittely József, Cseörghő Hugó és Lenkey Gusztáv tagokat, akiket a legutóbb tartott közgyűlés választott meg. Cseörghő Hugó indítványára elhatározta a választmány, hogy Kis József 40 éves írói jubileumára nagyobb szabású ünnepet rendez a Petőfi-Társasággal együttesen. A folyó ügyek tárgyalása során Kálnoki Lajos, Morgenstern Gyula, Bendek Zoltán és Szánthó Ferencz hírlapírókat felvette az egyesület rendes tagjai sorába.

— **Megtámadott család.** Debreczen határban vérlázító merénylet történt. Egy Kovács Zsófia nevű asszony édesatyja társaságában a vasut felé igyekezett. Utközben három ember utjukat állta és nem tudni mi okból, összeszurkálta őket. Az apa, aki mégis tudott védekezni valahogy, csak könnyebb sérüléseket kapott. Nem úgy a leány, aki jobb karján, fején és jobb oldalán óriási szurásokat szenvedett. A támadók Kovácsék segélykiáltásaira elmenkültek, az összeszurkált család pedig bejött Debreczenbe s itt a közkörházban ápolás alá vétették magukat. A sebészeti osztályon bekötözték a leány,

sérüléseit. Az óriási vérvesztés és a késői segély miatt állapota aggasztó. Attól tartanak, hogy vérmérgezés fog beállani, amelynek feltétlenül tragikus következménye lesz. A tettesek földérintésére szigorú vizsgálat folyik.

— **A sikkasztó takarékpénztár igazgató.** Arról a sikkasztásról, amelyet Zivkovics Mató niemcei takarékpénztári igazgató követett el, hogy a sikkasztott pénzzel Amerikába szököjék, már adtunk hírt. A takarékpénztár csödbe került a sikkasztás folytán. A sikkasztásról és következményeiről Eszékről újabb hírek érkeznek. Ezek szerint az igazgató szökése folytán csödbe került kisebb jelentőségű takarékpénztár kötelezettségei meghaladják a félmillió koronát. Zivkovics után szintén elég jelentékeny magánadósság maradt hátra. A takarékpénztár bukásában több csehországi piac, valamint a zágrábi, a trieszi, a laibachi és a gráci piacok vannak érdekelve, míg az eszéki pénzpiac semmiféle kárt nem szenvedett. Ez utóbbi helyen olyan bizalmatlanság uralkodott a niemcei takarékpénztár és igazgatója irányában, hogy például a szlapon országos központi takarékpénztár csak nemrég 15-ödször utasította vissza a niemcei takarékpénztár benyújtott váltóit. Zivkovics a szökésre már előzőleg elkészült. 14 nappal ezelőtt tüzei ürügyek alatt Bécsbe utazott, hanem a takarékpénztárral levélben közölte, hogy megbetegedett és egyelőre nem térhet haza. Tényleg azonban csak egy napot töltött Bécsben, ahonnan még a megérkezés napján ismeretlen helyre elutazott. Elutazás előtt 10 megszámozott levelet adott át a szálló portásának, hogy azokat sorrend szerint, naponként postára adja. A levelekben Zivkovics rendes jelentést küldött haza a betegsége lefolyásáról. A levelek pontosan megérkeztek ugyan a takarékpénztár címére, a felügyelő bizottság mégis gyanusnak találta az eljárást, miért is két igazgatósági tanácsos Bécsbe utazott, hogy személyesen meggyőződjék a dolgok állásáról. Itt végre megtudták az igazgató eltűnését, amelyet azután a takarékpénztár bukása követett. A niemcei takarékpénztár bukásával számos oltani kereskedő-ember ment tönkre. Az igazgatóság holnaputánra rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelyben meg fogják kísérelni a pénztintézet ügyeinek bíróságon kívüli rendezését.

— **Eltűnt rablógyilkos.** Blechia rablógyilkost, aki Lipcsében megölte Hauptmann hivatalnokot, több nap óta tartó végtárgyalás után ma az esküdtszék bűnösnek mondta ki és a törvényszék husz évi fegyházra ítélte börtöl és sötét zárkával súlyosítva.

— **Botrány egy amerikai színházban.** New-Yorkban tegnap az új színházban előadás közben nagy botrány volt. Az előadáson megjelent báró König Ottó osztrák-magyar főkonzul. Egy felvonás közben Réthy, Laura magyar énekesnő a magyar közönség nagy tapsvihara közben elénekelt a Kossuth-nótát, mire a főkonzul tüntetőleg eltávozott. A magyarok fuj és abezug kiáltásokkal kísérték. A láрма csak akkor csillapodott le, a mikor az igazgató figyelmeztette a közönséget, hogy abba hagyja az előadást, ha a nyugalom helyre nem áll.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Egy gyorsvonat, amely tegnap este Edinburgból Glasgow felé indult, az uton belerohant egy tolató-lokomotívba. A vonat kocsjai erősen megrongálódtak s az utasok közül körülbelül ötvenen többé-kevésbé veszedelmesen megsérültek. Állítólag a fékző nem működött rendesen.

— **Orvhalászat a Dunán.** A Duna és a kelenföldi mocsár halászati jogát a főváros bérlet útján értékesíti. A bérlet halászoknak régi panasza, hogy a közönség horoggal és ujjakkal dinamittal is pusztítja a halat s védelmet is kértek ennek ellenében. Különösen a látványos mocsárban használják sűrűn a dinamitot, ami a halállományok erős pusztulását okozza. Ezzel szemben a főváros a horgászást továbbra is szabadon üzhető sportnak minősítette, ellenben megkéri a rendőrséget, hogy a dinamit használatát akadályozza meg s vele dolgozó orvhalászokat a legszigorúbban büntesse.

— **Öngyilkos szenátor.** Párisban Collet szenátor hirtelen meghalt. A Temps jelentése szerint Collet halántékán lötte magát és így vetett véget életének.

— Az iparosok az általános választói jogért. Abban a nagy küzdelemben, amely az általános választói jogért folyik, ki akarják venni részüket a kisiparosok is. Az október tizediki nagy tüntetésben is résztvesznek, de előbb nyilvános iparosgyűlést tartanak, amelyen részben az iparosság helyzetéről, részben pedig az általános titkos választói jogról lesz szó. A gyűlést jövő vasárnap délután 3 órakor tartják meg a József főherceg-szállóban. Az előkészítő bizottság a következő lelkes hangú röpirvet bocsátotta ki:

Iparosok! Polgártársak! Magyarország proletáriátusa politikai döntő ütközet előtt áll. Ki akarja vivni ama jogait, amelyek minden embert alkotmányosan megilletnek. De a koalíciós kormány utját állja e nagyfontosságú fejlődésnek, daczára annak, hogy erre vonatkozólag kötelezőleg ígéretet tett, mielőtt uralomra jutott.

Nekünk iparosoknak, kik az élet terheit minden irányában érezzük, tiszteres erővel kell küzdenünk az általános titkos választói jog érdekében! Magyarország iparossága tizenkilenc esztendőig kongresszusozott, tizenkilenc esztendőig ígérte nekünk a függetlenségi párt, hogy küzd az önálló vámtérületért, a fokozatos adóért és az általános titkos választási jogért. És mit látunk most, midőn uralomra jutottak? A husos fazék körül marakodnak?

Hiszen nem is az ő érdekük, hogy az iparosságon segítsenek. Az ő érdekük, nekünk ígéretet tenni és a népet nyomorúságba kergetni, a folytonos házbér és élelmiszer uzsorával.

Iparosok! Most már látjuk, hogy a nemzeti szédelgőknek egy szavuk sem volt igaz! Idáig becsapattuk magunkat ígéretekkel, de most a sok kiábrándulás után már nem nézhetjük tétlenül, hogy mikép teszük tönkre az országot és a nép érdekeit. Ezek után önállóan fogunk cselekedni! Nem akarunk hitegettetjei lenni a politikai szélhámosoknak! Nekünk nem ígéretben, de valóságban kell az általános titkos választási jog! A korszakalkotó október 10-én Magyarország munkássága utat irányít nekünk is, hogy cselekedjünk!

Budapest iparossága folyó évi október hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor a József főherceg-szállóba nagytermében, VIII., Baross-tér 2. szám alatt nyilvános iparos-gyűlést tart. Napirend: 1. Az iparosság helyzete. 2. Az általános, titkos választói jog.

Ki a szabadságot, testvériséget és egyenlőséget szereti; ki családja és jövője érdekeit szem előtt tartja, az eljön az iparosok nagygyűlésére! Fel a küzdelemre! Eljen az új Magyarország! Eljen az általános, titkos választói jog!

— Anarchisták a magyar határon. Hubay, a pancsovai határrendőrség egyik tisztje, veszedelmes anarchista házaspárt nyomozott ki és fogott el Petrovics belgrádi detektív segítségével, Bernáczky Kázmér és felesége a sokáig keresett két forradalmár, akiket nemrég Szófiából kiutasított a rendőrség akkor, amikor Vladimir orosz nagyherceg a bolgár fővárosban tartózkodott. Bernáczkyknak Szófiában czinkostársaik is voltak, akikkel együtt merényletet terveztek a nagyherceg ellen. Hubaynak harminczhat órai nyomozás után sikerült a házaspárt elfogni.

— Az ujoncz öngyilkossága. Inkább meghalt, de a katonasághoz nem akart bevonulni Bock Ferenc vértesszomszói 24 esztendő legény. Csak egy nap választotta el a bevonulás idejétől. Bucsut vett tehát az otthoniaktól, begyalogolt Székesfehérvárra. Ott a katonai lövöldébe ment, ahol egyik katonát arra kérte, mutatná meg neki, hogy hogyan kell a fegyverrel bánni, mert így legalább könnyebben fog boldogulni a katonaságnál. A bajtárs szívesen mutogatta a fegyverfogásokat az ujoncznak, aki különösen az iránt érdeklődött, hogyan kell a fegyvert elsütöni. Persze ezt is megmutatták neki. Mikor a legény egy percze magára maradt a szobában, hirtelen fölkapta a Manlicher fegyvert, neki fektet a csövénél és egy pácziika segítségével megrántotta a ravaszt. A fegyver elsült s a golyó a szerencsétlen ember szívébe furódott s nyomban megölte. A katonaság szigorú vizsgálatot indított ez ügyben.

— Robbanás katasztrófa. Párisból érkezik a hír, hogy Josefstadtnban tegnap este borzasztó acetilén-robbanás volt. Egy szállóban észrevették, hogy a lámpák rosszul égnek. Erre a szálló tulajdonosa bement az acetilén kamarába, de nem biztossági lámpával, hanem égő gyertyával. Amint a kamarába lépett, egyszerre borzasztó robbanás történt. A kamara falai összedőttek s a szállótu-

lajdonos azonnal meghalt. Kivüle még egy löke-reszkedő is életét veszítette. Sok száz ablak elpusztult.

— Az önkéntesek vizsgái. Temesvárott megtartották az önkéntesek vizsgáját. A vizsgálóbizottság elnöke Rapás vezérőrnagy volt. A vizsgán a szegedi, debreczeni, fehértemplomi és temesvári önkéntesek vizsgáztak. Mig a fehértemplomi és temesvári önkéntesek közül csak öten buktak meg, az 51 debreczeni fiuból 21-et, a szegedi 52 önkéntes közül 32-öt buktattak meg, akiknek legnagyobb része jogász. A vizsgán felszólították az önkénteseket, hogy feleljenek németül. Ezek azonban éltek azzal a joggal, hogy magyarul felelhessenek. Jól is feleltek minden tárgyból, de végül az ügyviteli nyelvtanból kérdezték őket, amely német nyelvű tárgy s megbuktak, mert ebből nem jól feleltek. A szegedi 32 megbukott önkéntes közül hetet még egyévi szolgálatra utasítottak. Tegnap kellett volna a vizsga eredményét napiparancsban kihirdetni, a 46. gyalogezred kaszárnyájában. Napiparancs helyett azonban, tekintettel az izgatottságra, minden önkéntessel külön-külön közölték vizsgája eredményét.

— Megállított egy gyorsvonatot. Elégé titokzatos eset történt Ujszász állomás közelében az Aradról Ujszász felé robogó gyorsvonattal. Ujszászon ugyanis egy előkelően öltözött ember szállt föl s nyomban elhelyezkedett az étkezőkocsiban. A vonat tovább robogott, de hirtelen megállt, úgy hogy az utasok rémülten ugrottak ki a kocsikból. A gépész kérdőre vonatván, így adta elő a dolgot:

— Már egy kilométerrel előbb észrevettem, hogy egy hölgy áll a sinek közt, szemben a géppel. Oly nyugodtan nézett farkasszem a lokomotívval, mintha nem is lett volna halálos veszedelemben. Már csak néhány száz méter választott el tőle, még sem mozdult. Azt hittem, halálra szánt nővel van dolgom s ezért hirtelen fékeztem. Szerencsére megállíthattam a vonatot alig néhány lépésnyire az asszonytól. Még akkor is mereven, szinte megbívtólva helyén maradt.

Az utasok keresni kezdték a rejtelmes hölgyt s rá is akadtak az étkezőkocsiban, izgatott beszélgetésben azzal az urral, aki Ujszászon szállt föl. Elegáns, fiatal és szép nő volt, de egyebet nem tudtak meg róla. A vonatvezető jegyzőkönyvet vett föl velük, de a jegyzőkönyv tartalmát titokban tartotta. A vonat egy negyedóra késéssel érkezett Budapestre. — Ilyen rejtelmes dolgok ürlénhetnek egy gyorsvonattal. Talán az illetékes rendőrök mégis világozást derítenek az esetre.

— Halálhírek. Hamon József kanonok, pápai prelátus, a Szent Vinczéről elnevezett helyi anyazárda tartományi igazgatója 69 éves korában hosszas szenvedés után Szatmárnémetin meghalt. Az elhunyt a zárda gazdasági életében elévülhetetlen érdemeket szerzett. Régebben kath. főgimnáziumi tanár volt és mintegy 25 évvel ezelőtt nevezetett ki kanonokká.

Ma délután temették el a Nagymező-utca 37. sz. gyászházban Epstein Vilmosné született Kuttner Rózát, aki hosszas szenvedés után f. hó 29-ikén Budapesten elhunyt. A gyászszertartáson a rokonság élén nagy résztvevő közönség volt jelen.

Dr. Eszterházy Sándor, a kassai jogakadémia volt igazgatójának temetése ma délután óriási részvét mellett ment végbe Kolozsváron. A temető kápolnájában a ravatalnál dr. Hirschler József apátkanonok végezte a gyászszertartást, mire a jogakadémia jelenlévő tanári kara nevében Kérészy Zoltán tanár mondott beszédet. A temetésen megjelent: az egyetem tanári kara dr. Farkas Gyula rektor vezetésével, Fekete Gábor táblai elnök, gróf Beldi Akos, az Emke elnöke és számos notabilitás. A kassai jogakadémia ifjusága küldöttségileg képviseltette magát, amelyhez az egyetemi hallgatók közül számosan csatlakoztak. Számtalan koszoru érkezett az elhunyt koporsójára. A sírnál Metzner jogakadémiai hallgató mondott beszédet az elhunyt igazgató tanítványai nevében. A holttestet az elhunyt néhai atyja, gróf Eszterházy Géza sírjába tették.

— Rendőri hírek. Baleset a pályaudvaron. Tegnap este a keleti pályaudvaron az 1259. számú lokomotív elgázolta Fodor András kocsiútját. A szerencsétlen ember a sinek közt járva, megbívtól és éppen odaesett a lokomotív elé, amelyet már nem lehetett megállítani. A sérült embert, akinek állapota válságos, a mentők bevitték a Rókus-kórházba. — A Duna halottja. Ma reggel a Szentendrei-ut mentén a Dunából egy férfi holttestét fogták ki. A halottat a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Hogy kicsoda, még eddig nem sikerült kideríteni. — Eletunt emberek. Bernád Mihály tizenhét éves háziszolga a múlt éjjel a Murányi-utca 39. számú házában lévő lakásán

mellbe lötte magát. A golyó súlyos sebet ejtett a fiatal emberen, akit a mentők bevitték a Rókus-kórházba. — Bozsics György napszámos ma reggel a Népligetben fölakasztotta magát egy fára. Mire rátaláltak, már meghalt. A szerencsétlen embert a nyomor kergette a halálba. Hottestét a rendőrség a törvényszéki orvostani intézetbe vitte. — Brémában elfogott budapesti tolvaj. Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt egy elzúllott fiatal ember: Pruzsinszky János elcsente apja zsebéből a Wertheim-szekerény kulcsát s a szekrényből elloptott nyolczezer koronát. A tolvajt, mint egy brémai távirat jelenti, ma ott elfogták. — Betörés. Az éjszaka ismeretlen tettesek álkulccsal felnyitották Löwy Gyula Baross-utca 49. szám alatti divatáru-üzletét és onnan sok értékes divatcikket elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

FERENC JÓZSEF KESERŐVÍZ
páraltan
HASHAJTÓSZER

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 f.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x Zászlók, címerek, minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. sz. Árjegyzék ingyen.

x A himlőjárvány alkalmával felhívja a főváros tanácsa a közönséget, hogy oltassa be magát. Azonban, természetes, hogy minden más tekintetben is védekeznünk kell a járvány ellen. Figyelmeztetjük tehát olvasóinkat, hogy megrendeléseiket kizárólag oly cégnek eszközölje, mely hazai gyártmányt árusít, hogy különösen a Bécsből érkező árucikkkel ne fertőzze magát. Ilyen megbízható cég Gichner János paplan, vas- és rézbutorgyáros (Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.), kinek fejlett ipar-üzem; biztosít afelől, hogy árucikkkel tartósság s olcsóság tekintetében a külföldi gyártmányokkal, nem hogy versenyezzenek, de jóval felül is mulják azokat. Kérjen árjegyzéket!

x Az előkelő világ kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőink mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba bevésve vannak és így túlkövetelés nem létezik.

x Búlcsek, akik messze keleten is használják a világhírű Alföldi fehérkeresztes Sósorszeszt, a csodálat és elismerés hangján hirdetik hiveinek annak sokféle és eredményes használhatóságát. Készíti az Első Alföldi Cognagyár r.-t. Kecskeméten.

x Ha azt akarja, hogy izmai rugékonyak, bőre minden kiütéstől mentes tiszta és tünde legyen, használja az Alföldi fehérkeresztes Sósorszeszt, melynek hatása csodás és mesés.

x Ha nászajándékot, zseborát, ékszerket kell vásárolnia, ne vesztegesse idejét azzal, hogy sorra járja az üzleteket! Kedvére csak egy helyen vásárolhat és ami fő, előnyösen. Kérjen Polgár Kálmán budapesti jóhírű műorástól nagy képes album-árjegyzéket (VII., Erzsébet-körut 29. sz. I. em.) amit ingyen és bérmentve kaphat. Hogy várakozáson felül meg lesz elégedve, azt az a sokszáz dicséret-nyilatkozat igazolja, amivel a vevők Polgár Kálmán műorást elhalmozzák.

EGYHÁZAK.

— (Szerb egyházi kongresszus.) A gör. kel. szerb nemzeti egyházi kongresszusi választmány ülése Karlóczán Zmejnovics Gábor verseczi megyés püspök elnöklésével szept. 30-án vette kezdetét. A választmány első sorban is a magyar, valamint a horvát-szlavon országos kormányoktól beérkezett leiratokat vette tárgyalás alá és többek között dr. Wekerle miniszterelnök azon leiratát, melyben értesíti a választmányt, hogy a király az 1902. évben összehívott egyházi kongresszus által az 1872. évi gör. kel. szerb nemzeti iskolai szabályzat 9. §-ának és a nemzeti egyházi tisztviselők és tanárok számára alkotott 1895. évi nyugdíjszabályzat 1. §-ának a felsőbb leányiskolai tanárok ideiglenességének értelmezése tárgyában 1902. július havában hozott határozatot megsemmisítette. — tudomásul vette azzal, hogy az ügyet a kongresszushoz felterjeszti, egy másik miniszterelnöki leiratot, amelyben értesíti a választmányt, hogy I. Péter szerb király, valamint a szerb kormány az ottani külügyi hivatal által a belgrádi osztrák-magyar követtől köszönetüket fejezték ki azért a szíves fogadtatásért, amelyben a szerb királynak és a szerb kormányának képviselői Bran-kovics György szerb patriarka temetésén résztvettek, a választmány tudomásul vette és elrendelte, hogy e két köszönetnyilvánítás a gör. kel. szerb nem-

zeti egyház szervezetéhez tartozó s a fogadtatásnál résztvevő autonóm szerbekkel közöltessék. A választmány azután több, az egyházmegyei adminisztratív bizottságok határozatai ellen benyújtott fellebbezést intézett el. Több szegényebb javadalmasú lelkésznek gyógykezelési segílyt szavazott meg. A karlócai székesegyház renoválására a kongresszus által megszavazott 100.000 koronányi segílyt folyósította.

— (A Mária Remete-templom) felszentelésének évfordulója alkalmából, rózsafüzér vasárnapján, azaz e hó 6-án délelőtt 10 órakor a szokásos ünnepies nagy misét dr. Várady L. Árpád püspök fogja mondani fényes segédlettel. Október hó 15-én, Terézia napján pedig dr. Nemes Antal pápai prélat fog nagymisét mondani. Minthogy a kegyhelyhez vezető út teljesen rossz állapotban van, Szentkirályi Antal lovagnak, az egyület elnökének kérésére, Fazekas Ágost pestmegyei alispán és Kuklay Béla, az államépítészeti hivatal főnöke a Mária-Remetére vezető út helyreállításának ügyét a kezükbe vették és úgy intézkedtek, hogy az út október-november hó folyamán kellőképpen helyre lesz állítva.

Orvosi tudomány és művészet.

Budapest, október 1.

A városi orvosoknak sajátos jellemzője, hogy sok közülük a szenvedélyes művészetkedvelő s az évente százezreket kereső orvostanár vagy specialista gyakran milliókat érő műkinceseket halmoznak föl otthonukban. A társadalmi érintkezésben is mélyebb gyökeret vert az egymáshoz való vonzódás orvosok és művészek között. És mert ennek a hagyományos viszonynak megvolt és megvan az egymásra való hatása is: vizsgálódásra érdemes és nagyon érdekes tárgyat dolgozott föl dr. Sassy János, miskolci törvényszéki orvos, midőn a budapesti orvosi körben tartott előadás keretében, megállapította az orvosi tudományok a művészetre ható tényeit s ezekhez nagy műértelemre, tájkozottságra valló elmékedéseket fűzött.

Előadásában dr. Sassy vetített képekkel demonstrálta, hogy a festészet és szobrászat nagyjai, a renaissance-től napjainkig, a betegeknek és nyomorékoknak számtalan alakjait örökítették meg műveikben. És mert a jó festő vagy szobrász más ember fiánál fejlettebb megfigyelő képességgel bír, a különféle betegségeknek szemmel látható jelenségeit hűbben és érthetőbben jelzik, mint a tudományos foliások. Dr. Sassy János ezért jogosan nevezi a festészetet és szobrászatot becsos orvosi segédtudománynak. Az orvosot, főleg az ideg- és elmegyógyász. ennél fogva nemcsak művészeti, de orvostudományi szempontból is értékeli a képet vagy szobrot. Ez indokolja kiváló érdeklődésüket a művészet iránt.

Dr. Sassy János érdekes dolgokat beszél el a régi hírneves festők anatómiai tudásáról. Tin-toretto, a velencei iskola fénykorának egyik legragyogóbb csillaga szintén szorgalmas látogatója volt a kórházaknak, rendszeresen hallgatta a bonczani előadásokat. Néhányan közülük nemcsak művészi szempontból érdeklődtek az anatómia iránt, hanem a bonczattal, mint tudományról is foglalkoztak. Leonardo de Vinci-től egy rajzfüzet maradt hátra a szív működésére vonatkozólag; ezt csak olyan ember készíthette, kinek a vérkeringésről helyes fogalma volt. Mivel pedig Leonardo de Vinci 1452-ben született, tehát 120 évvel hamarabb, mint Harvey, őt tekinthetjük a vérkeringés tulajdonképeni felfedezőjének.

Érdekes képsorozaton mutatja ki, hogy az orvosi tudomány és művészet benső vonatkozásából kifolyólag a realizmusnak szükségképpen már a legrégibb időkben kellett a művészetben érvényesülni s hogy a realizmusnak a tul-tengése sem a mi korunk találmánya. Dr. Sassy János e tény megállapításával kapcsolatban fölveti az esztétikai tételeknek egész sorát s elmondja ezekre nézve a maga nagy műértelemre valló véleményét, melynek különös értéket kölcsönöz az, hogy orvos mondja.

„Aesthetikai szempontból — kezdi többi között — helyeselhető-e és mennyiben jogosult a kóros állapotoknak, betegeknek ábrázolása a művészetben?” A felelete ez: „A rutnak kultusza sohasem lehet czéjja a művészetnek, mert ez ellenkezik magával a művészetnek fogalmával, hiszen a művészeti alkotások által éppen finomítani, szebbé, jobbá akarjuk tenni az életet, mert a szép élet egyszersmind jobb élet is. A nagy, alkotó tehetség, a hivatott művész meg

is fogja találni önmaga a határt, ameddig és a mennyire p. o. a betegek, a nyomorékok művészi szempontból az ábrázolásra alkalmassá válhatnak és ezt a határt saját jó izlése szabja meg. Mert az utálatot gerjesztőnek ábrázolása, bárminő technikai ügyesség nyilvánuljon is abban, nem művészet többé s a rutnak mint olyanak csesetelése nem lehet öncél, hanem legfeljebb alkalmas eszköz egy hivatott művész kezében, a szépnek tökéletesebb feltüntetésére és megértésére.”

Példákon igazolta állításait s a rutna vonatkozó elméletét Holbein-nek magyarországi Szent Erzsébetet ábrázoló világhírű oltárképén érvényesült művészeti tekintetekből vonja le. „A művész”, — mondja Sassy — az Erzsébetet környező alakokon, az emberi nyavalyáknak éppen egyik legundorítóbbját, a poklosságot festette le és pedig élethíven, mondhatni a szenvedők arcáról ellesett vonásokkal ábrázolta azokat. Mindennek dacára azonban a kép senkiben sem fog utálatot vagy visszatetszést kelteni s egyáltalában nem sérti a jó izlést. Mert a művész finom tapintattal már a csoportosításnál úgy helyezte el a poklosokat a képnek szögletébe, hogy minél szembeötlőbb legyen az ellentét közöttük és Erzsébetnek az előtérbe állított, magasztosan szép alakja között s ezáltal annál élesebb világításban tűndöklőjen a betegek ápoló és vigasztaló szent asszonynak nemes önfeláldozása és eszelekedetének erkölcsi értéke mintegy növekedjék a szemlélő előtt, kinek figyelmét és csodálatát első sorban maga Szent Erzsébet köti le.”

A modern festészetnek a természettudományokhoz való viszonyát tárgyalva, rámutat arra, milyen fontosságra jutott a mai művészetben a fény- és színtan és hogy egyes művészek ily irányú tudományos ismereteik révén a színezést eddig el nem ért tökélyre jutatták. De a fény- és színtani tudományos ismeretek alapuló mesteri színezésnek is megvannak a sajnálatos kinövészei.

„Az iránynak tulzói annyira belebonyolódnak a levegő-tanulmányok és színelemzés utvesztőibe, hogy a világosság és szín érvényesítése mellett a képnek tárgya, eszmei tartalma és minden egyéb lassanként teljesen háttérbe szorult s így keletkeztek festmények, még pedig a maguk nemében kiváló mestereknek munkái, melyeknek tulajdonképeni belső tartalmát, témáját csupán levegő- és fényzóródási jelenségek képezik. Ez az irány, sajnós, nálunk is kezd érvényesülni.

Dr. Sassy Jánosnak szerfelett érdekes föl-olvasása nyomtatásban is megjelent és figyelmébe ajánlíuk mindazoknak, kik a művészet komolyabb kérdéseiről érdeklődnek.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Színházi levél.

Október 1.

Ó jón... ó már itt is van! Különvontat röpi, újságírók raja száll ciebe, — mint a kushinai ágyutörök szegsződnek feléje az intervjuk és messze-látók öblei — és ő tükárával, tanárával, inasával, eselőlőjével, tyukszemvágójával és szakácsával száll tereád, ó boldog magyar föld, amely méltó vagy ő érette tizszeres áratat fizetni!

Ne értsenek félre. Tisztelet a művészetnek és hódolat a tudásnak. Koronáért el nem cserélhető egyik sem és akit a talentum csodabábjára fűrésztött s a szerencse dadája szoptatott s később a hir gouv-ernantja vezetett első sétáin — annak ki van kö-veze az országutja — gyémántokkal.

Bámulatos hír előzi meg — akik látták, deli termetét dícsérik (bár egy kissé több van rajta a kelle-ténél), akik halották, zengő hangjának a varázsa alatt állanak. A zenészek csodálatos hallását — ének-tudá-sát magasztalják — a színházi emberek játékában gyönyörködnek. A Rigoletto ismert áriáját az utolsó felvonásban, melyivel Bonci is annyi tapsot aratott, először vetkezés közben énekli, lassankint ledobva magáról minden felsőruhát (a többi nem, különben a Vigaszínházban kellene föllépnie) s az egyre növekvő eláimosodás pianissimójával végezi. Az újrászánál leül az asztal elébe, kártyát vesz elő s egy parti pa-tience kirakása közben énekli el — halk zöngésbe

veszve — a „la donna é mobile“-t. Megint újrázák. Harmadszorra visszazedi magára a levetett ruhá-kat s indul. Negyedszer végre felfelé indul a lépcsőn, teljes erővel kezdi s aztán egyre halkuló pianóval haladt felfelé s a végső magas hang, egy harmas p selyemszálfínomságával — ott hangzik el a lépcső utolsó fokán. Ott hal el, a magasban.

Tehát még találékony is, pedig száz anekdota kering a tenoristákról, magyar, német és olasz nyel-ven, melyek közül csak egyet jegyeztem meg — amely a jövő században játszik, amikor már az em-bert úgy hasogatják és varriák megint össze a dokto-rok, mint a veszprémi vajait. Egy híres orvos előszo-bájában kezeibe temetett fejével a páciens.

Mikor rákerül a sor — örült fejjéről panaszko-dik. A doktor kénytelen körülfürészlni a koponyá-ját s kivenni az agyvelejét, amelyért majd holnap-után jöjjön el a páciens, addigra megpreparálja.

De a fejjájós bácsi nem jön el se holnapután, se egy hét múlva... Egyszer találkozik vele az orvos az utcán.

— Hát maga mért nem jön már el az agyvele-jéért?

— Nincs már szükségem rá, — elszerződtem tenoristának Jungbunzlauba.

Pedig dehogyan nincs rá szüksége! Senkinek in-kább mint a tenoristának, akit annyi felől ostromol-nak. Ez az anekdota a mult idők buta sötétségének a maradványa, amikor a német krónikás szerint „in der aschgrauen Vorzeit die Leute Alle noch dumb waren“ — ma már annyi esze köll, hogy legyen egy tenoristának, amennyi Carusnak van, sőt, ha nem elég az esze: titkárt fogad magának, hogy kette-n számsítsák össze a fellépti-díjak millióit — mert hiba volna, ha az asztal alá gurulna egy pár ezer forint.

Mondják, hogy a szobasőprést utánna külön ad-ják bérbe, mert lapátszámra találják a padlón az aranyat. A város szegényei pedig már előre örülnek jövetelének.

Hát, szó ami szó, elég a reklámból — a jegyek mind elkelték, azt hiszem, bátran lehetne azsistázs-t üzni velük — hát már most minek ütlik a nagydobot?

Legyen azonban minden megbocsátva. Volenti non fit injuria. A publikum akar fizetni — és hadd fizessen, mert a jóteknyczél igazán szentesíti az esz-közöket — de ne vegye tölem senki rossz néven, ha a hirtelen arany-árban feltűnő üstökös távozása előtt és után esőndes hódolattal fordulok a mi visszanyert Burriánunk s többi érdemes énekesünk felé, akiket csak azért nem becsülünk meg kellőleg, mert — a miénk!

Készüljön csak idegenbe valamelyik. Kész a ja-lgatás — s ha elment, esztendőnk múlva visszazsírjuk, visszakerjük, visszaváltjuk, ha még annyiba kerül is. Hja, csak a hazai olcsó. Az import drága. De hát — fizeti, aki teheti!

És a naiv színházi nép még mindig felül a hívás-nak. Nagy nehezen tud elszakadni innen — de oly könnyen jön vissza megint! Muszáj, hogy valóságos színházi eldorádó van nálunk. Csak a színészeink nem tudják, — mert, állítólag, a hösnőink is naivak.

A színházi naivitásról szólván, — hadd meséljek el egy kis adomát, amely bizonyosan nem történt meg, de hát melyik anekdotának a termőfaja ismeretes? Egyik színházi udvaron a Magyar Színház új erőiről folyik a disputa s egy ifju naiva azt kérdi a kómikustól:

— Te, micsoda nagy érdemeket szerzett az az Erzsi?

— Miért?

— Hát hogy most szobrot emelnek neki?

— Mi a ménkü? Kitől hallottad?

— Hát mindennap olvasom a Szegedi Erzsébet-szobor leleplezését...

Váradi Antal

Kapunyítás a Népszínház-Vigoperában.

Budapest, október 1.

Hatalmas transparent és az ivlámpák so-kaságának pazar fénye hirdette ma a Népszínház-Vigoperának kapunyítását. A szomorú emlékü műintézetbe ezzel ismét bevonult a pezsgő élénk-ség, mely oly soká kerülte ezt a szerencsétlen színházat. Már jóval az előadás kezdete előtt a

kíváncsiak tömege lepte el a járdákat és megbámult mindent azzal a mohó kíváncsisággal, mely a fővárosi embernek oly különös sajátja. Bár az épület külsején — eltekintve a világító eszközöktől — kevés változás észlelhető, ennél bővebb táplálékot nyújtott a kíváncsiságnak a színháznak átalakított nézőtere, a teljesen új köntösbe bújtatott belső rész. Igaz, hogy ez az új köntös a fővárosnak, — ennek a javithatatlan pazarlónak, — háromszázhatvan ezer koronájába került; vigaszul szolgáljon azonban az, hogy költöttünk mi már több pénzt is, sokkal könnyelműbb módon és ha e bőkezűség nyomát nem fogja nagyobb eredmény követni, legalább pénzünkért kedvünk szerint legeltettük szemünket az ülőhelyek szép bársony átvonatán, a drapériákon és a páholyok dús aranyozásán. Egszóval minden új ebben a színházban, még a hatalmas csillár is eltűnt helyéről.

Sokkal korábban a rendes színházi időnél megkezdődött a közönség felvonulása s rövid idő alatt megtelt a tágas nézőtér. Mint egy zibongó méhkas, oly képet mutatott a színház belseje. Mindenki vitakozott és mindenki kritizált, a felcsigázott kedélyekről pedig leolvashatta bárki, hogy minden ember valamely nagy esemény részeseülőjének képzele magát. Pontban fél nyolcz óraker aztán hirtelen csend támadt. Mader Rezső igazgató megjelent a karmesteri emelvényen, mire zúgó taps hangzott fel. Az új igazgató jobbra-balra hajlongott, egynehányszor a karzat felé is bólintott, aztán kezébe vette a karmesteri pálcát és a zenekar rázendített Berlin Rákóczi-indulójára. Utána ismét taps zúgott fel, aztán szétlebbent a függöny és megkezdtek Hercegz Ferencz Avató-játékát. Gyönyörűen megírt hangulatos kép ez, melyben az író megjelenteti az összes műfajokat, amelyeket a Népszínház-Vigopera a jövőben kultiválni fog. A rendező és ügyelő távcsővel kezükben lesik a messziségből közeledő vendégeket, a népszínház-műt, operettet, operát és drámát, amelyeknek a színház állandó tanyát ad. Ott van a kritikus is, ki a felvonulók mindegyikére megteszi a maga megjegyzéseit. Ha Hercegz Ferencznek ez az elmés avató-játék kellő beállításban kerül színre, a siker óriási lett volna. A nagy hibát abban követte el a rendezőség, hogy kevés kivételével másodrangú tagokat szerepeltetett, kik nem bírtak a rájuk bízott feladattal megbirkózni és így a pompás képnek csak fakó színeit láttuk.

Ami taps felhangzott a függöny legördülése után, az inkább az illusztris írónak szólt.

Az avató-játék után Szemere Györgynek négy felvonásos humoros színjátéka „Bolond Istók” került színre. A kiváló drámaíró, kinek zamatosa magyarsága és alapos népmisereje közismert, erős tollal rajzolja meg a debreczeni diákleletet, hogy a néző szinte maga előtt látja az egykori diákot, kinek viselt csinjeiről oly sokat regélnek a krónikások. A vándorszínész-életet is karakterisztikus vonásokkal rögzíti meg és rendkívül sok humort sző az események keretében. Mindez azonban a kitűnő írónak és nem a Bolond Istók szerzőjének szól. Mert mint színmű a Bolond Istók a gyengébbek közé tartozik. Az események rendkívül nehézkesen követik egymást, úgy, hogy egyes részletek az unalmasáig elhuzódnak. Különösen az első felvonás indult meg roppant vontatva. Ha alaposan megszorították volna ezeket a nehézkes részeket, sokkal gördülékenyebb lett volna az előadás. Ezt azonban nem tették meg és ez hiba, mert a tegnapi jelmezes főpróbán már szembetűnők voltak a hátrányok.

A mesészővése is nagyon laza a Bolond Istóknak. Az első felvonás egy diáktanyán játszódik le, ahol esztalant szigorú professzoroknak a számfülekkel ékesített fejszobrán mulatnak. A diákok közt van Bolond Istók, a senki fia, kit előbb elgázolt a viceispán fogata és ezért száz tallér fájdalomdíjat kap. Nagy az öröm a diákok közt, de Tormássy professzor, a számfüles fejszobor élő képmása elrontja a vigalmat, mert mikor megtudja, hogy a szobor alkotója Bolond Istók, kicsapással fenyegeti. Senki fiának, kinek a habok kezdtek összezsápní feje fölött, éppen kapóra jön egy vándor-színész, kinek hívására felcsap színésznek. Bár a diáktanya gazdája, Bajcsi uram a debreczeni csizmadia-czéh atyamestere ott akarja marasztalni, de ő hajthatatlan marad, pedig a mester szépséges leányához gyengéd érzelmek fűzik. Ezeket ugyan nagyon meggyengítette az alispán lányának lá-

togetása, ki arról akart meggyőződni, hogy apja kocsija nem tett-e kárt Bolond Istókban. A második felvonásban ott találjuk Istókot truppjával egy faluban, ahonnan azonban az alispán rendeltére kitiltják őket. Bolond Istók itt szembe száll a szolgabíróval, ki deresre akarja húzatni, de az alispán leányának közbejöttie megemlíti a szegyenletes helyzetből. Istók szíve a szép özvegy látására ismét lángot fog és elfogadja meghívását apja házához. A harmadik felvonásban aztán a szerelem elveszi Istók esztét és megcsókolja szerelme tárgyát. Ennek azonban szomorú vége lett, mert Istóknak ajtót mutatnak. A vége az, hogy Istók visszatér Debreczenbe, ahol csizmadiaék nagy örömmel fogadják, mert a czéh-mester szerelmes leánya még mindig várt rá.

Ez volna nagyjában Szemere György humoros színjátékának meséje. Az előadás maga bizony nem a legnívósabb volt. Mader drámai társulatát az a hír előzte meg, hogy fölötté áll ugy az operett, mint az opera személyzetnek. A mai előadás azonban nem igazolta azokat a várakozásokat, melyeket hozzá fűztek. Kevés kivételével szintelen alakok voltak, kik czéltalanul mozogtak a színpadon. Legtöbbjének az a hibája, hogy nem tud értelmesen beszélni, úgy, hogy egész részletek az érthetlenségben veszttek el. Ennek dacára néhány értékes tehetséget láttunk, kik kellő színpadi gyakorlat után igen hasznavehető tagjai lesznek a Népszínház-Vigoperának. Így Mészáros Gizella, teljesen kiforrott tehetség és igen jól megállja majd a helyét, ha megszokja a hangos beszédet. Marosi Adél is sok természetességet visz alakításába; szintén elég rutinnal rendelkezik. Csontos Gyula a czimszerepben nagyon tetszett. Határozott tehetség, ki szép jövőnek néz eléje, különösen, ha hozzászokik, hogy tisztán beszéljen. Horváth és Nagy Gyula a nekik megfelelő szerepkörben szintén erősségei lesznek az új színháznak. Ha még megemlítiük a régi Népszínház három érdemes tagját, Izsónét, Pázmánt és Lubinszkyt, akkor végeztünk az összes szereplőkkel.

Még csak azt akarjuk felemlíteni, hogy a nagyközönség méltán elvárta volna az új bérletől, hogy akkor, amikor a Népszínházat népszínház-művel nyitja meg, ne felejtkezék meg Blaha Lujzáról. Mert ennek a színháznak egész multja össze van forrva az ő sikereinek maradandó emlékeivel. Akár az Avató-játéknak, akár a Bolond Istók színjátékának keretében szeretünk volna látni a nemzet csalogányát.

S—n.

A «Vig özvegy» — új hajlékban.

— A Király-Színház bemutatója. —

A főváros színházi életében a mai est a legkülönösebbek közé tartozott. A legősibb színházlátogatók megzavarodtak s tájékozatlanul tapogatóznak. A Népszínház-Vigoperában egy színházalja új ember ütött tanyát, új neveket, új arczokat kellett szoknunk, a Királyszínházban oly darabot adtak, melyet a Magyar Színházzal kapcsolatban ismertünk, a színpadon olyan színészek mozogtak, akiket eddig egészen más helyen láttunk ágálni és végezni, hogy a méla akkord se hiányozzék, a Magyar Színház sötéten, szomorúan és néptelenül pillantott le az utcára. Szomorúság persze már a közel jövőben mulni fog, de ma szokatlan a komorság és az elhagyatottság, a mely a tájat megülte.

Annál jobban ragyogott a Király-színház. Ha másodkézből is, de szerencsésen hozzájutott az utolsó idők legnépszerűbb darabjához, Lehár Ferencznek „Vig özvegy”-éhez és ezt hozta színre ma diadalmasan. Hetek óta nagy ambícióval készültek a darabra, hiszen arról volt szó, hogy a fővárosban és a vidéken hihetetlenül lelátszott operettet virágoztassanak föl újra bombázóra: kiállítás és előadás által. Olyan erőpróba volt ez, amilyen ritkán kínálkozik színháznak, de amelyre ritka színház is vállalkoznék: lemondani arról a segítségről, a melyet szövegíró és zeneszerző nyújt, lemondani, legalább részben arról a támogatásról, a melyben az előadók részéről részeseül a színház és diadalt aratni ötlettel, izléssel és műgonddal. Ugy értjük, hogy a mai bemutatón a darab, de még a zene is kevésbé érdekelte a közönséget, egy része az alakításoknak is jól ismert volt a közönség előtt és mégis a Királyszínház merész vállalkozását oly fülsiketítő siker kísérte, amely ebben a színházért rajongó városban is ritkaság.

Taps tapsra zúgott és hömpölygött végig a zsufojt házon és az ovációk az előadás közben gyakran már fölösleges módon, sokszor akasztották meg az előadást.

Maga a nézőközönség is érdekes volt. Mint valami érdekes vitézi tornára jöttek a Magyar Színházban szerepelt szépszámu „vig özvegyek” és „tisztességes nők” és elvegyültek nem színpadi kollégáik közt.

A rendes premiér-bizsergésen kívül más is csiklándott a levegőben. Színházi inyenczek pikantériákra éhes vegyest izgultak a rendes színházlátogatókkal, a Fedák-imádókkal és ellenesekkel s feszült várakozás telepedett az arczokra, amikor Vincze karnagy vezénylő-pálcájával jelt adott a nyitány kezdésére.

Az első fölönás díszlete könnyedén elegáns. Színeiben szerencsés válogatásu, felállításában olyan, hogy perspektívájával teljesen megteveszt a színpad szűk voltát illetőleg. Ebbe a világos, levegős keretbe gyöngéd színek, díszkrét tónusu ruhák rajzolódnak, olyan képet alkotva, amely leköti a figyelmet. Fialat és fide a színpad s vérkeringése lüktető. Izléses és jól simuló rendezési ötletek szinte új képet adtak az előadásnak. Pedig nagyrészt a régi szereplőket látjuk a színpadon apró hibáikkal együtt, amelyek közül a legbátrabb az volt, hogy az első fölönást a Király-Színházban is kissé vontatottan beszéltek és játszták.

A második fölönás is csupa szín. Sötétzöld keretben masszív plasztikus kertilak, amely körül virágos folyosók futnak. Amikor a függöny föllebbent, a közönség tapsban tört ki. Meglepek a második fölönásbeli ruhák is. A koronája az egész kiállításnak azonban a harmadik fölönás. Ez még a káprázatos villanyos effektusokkal édeskedő második fölönást is „veri”.

Az előadás ünnepi volt. A színpadon mindenki tudta, hogy nem a rendes sikerért, de valami többért küzd. A sikertők már kiküzdötték régi tanyájukon Ráthonyi is, Papir is, Boross is. Az új milliőben szívélyes taps fogadta mindnyájukat és különösen Ráthonyi Akos beléptekor zúgott pillanatokig a tenyerek okozta zaj. Ráthonyi régi alakítását láttuk viszont fölfrissülve, megitalodva. Papir Sándor a Magyar Színházban hagyta a fölösleges ballasztot, amelyet a közel háromszáz előadás elbájolta magára vett, hogy a szerepet új ötletekkel tarkítsa, Boross ellenben a régi, pompás Boross volt.

Az új férfi szereplők közül Környei Béla aratta a legnagyobb sikert. Gyönyörű hangja kellő érvényre juttatta Lehár melodióit és amikor az első fölönásban elénekelt a „tisztességes nő” dalának egy variációját, amelyet a fővárosi közönség eddig nem ismert, a publikum viharosan ünnepelte. A hölgyek közt a Népszínházból átröppent Petráss Sári látuk viszont, aki szép volt, kellemes volt, de talán mintha ártott volna neki a sok fényesség. Talán más alkalommal, mikor jobban ő lesz a központ, szerencsésebben jár.

A végére hagytuk Fedák Sári, akinek kétségtelenül szól akkora érdeklődés, mint minden egyéneknél együttvéve. Mindenkit érdekelt, hogy birkózik meg ezzel a nehéz, sok készséget igénylő, sokak által lejárított szereppel az akadályokat nem ismerő primadonna és az est folyamán a közönség tombolva akceptálta az alakítást. Kedvesen és nagyon sok ötlettel játszotta meg a gazdag özvegyet és az apró szerelmi csatározásban, amely tulajdonképpen az egész estét betölti, volt báj és melegség. Dalait, különösen a Vilja-dalt finom pointirozással adta elő s csak természetes, hogy a táncza elbájolta közönségét. Föltűnést kellettek ragyogó öltözékei is.

Az est a legzajosabb színházi esték közé tartozott. Felvonások után percekig tapsoltak és a színpad megtelt a szebbnél szebb virágadományokkal. Az egyik hatalmas virágkosár szalagjáról messziről ragyogott Pálmai Ilka neve. A szereplőkön kívül a legnagyobb sikere egy ötletnek volt, amelyért Beöthy László vállalta az apaságot: a híres férfi léptett után megjelent hat nővel Fedák Sári és az előbbi dallamra fölhangzott:

— Oh a férfi, a férfi...

A sikerből kivették részüket az apróbb szerepek személyesítői is: Sáfrány, Simai, Somló, Fábrián és különösen Vincze karmester, aki pompásan tanította be a darabot.

(U)

Caruso Budapesten.

Társadalmi viszonyainkat és „világvárosi” voltunkat élénken megvilágítja az a tulhajtott érdeklődés, mely a hozzánk ellátogatott Carusot Budapestre érkezése óta kíséri. Még eldöntetlen, hogy ez az óriási érdeklődés a magas szerecsés birtokosának, milliányi évi jövedelmének, a szép fiúnak, vagy egyesegyedül a new-yorki majomkretrec hősének szól-e?

A Bristol-szálló környékét az illusztris vendég megérkezése óta rajokban veszi körül a kíváncsiak serege. Színházi riporterek meginterjúvolják és konstatálják, hogy fejedelmi lakásával meg van elégedve, hogy rajongva szól Budapest szépségéről és hogy kitünő étvágya semmi kívánni valót se hagy fenn.

Féltizenegykor mozgás támad a Bristol előtt. A kapuban három elegáns ur jelenik meg. A közepén Caruso tipikus alakja, jobbról-balról hűséges kísérői: Ledner és Epstein. Az Operába mentek a próbára, de gyalog sétáltak a Dunaparton, a Gizella-téren, az Andrásy-uton végig és érdeklődéssel nézték a magyar főváros utcai képét.

Carusot láthatóan mulattatta, hogy lépésről lépésre, mint növekedett az öt körülvevő emberi áradat. Szép és divatosan öltözött hölgyek nem resteltek a daliás tenorista „slepp”-jéhez szegődni, ami sajnálatos félreismerésre is adhatott volna alkalmat. Komolynak látszó urak, bizonyos iriggykedés kifejezésével vették szemügyre a nők nemzetközi kedvencét.

Fiatallakokat leginkább az öltözete érdekelt. Széles és közepesen magasabb alakja elegáns fekete zsakettbe, fekete nadrágba és fényes lakkezipőbe volt bújtatva. Fején magas cilinder, kezében aranyfogós sárga sétatob.

Az Operaház kivilágított nézőterére csak nagyon kevés hírlapíró és bennfentes műbarát juthatott be. Ezek azt remélték, hogy gyönyörködhetnek Caruso tüneményes hangjában. Csak a művész csak „markirozott” és csak néha ragadta el a heve, amikor teljes hangját egy pár taktuson végig szabadjára eresztette. Ilyenkor a hallgatóság kis csoportja konstatálta, hogy Caruso hangja csakugyan rendkívül meleg, csengő, hallékony.

Érkezését az Opera tagjai már a színpadon várták és hangos éljenzéssel, tapsal fogadták. A művész előkelően hajlongva köszöntö meg az ovációit. Mészáros igazgató Kerner István karagyalgával ezidőszent Bécstől tartózkodik és ezért Alszegehy Kálmán főrendező fogadta a színpadon Carusot és kölcsönös udvariaskodás után megkezdődött a próba. Az Opera személyzete, amely a színpad minden zegét-zugát elepte, izgatott kíváncsisággal leste az első hangot a művész ajkáról és amikor a „Celeste Aida...” kezdetű románczba belekezdett, az elragadtatás moraja hullámzott végig a hallgatóság sorai között. Caruso újra kocsiá tült és titkára kíséretében visszahajtatott a szállóba.

(*) Operaház. Szamosi Elza mostani vendégszereplése alkalmával sorra veszi azokat a szerepeket, amelyekkel magát annak idején becénekelte a közönség szívébe. Nem mondhatjuk azt, hogy legjobb szerepeit választja. Mert Szamosi Elzának nincsenek jó, jobb és legjobb szerepei. Ő ugyanis sokoldalú tehetségével és széleskörű művészetével minden szerepében azt az impressziót tudja kelteni, hogy az a legjobb szerepe. A minap a generális művésznő Carmenben féktelen szenvedélyvel ábrázolta a csapodár cigányleány Jémoni alakját. Ma csupa báj, csupa gyöngédség volt, mint a Puccini „Bohémélet”-ében. Murger ilyenek álmódhatta az ő Mimijét, akit Rudolf úgy mutat be, mint a „megtestesült költészetet”. Szamosi Mimije csakugyan a megtestesült költészet. A közönség feszült figyelemmel kísérte a művésznő minden hangját, minden mozdulatát és minden felvonás után lelkesen üdvözölte kedvencét. De elismerést érdemelnek a többi szereplők is, névszerint Ambrusné, Arányi, Beck, Kornai, Mihályi és Hegedüs, valamint a Márkus Dezső karnagy vezérelte zenekar, amely Puccini muzsikájának finom szépségeit mind érvényre juttatta.

a. k.

(*) Benkő karmester ünneplése. Az Operaház személyzete ma délelőtt meleg rokonszenvvel ünnepelte a színház egyik legrégebb és épp oly nagyteljeségű, mint szerény tagját: Benkő Henrik karmestert, aki éppen ma huszonöt éve kezdte meg működését az intézetnél. Eleinte a zenekarban működött mint hegedűs, később ballet-karmester lett, majd operák vezetésével is megbízták. Helyét mindenkor megálta, igénytelen, konziliáns magaviseletéért pedig megnyerte főlebbvalóinak és az egész operai személyzetnek becsülését és rokonszenvét. Ennek a becsülésnek és rokonszenvnek adott ma kifejezést az Opera személyzete „Aida” próbája előtt, amelyet Benkő karnagy vezényelt. Amikor ugyanis Benkő elfoglalta a karnagy székét, a zenekar háromszoros tussal, a színpadon összegyűlt művészek személyzet pedig harsány éljenzéssel fogadta a művészt. Az éljenzés csillapulatával Metz Albert zenekari tag meleg szavakkal méltatta a derék karmestert munkásságának negyedszázados évfordulója alkalmából, mire az ünnepeit meghatóttan mondott köszönetet a szíves megemlékezésért.

(*) Az Operaházban holnap, szerdán Caruso Henrik kamararékes vendégfellépésével Aida kerül színre. A vendégművész Radames szerepében lép fel. Aidát Vasquezné, Amnerist Flattné, főpapnét Berts, Amonasrat Takáts, a királyt Kornai, Ramplust Erdős, küldöttet Ney B. énekli. Vezénylő karmester Benkő Henrik. Rendező Vidor Dezső. Az előadást a szegénysorsú tudósbetegek szanatóriuma javára rendezik. (Rendkívüli bérlétszám, XXI. sz.) Csütörtökön, ő felsége a király nevenapijának előestéjén, Hunyady László kerül színre ifjúsági előadással mérsékelt helyárrakkal. A főszerepeket Ney H., Sándor Erzsé, Anthes, Arányi, Beck énekli.

(*) Hírek a Nemzeti Színházról. Holnap, szerdán az Ember tragédiája kerül színre a Nemzeti Színházban. Adámot Bakó, Évát S. Fáy Szeréna és Luczifert Gyenes fogja játszani. Szombaton Lengyel Menyhért A hálás utókor című eredeti háromfelvonásos színjátékának lesz a bemutató előadása. Főszerepeit Cs. Alszegehy Irma, Vizváry Mariska, Pethes, Gál, Iványi, Mihályfi, Gabányi, Rózsahegy, Náday Béla, Molnár László, Bartos, Horváth Zoltán, Pálfi, Latabár, Garamszeghy és Gabányi István játszzák. Második előadása vasárnap lesz.

(*) Josette kisasszony a feleségem. A Vigszínházban szombaton, a hó 5-én kerül bemutatásra Gavault és Charvay új vígjátéka, a Josette kisasszony a feleségem. Az újdonság szereposztása a következő: Ternay André—Hegedüs, Josette—M. Harmat Hedvig, Panard Theodore—Góth, Jackson Joe—Tanay, Duprés—Vendrei, Duprésné—Kiss Irén, Jalavert—Tihanyi, Saint Assises—Balassa, Saint Assisesné—Haraszthy Hermin, Maitre d'hotel—Szerény, Urbain—Sarkadi, Pitolet—Bárdi, Totoche—Varga Anna, Leontine—Kész Rózi, Marie—Kürthi Sári, Szolga—Dayka. A vígjáték egyik felvonása tengeri fürdőn, a többi Párisban játszik.

(*) Az Uránia-színházban estéről-estére a közönség változatlanul nagy érdeklődése mellett kerül színre Goda Géza és dr. Král Miklós: A tenger című darabja. Különösen a közönség által eddig soha nem látott jeleneteknek mozgófényképekben való bemutatása kelt hatást, mint a cseihalászat, a kivándorlás, egy óriás hajó személyzetének megmentése stb.

(*) Bonn legújabb meglepetése. A német császár kedvence, Bonn Ferdinánd művész és színigazgató ur, szereti meglepni a közönséget. Többször megtette már, hogy a fizető közönség kizárásával, külön előadásokat rendezett meghívottak számára. Ilyenkor Bonn harmadik minőségben mutatkozott be: mint színművész. Ezt a szerepet legújában ismét eljátszotta. A Berliner Theater-ben, a múlt szombaton, az előadás kezdete előtt a függöny elé lépett s meghívott közönségéhez szép beszédet intézett, melyben kijelentette, hogy kedveskedésből egy új darabot adát elő, melynek címe „Der Pastorssohn”, s szerzője ő maga. A meghívottak tapsoltak, de arról hallgat a krónika, hogy az új darab tetszett-e.

(*) Az új gyűjteményes kiállítás. Pentelei Molnár János fiatal festőművésznőnk gyűjteményes kiállítását ma mutatták be a Könyves Kálmán művészeti szalonjában a sajtó képviselőinek. A művész utóbb készített 105 műve az összes termeket elfoglalja és a festmények mind a piktor ismert művészetéről tesznek tanubizonyságot. Pentelei Molnár János a fiatal művészgárda legizmosabb tehetségei közé tartozik. „Pieta”-ja a képzőművészeti társulat kiállításán keltett méltó feltűnést. Nem a reklám-művészek közé tartozik. Nem a hatás kedvéért fest, hanem hatást ér el, mert szenvedélyesen szereti művészetét és egy tehetséges ember becsületes eszközeivel keresi az igazságot, csak az igazságot. Az ünnepélyes megnyitás holnap, szerdán délután 5 órakor lesz, mely után a kiállítás reggel 9-től este 8-ig tekinthető meg, minden belépődíj nélkül. Vasárnap a kiállítás délután 2 óráig lesz nyitva.

FŐVÁROS.

(*) A kenyérgyár. Budapest lakosságát fenyegető kenyérintézkedés elhárítására a főváros tudvalevőleg érelyesen készül a városi kenyérgyár megalapítására. Mi sem természetesebb, minthogy a pékeknek nem nagyon tetszik ez a konkurrenzia, mely olcsó és jó kenyérhez fogja juttatni a lakosságot a pékek drága és rossz kenyérével szemben. A Magyar Sütők Országos Szövetsége föl is szólalt a kenyérgyár terve ellen, melyre ma a tanács a következő előterjesztéssel adta meg a méltó feleletet:

Határozza el a közgyűlés, hogy a főváros IX. ker. Vágóhid- és Mester-utca sarkán levő 1030 négyszögöl terület fölhasználásával, a mérnöki hivatal tervezete alapján, összesen 525.000 korona költséggel keretében, napi 25.000 kilogramm kenyér előállítására alkalmas községi kenyérgyárat építtet és helyez üzembe; engedélyezze a közgyűlés az 525.000 koronát a 10 millió koronás függő kölcsön terhére; hatalmazza föl a tanácsot az építkezés végrehajtására, az üzem szervezetének elkészítésére és az üzem megindítására; vegye tudomásul a közgyűlés, hogy a kenyérgyár részére kérelmezhető törvényes kedvezmények iránt a tanács közvetlenül fog a kereskedelmiügyi minisztériumhoz fölterjesztést intézni.

Együttal a tanács elutasító javaslattal terjeszt a Szövetség beadványát a holnapi közgyűlés elé.

(*) Furcsa gazdálkodás. Több mint egy éve, hogy az új polgármester kifejtette programját a disz- közgyűlésen s annak egyik sarkalatos tétele gyanánt említette fel — zajos tapsek közepette, hogy a hasznos hajtó üzemetek házi kezelésbe szándékozik venni. Nyoma is van már a jó szándéknak, vizsgálják, beszülik a gázgyárat, — sanda szemmel nézik a villamos vasutakat és uram bocsá, még a vásárpénztárt is megcsinálják, ha mindjárt szörnyszülött lesz is belőle, — és ime a városi javadalmaknak házi kezelésbe való vételétől fáznak, idegenkednek, vagy félnek, mert hiszen pályázatot irtak ki a bérletre. Már pedig ahhoz nem kell pénzügyi kapacitásnak lenni, hogy a városi javadalmak kezelését szigorúan városi feladatok közé sorolja valaki. Volt is szabályrendelet, amely a házi kezelésről intézkedett, de ez a szabályzat megrekedt az előkészítés stádiumában. A javadalmat csodálatosan nem akarják házilag kezelni. Az árlejtést tegnap megtartották. Két ajánlatot adtak be. Az egyik ajánlattevő Blumenfeld 410.040 koronát, a másik Quets Mór 448.840 koronát ígér a városi javadalmakért.

(*) Rendezik a Szent György-teret. A budavári Szent György-teret, melyet a Henczi-szobor elvitele után töltöttek fel először, a napokban újra rendezték. Az egész teret egy színvonalba emelték a királyi palotával és József főherceg új palotájával. A rendezés által nemcsak a tér külseje nyert sokat, de a várbeli közlekedés is könnyebbé lett.

(*) A főváros és a szerencsejátékok. Az utóbbi időben a főváros minden köreiből óriási tért hódítottak a szerencsejátékok, melyek tömegesen követelték meg a maguk áldozataikat. Ezek a szomorú tények arra késztették a főváros egy bizottsági tagját, hogy interpellációt intézzen a tanáchoz, hailandó-e olyan javaslatokat tenni, amelyek módot adnak arra, hogy a főváros tiltakozhassék híreinek és tekintélyének meghurcolása ellen. Azt is kérte az interpelláló bizottsági tag, hogy a főváros sürgesse meg a szerencsejátékokra vonatkozó törvények revízióját. A főváros tanácsa megkereste Boda Dezső főkapitányt, hogy milyen intézkedéseket tart a közérdek szempontjából szükségesnek? A főkapitány az egyik főhiánynak tartja, hogy a szerencsejátékok törvényes tilalmának területi kiterjesztése ma szükkörű? Azt indítványozza tehát, hogy a k. btk. 91. szakasza a törvényhozás által a következőleg módosítottasék: „Szerencsejátékoknak tekintetik az, melyben a nyereség, vagy veszteség tulnyomóan a véletlentől függ. A főváros tanácsa a főkapitány indítványához hozzájárul s javasolja a közgyűlésnek, hogy ez ügyben a kormányhoz feliratot intézzen. A főváros közgyűlése holnap dönt e kérdésben.

(*) Kell-e a hitán? Ezt a kérdést — mely egyelőre csak az iparos tanoncok iskolájára vonatkozik — Sipos Ágoston fővárosi bizottsági tag vetette fel interpelláció alakjában egyik tavaszi közgyűlésen. A kérdéssel Bárczy polgármester a holnapi köz-

gyűlésen fog foglalkozni és fogja megadni érdemleges választát. Mi, a magunk részéről nem akarunk a polgármesteri döntésnek elébe vágni, ám nem hallgatjuk el ama véleményünket, hogy ott, ahol az élethivatáshoz szükséges órák száma amugy is elég terhet ró az iparos tanoncokra, minék azt még a vallás-tani órákkal is szaporítani?

(A tüzelőanyag árusítása. A tanács ma részletesen tárgyalta a tüzelőanyag elárusításáról szóló szabályrendelet-tervezetet és azt pártolólág terjeszti a közgyűlés elé. A tanács intézkedni fog, hogy a szabályrendelet még a tél beállta előtt életbe léptethető legyen.

(Közúti vasúti ügyek. A székesfehérvárosi közlekedési bizottsága október 7-én — hétfőn — délután ülést tart, amely alkalommal tárgyalni fogják a közúti vasutak és az omnibusz-vállalat téli menetrendjét. Előterjesztésre kerül a budapesti villamos városi vasút Erzsébetfalvai vonala második hurokvágányára vonatkozó terület-használati szerződés. Tárgyalni fogják a villamos városi vasút-társaság előterjesztését, a Népszínház-utca felső vezetékes vonalának alsó vezetékkéivé teendő átalakítása ügyében. — Bemutatják a Gellért-hegyre tervezett síklő-tervezetét. Végül megvitatás alá kerül a budapest-budafoki h. é. vasút-társaság kérvénye a végállomáson levő vágányzatának a módosítása tárgyában.

(Épít a főváros. A magánépítési bizottság legújabbán a következő építő-engedélyeket adta ki: A MÁV gépgyári főnökségnek, X. ker. Kőbányai-ut 8625. hrsz. háromemeletes munkás-házra, és egyemeletes munkás-csődő-teremre, — Schirnbrand Annának, VII. ker. Kazinczy-utca 5198 hrsz. kétemeletes házra, — a Kőszénbánya és téglagyár r.-t.-nak, X. ker. Jászberényi-ut 7730. hrsz. gyári épületekre, — Mátter Jánosnak, II. ker. Alvinczy-u. 6563. hrsz. földszintes nyaralóra, — Obermayer Mihálynak és nejének, I. ker. Virányos-dűlő 8405. hrsz. földszintes nyaralóra, — Gregorits Simonnak, VI. ker. Szent László-ut 39. sz. földszintes házra, — Hauer Rezsőnek, VI. ker. Fűvészs-u. 1978. hrsz. gazdasági épületre, — Král Gyulának, III. ker. Lajos-utca 4597. hrsz. földszintes műhely-épületre.

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Ötödik nap. —

A pesti őszi meeting mai ötödik napjának két kiemelkedő száma volt. Az első volt a 12.000 koronával dotált 2000 méteres Őszi-handicap, melyet az Egyedi-istálló „Kukuruz”-a nyert meg Bengáli előtt, míg a harmadik helyre Táltos érkezett. A másik érdekesebb verseny volt a 12.000 koronás kétéves kanczák államdíja, melyet Jalouse nyert meg ugyan Illustra előtt, azonban ez Illustra lovasa által beadott óvás következtében nekilovaglás miatt disqualifikáltot és így Illustra deklarálattot győztesnek Matchme és Tilos előtt.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladóverseny. Díj 3000 korona. Táv 3000 méter. 1. Mattausch H. 56 pk Jeanette 57 kg. (Szenté), 2. Egyedi L. 46 pher Tatár 56 kg. (Paul), 3. báró Schosberger L. id. pm Nemes 60 kg. (Pis). Futottak még: Tarok (Baumgartner), Laxenburg (Jurnik). Könnyen 2½ hoszszal nyerve, fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:17, 40:50, 72.

II. Őszi handicap. Díj 10.000 korona. Táv 2000 m. 1. Egyedi L. 56 pm Kukuruz 59 kg. (Taral), 2. herceg Hohenlohe-Oehringen id. sher Bengáli 48 kg. (Baumgartner), 3. báró Herzog M. 36 pm Táltos 48½ kg. (Pretzner). Futottak még: Gyöngyössi (Miles), Gavotte (Carlslake), Héja (Fries), Muse (Heidt), Furesalegény (Cockeram), Mütán (Krouzil), Capt Jack (Gulyás), Dauphin (Birkenruth), Lady's Maid (Finán), Marianka (Guttman). Igen könnyen 3 hoszszal nyerve, rövid fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:40, 40:68, 536, 96.

III. Kétéves kanczák államdíja. Díj 10.000 korona. Táv 1000 méter. 1. gróf Arco-Zinneberg M. pk Illustra 56½ kg. (Carlslake), 2. gróf Trautmannsdorff L. stpk Match me 58 kg. (Krouzil), 3. Geist G. pk Tilos 54 kg. (Pretzner). Futottak még: Macarcsa (Vivian), Geständnis (Fries), Pálma (Birkenruth), Mayrose (Taral), Galore (Pis), és Jalouse (Janek P.), mely első lett, de disqualifikáltot. Nyakhoszszal nyerve, rövid fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:63, 40:92, 170, 180.

Világ-rekord!!

100 darab egész finom csontlevélpapír, 100 darab színes bélésű borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér. 1000 drb. Kohinoor cigarettá-hüvely ragasztás nélkül vagy a pénz beküldése mellett. 144 darab I. osztályu alumínium-toll 1.80 kor.

IV. Kétévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Meichl T. pm Lanzendorf 51 kg. (Birkenruth), 2. Petánovits J. pk Arva leány 54½ kg. (Vivian), 3. báró Born F. pk Validol 52 kg. (Pretzner). Futottak még: Duchesse (Heidt), Julietta (Miles), Rámpás (Fries), Nevermore (Taral), Déesey (Walkington), Edua (Krouzil), Hannakim (Carlslake), Trés blonde (Janek). Biztosan ½ hoszszal nyerve, fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:81, 40:120, 254 és 152.

V. Eladók handicapja. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Luczenbacher M. 46 pm Golden Drop 57 kg. (Walkington), 2. Markovits I. fhdnagy 36 pk Paula (Cockeram), 3. báró Herzog M. 36 pk Pityu 47½ kg. (Gulyás). Futottak még: Ito (Szenté), Scarabíus (Miles), Mirka (Taral), Gekappert (Carlslake), Lady bird (Pis), Tinde (Vivian), Juventa (Baumgartner). Biztosan ½ hoszszal nyerve, 1½ hoszszal harmadik. — Tot.: 10:38, 40:66, 104, 78.

VI. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 1100 méter. 1. gróf Batthyány E. 46 pher Martyr 52 kg. (Baumgartner), 2. báró Herzog M. 36 stpm János vitéz 54 kg. (Walkington), 3. Egyedi L. 36 sher Gyufa 43 kg. (Paul). Futottak még: Cousin (Gulyás), Nevers (Taral). Biztosan ¼ hoszszal nyerve, 5 hoszszal harmadik. — Tot.: 10:29, 40:56, 58.

(A bécsi őszi üggető-meeting mai negyedik napjának eredménye:

I. Marchieldi díj. Díj 2300 korona. 1. Jansen, 2. Baronesse, 3. Herman B. Futottak még: Siess P., Phoebe, Circusmaedel, Bajazzo, Ister, Dalipan, Abonnet, Hulda, Admiral, Hansi C., Norma. Tot.: 10:27, 20:38, 75, 60.

II. Athano-verseny. Díj 1700 korona. 1. Nikolo, 2. Pearl Simmons, 3. Inn. Futottak még: Wellborn, Ischl, Erbprinz, Laurienne, Musa. Tot.: 10:26, 20:28, 58, 40.

III. Szent Lipót-díj. Díj 5000 korona. 1. Zufall, 2. Jubilar, 3. Imperator. Futottak még: Pepus, Grete N., Willy, Keserves. Tot.: 10:53, 20:39, 31, 53.

IV. Enschaeidungs-Handicap. Díj 1700 korona. 1. Celsius, 2. Ambos, 3. Sport. Futottak még: Weikendorfer, Constantin, Bariton, Nitouche, Bisztra, Phöbe, Matador, Nachtschatten, Hans Lancelot, Fonyód. Tot.: 10:56, 20:58, 42, 42.

V. Szent Ábrahám-díj. Díj 3000 korona. 1. Puzsily, 2. Lord Simon, 3. Bohun. Futottak még: Laura, Brigadier, Little Ship, Top Boy, Rabló P. Tot.: 10:40, 20:34, 49, 41.

VII. Urkocsis-verseny. Díj 2000 korona. 1. Bartenstein G. fogata, 2. mr. Ralph, 3. mr. Ockar. Futottak még: Demski, báró Sennyey és mr. Black fogatok. Tot.: 10:20, 20:32, 58.

(Vivóterem megnyitás. Tóth Ferencz okleveles torna- és vivótanár i. h. 3-án egy vivóestély keretében fogja Erzsébe-körút 1. szám alatti vivótermében, a kard- és törvívásban az oktatást megkezdeni. A mesternél a beiratkozások serényen folynak és ez éven mint eddig, a tanítványok a legintenzívebb oktatásban fognak részesülni.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bírák mozgalma.** A pécsi kir. ítélő tábla bírói kara és segédszemélyzete a szegedi országos bírói nagygyűlést előkészítő bizottság meghívása folytán szeptember 29-én Balogh Károly kir. ítélő táblai elnök elnöklésével s a pécsi kir. főügyész részvételével tartott értekezleten elhatározta, hogy tekintettel arra, hogy a nagygyűlés a bírói és ügyészi karok egyetemes érdekeit érintő kérdéseket fog tárgyalni, az előkészítő bizottság meghívását elfogadja. A szegedi országos bírói nagygyűlésen Vargha Nagy István és Jobszt Béla kir. ítélő táblai bírák által magát képviselteti.

§ **Jóváhagyott letartóztatás.** A múlt napokban megírtuk, hogy a sikkasztással vádolt ifj. Schlesinger Miksa fakeskedőt a vádtanács továbbra is előzetes letartóztatásban hagyta határozatával. Schlesinger felfolyamodott a kir. táblához, mely ma döntött tanácsülésében a fogvatartás és a kauczió melletti szabadlábra helyezés kérdésében. Mindkét kérdésben helybenhagyta a vádtanács határozatait, tekintetbe véve azon okokat, melyeket dr. Tauber Rezső, a károsult czég képviselője a vádlott felfolyamodása ellen felhozott. Ezek szerint tehát Schlesinger továbbra is fogva marad.

§ **Pestvidéki esküdtbírák kisorsolása.** A pestvidéki kir. törvényszéken ma sorsolták ki az október 29-én kezdődő esküdtbírási ülészekon bírói tisztet gyakorló esküdtteket. A kisorsoló-bizottság elnöke Rónay Kamill elnök volt, tagjai pedig Verebely Ignác táblabíró és Répássy Béla törvényszéki bíró. Az ügyészséget dr. Gáll Endre kir. ügyész képviselte, az ügyvédi kamara részéről dr. Enessey Pál ügyvéd volt jelen. Kisorsoltattak rendes esküdtbírák: Dr. Kiss Sándor ügyvéd Ujpest, Vattay Gusztáv ügyvéd Pomáz, legifj. Korpás Pál kereskedő Vác, Nagy Zsigmond kereskedő Vác, Nemes Ernő bankhivatalnok Erzsébetfalva, Balázs Gyula nyug. honvédszázados Vác, dr. Huber József földbirtokos Vác, Flax Izsó fakeskedő Erzsébetfalva, Donovitz Vilmos takarékpénztári főkönyvelő Vác, Csics Ödön nyug. honvédszázados Erzsébetfalva, Grünwald János ügyvéd Ócsa, dr. Pazár Dezső ügyvéd Ráczkeve, Szombafalvy Albert nyug. rendőrtanácsos Kispeszt, Borszékly János festő Erzsébetfalva, Tóth András birtokos Ócsa, Bándy Balázs nyug. alezredes Törökbálint, Radványi Lajos kereskedő Dunakeszi, dr. Balázs Ödön ügyvéd Erzsébetfalva, Bernolák Máté gyógyszerész Kispeszt, Goldmann Antal bérlő Rákoscaba, Csajághy Béla földbirtokos Alsódabas, Fejes István gyáros Soroksár, Királymegei Béla községi aliegyező Ujpest, ifj. Takács János háztulajdonos Péczel. Csepregi János telepfelügyelő Szöd, László István ügyvéd Monor, Potoczky Pál nyug. rendőrhivatalnok Csömör, Mártonffy Emil gyógyszerész Ujpest, Vikár István ügyvéd Ujpest, dr. Löwy Sándor ügyvéd Monor. Helyettes esküdttek: Koroknai István takarékpénztári pénztáros Ráczkeve, Bauml József gazdatiszt Csömör, dr. Szabó Béla gyógyszerész Ujpest, Szilágyi Gyula fényképész Kispeszt, Székely Árpád főmérnök Ujpest, Homacsek Ferencz építési rajzoló Dunakesz, dr. Fagyas Gyula orvos Ujpest, Goldmann Fülöp kereskedő Czinkota, Beck Ignác kereskedő Vác, Kolozsváry István gyakornok Ujpest.

§ **Hamis százás.** Knirsch Antal csehországi fényképész husz koronát kért kölcsön az anyósától, akinek a kölcsön fejében egy száz koronást adott át letétül. Az anyós azonban a száz koronást tovább adta s amikor föl akarták váltani, akkor derült ki, hogy hamis. Megindult a nyomozás, amelynek során Knirsch Antalnál házkutatást tartottak. Találtak is nála még két hamis száz koronást. A főtárgyaláson Knirsch azzal védekezett, hogy a bankjegyeket a lövészenytéren kapta, ahol szivességből több embernek váltott. A törvényszék a vádlottat hamis pénz csalárd használatáért nyolcz hónapi börtönrre ítélte. A tábla Frenreisz István elnöklésével ma tárgyalta az ügyet, de nem határozott, mert az a gyanu támadt, hogy az iratok mellett levő bankkók nem azonosak a vádlott lakásán talált hamis százkoronásokkal. A tábla az iratokat visszaküldte a vizsgálóbíróhoz, hogy tegyen jelentést, vajjon a hamis bankkókat nem cserélték-e el.

§ **Visszavont feljelentések.** Ligeti Miklós egyenruhaszabó ellen hetekkel ezelőtt feljelentések adtak be a rendőrséghez. A bevádolt embert letartóztatták, de vizsgálati fogsága tartama alatt a feljelentők sorra kielégítést nyertek és így panaszukat visszavonták. Dr. Perl Soma védő előterjesztésére ez alapon tegnap megszünt a bünyügyi eljárás és Ligeti Miklós kiszabadult az ügyészségi fogházból.

§ **Veszekedő ügynökök.** Füst Dávid fővárosi házúgynök múlt évi márczius 30-án büntető feljelentést adott be a kir. ügyészséghez s ebben elpanaszolja, hogy egy Neumann Károly nevű házúgynök tőle jogtalanul követel 2000 koronát. Elmondja, hogy Neumann erőszakkal behatolt az ő lakásába s ott azzal fenyegette meg, hogy felhasítja a hasát. Kéri ennélfogva az ügyészséget, hogy védje meg a rabíatus ügynök ellen, egyben pedig járjon el ellene a törvény szigorával életveszélyes fenyegetés miatt. A kir. törvényszék és a fővárosi rendőrség ez ügyben megindították az eljárást s ennek folyamán kitünt, hogy Füst csak azért vádolta be kollegáját, hogy annak provizió fejében járó összeget ne kellesen kiízetni. A fenyegetés el sem hangzott s a lakásba való erőszakos behatolás is csak — hazugság. Neumann Károly ekkor hatóság előtti rágalalmazás miatt perelt be Füst Dávidot, akit a budapesti büntető járásbíróóság felmentett a vád alól, nem látván beigazolvá a hamis vádat. A kir. törvényszék ezzel szemben megállapította a rágalmazást s a vádlottat 8 napi fogházra ítélte. A kir. tábla a vádlottal szemben alkalmazta az enyhítő szakaszt s Füstöt a fogház mellőzésével 80 korona pénzbüntetésre ítélte.

Kapható, míg a készlet tart, egyedül!

ÖRÖM SÁNDOR

levélpapír-áruházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

344 darab III. osztályu alumínium-toll 90 fillér

KÖZGAZDASÁG.

Husdrágaság és a gazdák.

A magyar és az osztrák gazdák s a szerb állathatározás.

Budapest, október 1.

Amíg egyrészt a kormány maga is részvételét arra, hogy valahára az élelmiszerdrágaság ellensúlyozására módok és eszközök-ről gondoskodik, addig más oldalon a gazdasági testületek állanak csatasorba az újabb időben a husdrágaság immár konstans okának, a szerbiai állathatározásnak főtartása ügyében. A gazdasági szervezetek ugyanis megnesztették, hogy Szerbiának a magyar és osztrák kormányokkal mégis sikerüljön a kereskedelmi szerződést megkötöni s az állatbehozatali tilalmat megszüntetni. Idevezethető tehát vissza a vármegyei gazdasági egyesületeknek tömeges és egyhangú állásfoglalása a szerb állathatározás további fentartása ügyében.

A gazdasági köröknek ez a pressziója, hogy indokolt-e, vagy sem, ezt a kérdést szinte feleslegesnek tartjuk bonczkés alá venni ma, amidőn az egész magyar közvélemény előtt világos és tudvalevő dolog, hogy a husárok felszökésének és folytonos emelkedésének egyedüli oka, hogy a keleti államok felől több, mint másfél év óta el van zárva a határ és sem élő állatot, sem állati termékeket ezidő óta onnan be nem hoznak. A kormány végezetül is, hogyha az élelmiszerek drágaságán enyhíteni akar, a gazdaérdekeltség álláspontjának felrétételével is kénytelen lesz a határozás főlöntésére belemenni. Nemcsak a magyar fogyasztás érdekeivel kell ugyanis kormányunknak számolni, de ugyálszik, az osztrák közvélemény felzudulásának hatása alatt áll a külügyi kormányzat is, mely minden befolyását latba vetette az osztrák kormánytól a szerb állatbevitel engedélyezése ügyében.

Önként tolu itt előtérbe az a kérdés, vajon igazuk van-e a magyar és osztrák mezőgazdák-nak abban, hogy a szerb állatbehozatal révén állatállományunk az infecziós, ragályos veszélynek ki van téve? Érvényben levő állategészségügyi törvényünk s annak végrehajtása tárgyában kiadott rendelkezések szerint csakis ragálytól mentes állatokat lehet behozni a vámkülföldről. Vagyis, hogyha a határállomásokon az állategészségügyi kirendeltségek kötelezettségüket teljesítik, a fertőzött s behozatalra szánt állatokat egyszerűen visszautasítják és így elesik a gazdái körök azon aggodalma, hogy a fertőző betegségek a szerb vagy román állatimporttal be fognak hurczoltatni.

A gazdák aggodalma tehát tulzott s ők maguk is jól tudják mindezt s nem is annyira a fertőző betegségek behozatalától félnek, mint inkább attól, hogy a mostani magas állattárak lejjebb szállanak. Belgrádban a marhahús ára kicsinyben hatvan fillér, el lehet tehát képzelni, hogy mily nagymértékben közrehatna a mostani husdrágaság enyhítésére a szerbiai állatbehozatal. Minderről tudomása van a magyar kormány-nak is; ha tehát az élelmiszerek drágaságának megszüntetése végett akció terére lép a kormány, első teendője nem lehet más, minthogy a szerbiai állathatározat megszüntesse.

A szerb állatbehozatal ellen egyébként úgy a magyar, mint az osztrák gazdák egyaránt sorompóba léptek. A magyar agráriusok könyv-matos tudósítói ma a következőket írja:

A szerbiai állatbehozatal ellen. A Szerbiával most folyó kereskedelmi szerződés tárgyalásokat a magyar gazdaközönség állandó éber figyelemmel kíséri. A gazdákra különösen fontos körülmény az, hogy Szerbiából, amelynek állategészségügyi viszonyai állandó veszélyt rejtenek magukban a magyar állategészségügyre nézve, élőállatot ne hozhassanak be az ország területére. A gazdasági egyesületek évek óta szinte egyakarattal tiltakoznak a keleti állatbehozatal ellen. Ez a tiltakozás arra a hirre, hogy a Szerbiával való meg egyezés külsőben áll, csaknem elemi erővel újult fel. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felhívására az összes gazdasági egyesületek napirendre tűzték a szerb állat-behozatal ügyét és eddigelé az aradvármegyei, esztergomvármegyei, honvármegyei, nógrádvármegyei, szolnok-dobokavármegyei és temesvármegyei gazdasági egyesületek foglalkoztak e kérdéssel s valamennyi gazdasági

egyesület egyhangú határozattal magáévá tette az OMGE álláspontját és távirati uton intézett felterjesztést a földmivélségi miniszterhez, amelyben kéri, hogy Szerbiával a kormány semmiesetre se kössön oly szerződést, amely megengedi az élőállat-behozatal. Néhány nap múlva bekövetkezik a többi gazdasági szervezetek döntése is e kérdésben, amely tekintettel a magyar gazdaközönségnek évek óta egyöntetű állásfoglalására, előreláthatólag szintén tiltakozás lesz a szerb állatbehozatal ellen.

Ausztriában szintén tapétán tartják a kérdést az agráriusok. Hohenblumi S i m i t s Alfréd lovag az osztrák Zentralstelle vezetője ma felszólította a kormányt, hogy erélyes intézkedésekkel akadályozza meg a szerbiai állatok becsempészését. Tegnap ugyanis híre járt Bécsben, hogy a bécsi szurómarhavására ezer darab szerbiai ökröt hajtottak fel bosnyák provenienciára; sőt kisebb mennyiségeket már a múlt héten is hoztak a bécsi piacra. Bécsben általános a mérsáros iparosok körében az a vélemény, hogy a szurómarha vásárra hozott bosnyák ökrök voltaképpen Szerbiából hajtottak át a bosnyák határra és így kerültek a bécsi piacra. A Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés ügye egyébként, — mint értesülünk — a magyar és osztrák kormányok között holnap kezdődő tárgyalások alkalmával szintén szóba fog kerülni.

A Fischer és Riesz-czég ügye és a sorsjegy-placz. A mai árfolyamokban azt a szokatlan eseményt szemlélhetjük, hogy majdnem az összes kis sorsjegyekben kötés fordul elő, mi nálunk a legtrikább esetek közé tartozik, mert a kisebb sorsjegyekben alig van üzlet a tőzsdén. Az említett eseményt a tőzsdén a nagy hirre vergődött Fischer és Riesz-czég ügyével hozzák összefüggésbe. A szédelő czég ugyanis, amint az a napokban kitűnt, többek között egy kisebb banknál is elzalogosított sorsjegyeket, melyeket részletre adott el. Noha a bank követelésére teljes fedezettel bír, kénytelen volt a sorsjegyeket exekutív eladni s erre vezethető vissza a mai kötések. A bank nem dobta az egész tömeget a piacra, mert nem akarja az árfolyamokat rontani, melylyel első sorban magának ártana, lévén az elzalogosított sorsjegyek értéke körülbelül 300.000 korona; hanem apránként szándékozik eladni a letétet.

Meghíusult alapítás. A nyomasztó pénzpiaczi helyzet, amint az utóbbi időkben láttuk, nem szabott gátat az új pénzintézetek alapításának. A legutóbbi időkben is egyre-másra alakultak kisbankok és szövetkezetek, noha az új bankalapításokra, mikor a régiek intézetei is alig tudnak hitelt szerezni, nem valami jó idők járnak. Pénzügyi körökben most beszélnek, hogy egy kisebb bank még alig néhány hónapja alakult félmillió korona tőkével s működését még meg sem kezdte, már is megszűnik. A bank már be is jegyeztette czégét, de azt — amint hírlik — nem sokára törölni fogja, mert még elég jókor belátta a vezetőség, hogy a mai viszonyok között nincs remény az intézet prosperálására.

A londoni magyar kiállítás sorsa. Ismeretes, hogy a londoni magyar kiállítás szervezői a kormányhoz fordultak pénzügyi támogatás végett. Miután a kormány nem hajlandó a kiállítást szubvenzionálni, — amint értesülünk — Mr. Hartley, a kiállítás igazgató-tulajdonosa most már, mint saját vállalkozását akarja a kiállítást megcsinálni és beadványt intézett a kereskedelmi minisztériumhoz, melyben kéri, hogy a szubvenzióról lemond és csak a kormány erkölcsi támogatását kéri. Jó forrásból halljuk, hogy a kormány a kiállítást mint magánvállalkozást nem hajlandó erkölcsi támogatásban részesíteni.

A kiegyezés és az értéktőzsde. A ma kezdődött kiegyezési tárgyalások eredménye elé bizalommal tekint a tőzsde s e kedvező hangulat visszatükröződik a mai árfolyamokon. A forgalom élénkebb lett s az árfolyamok néhány koronányi emelkedést mutatnak. A spekuláció már az előtőzsdén, különösen a Magyar hitelrészvényeket méltatta figyelemmel, melyek árfolyama három és fél koronával emelkedett, s a drágább jegyzésben része van a kontremín fedezéseinek is. A déli tőzsdén, mivel Berlin

gyengébb jegyzéseket küldött, kissé ellanyhult az irányzat, de az értékek legfőbbje ennek dacára drágábban zárult, mint az előző napon. Kiemelhetjük a koronajáradék szilárdaságát, mely ¼ koronával drágábban zárult ma, mint tegnap. A helyi placz értékel is jobb árfolyamokon kerültek forgalomba.

Szentesi József Fiumében. Szentesi József államtitkár tegnap délután félöt órakor — jelentik lapunknak — hét napi tengeri ut után Fiuméba érkezett, ahol már várta Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter távirata, amelyben arra kéri, hogy személyesen győződjék meg arról, van-e alapjuk a szénrakodás körüli mizériákról terjesztett híreknek és ha igen, tegyen meg minden lehetőt, hogy a fenforgó bajokat késedelem nélkül megszüntessék. Szentesi József államtitkár a miniszter utasítására hatósági hajóra szállott és a tengerészeti hatóság és az államvasutak képviselőinek kíséretében sorban megtekintette az összes kikötőhelyeket, ahol szénrakodás folyik. A helyzet, amint arról az államtitkár személyesen meggyőződött, az, hogy ez idő szerint tizenkét szénhajó van a kikötőben, amelyek közül hat akadály nélkül rakódik vagonokba, kettő pedig szintén kirakodás alatt áll, de ezek rakománya a helyi szükségletre van szánva. Összesen négy hajó vár tehát kirakásra. Ezek közül három a főváros és magánosok részére hozott szenet, egy pedig az államvasutaknak. Az államtitkár azonnal intézkedett, hogy a sorrend megváltoztatásával a fővárosok és a magánosok szállítmányát rakják ki előbb és csak azután az államvasuti szenet, hogy így a magánosok ne viseljenek felesleges terheket. Több helyütt vasuti sínek fektetése is szükséges és ebben a tekintetben az államtitkár úgy intézkedett, hogy az államvasutak késedelem nélkül fektessen ideiglenes síneket, ami harmincz nap alatt megtörténhetik. A viszonyok mai állása szerint tehát nyolcz napon belül az összes szénhajók szállítmányát kirakják és elszállítják úgy, hogy semmi ok sincsen aggodalomra.

Fizetésrendezés a Győr-sopron-ebenfurti vasútnál. Az államvasutak és a déli vasut után a Győr-sopron-ebenfurti vasut az első a magánvasutak közül, mely rendezi személyzetének illetmény-szabályzatát. Tegnap — amint értesülünk — Garlathy Géza igazgató kijelentette egy a személyzet minden kategóriájából összeállított küldöttség előtt, melyet magához kéretett, hogy az igazgatóság elfogadta a Máv. fizetésrendezését és azt már most, október 1-ével életbe lépteti. Kijelentette továbbá az igazgató, hogy noha a kormány Sopront a harmadik lakbér-osztályba sorozta, az igazgatóság Gerhardt Gusztáv udvari tanácsos, elnök indítványára a második osztály lakbérére fogja kiutalni a Sopronban lakó személyzet részére. A fizetésrendezés a személyzet körében nagy meglepetést keltett.

A Halász-féle fizetésképtelenség. Annak idején részletesen megírtuk, hogy Halász Ferencz és Pál budapesti szivarkahüvely-gyáros czég fizetésképtelenséget jelentett. Ez ideig a hitelezők megegyezésre nem jutottak s — hir szerint — a csőd alig lesz kikerülhető. A czég egyik tagja: Halász Pál — mint értesülünk — Halász Pál-né czég alatt új gyárat nyitott, s az üzemet már a napokban meg is kezdte.

Az eszéki Kereskedelmi és Iparbank felszámol. A nemrég fizetési zavarokba jutott eszéki bank — amint lapunk más helyén is megírjuk — felszámolt. A bank igazgatója, Kunetz József már le is mondott állásáról.

Ipari ösztöndíjak. E czim alatt dr. Dóczy Sámuel, az Országos Iparegyesület ügyésze tanulmányt írt, amely az ipari ösztöndíjak teljes leltárát közli. A munka egyébként a kérdés történelmi részét, a magyar társadalomnak és kormányának eddig kifejtett tevékenységét, az ösztöndíjak iparoktatási és iparfejlesztési hivatását, valamint egyéb köznapibb részleteket (mint pl. a protekció meséjét és a formáságot) is népszerű módon tárgyalja.

A győri Back-malom felépítik. A győri Back-malmot ért katasztrófa után kétségessé vált, vajjon a tulajdonosok újra felépítik-e a malmot. A czég kebelében eddig ellenkező vélemények voltak e tervre vonatkozólag, most azonban már a felépítés mellett döntöttek a malom tulajdonosai. A malom tulajdonosai — amint értesülünk — már benyújtották Győr város építési bizottságának a terveket, melyek felett ma dönt a bizottság.

A csoportosítható menetszelvény-jegyzék I. pótlékának életbeléptetése. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a f. évi május hó 1-étől érvényes csoportosítható menetszelvényjegyzékhez f. évi október hó 1-jén az I. pótlék lép életbe. A pótlék a magyar királyi államvasutak díjszabás-elárúsító hivatalában (Budapest, VI., Csenyery-utca 33. sz.), valamint annak központi és egyéb városi menetjegyirodáiban 15 fillérért kapható.

Villan
vaspályat
bevétel
korona. A
30-ig 7.79
koronára
részvény
szesen 45
ugyaneze
ki. Januá
rugott a m
korona b

A lux
véget. O
lovak ár
czát, a k
heréltet,
szint félv
canczát,
csátanak
része má
első nap
és ½ óra
kat csupá
nek köte
földinek

Gyar
ber 9. és
kistermél
ez évben

Szen
zásai Tár
érvénybe
mely sz
forgalma
Kalocsa-
tok Zin
Galacz k
ből hétfő
kor, Bel
reggel 5
szombat
csütörtöl
Turn-Sz
csütörtöl
hajó já
ged—Tit
—Belgrá
között I
tok Zin
csova k
zsony k
intézked
felvilágo

Szö
ország
Szövets
tek: Ké
közepesi
tavalyit
csülhető
megkeze
termés.
nézve n
nek csa
gyon cs
idő sze
mondha
lők, mé
kilátás
borra.
ményt.
rendese
A szíre
mésze
Az árak
áru mus
kapható
ságosan
okozott
pusztul
A minő
évi szü
kielégít
is szüre
nem ké
sek. N
szatmár
pes ter
denült.
még so
szület
leg az
fíloksze
nagyon
tavaly
Az ide
középte
borok
kereske
kiskorc
annál t

Villamosvasutak forgalma. A budapesti közúti vaspályatársaságnak szeptember havában 948,356 K bevétel volt; a múlt év szeptember havában 822,676 korona. Az összbérelt január 1-től szeptember hó 30-ig 7.794,639 K, a múlt év hasonló szakában 6.875,829 koronára rugott. A budapesti villamos városi vasút részvénytársaság vonalain szeptember havában összesen 451.161 korona bevétel értett el. A múlt év ugyanezen hónapjában a bevétel 412,716 koronát tett ki. Január 1-től az összes bevétel 3.861,222 koronára rugott a múlt év ugyanezen időszakában elért 3.480,061 korona bevétellel szemben.

A luxus-lóvásár. Az őszi luxus-lóvásár holnap ér véget. Október 4-én lesz az állami ménes-intézeti lovak árverése. A fogarasi ménesből 17 fiatal kanczát, a kishéri ménesből 36 angol félvér kanczát és heréltet, a bábolnai ménesből 24 részint tellvér, részint félvér, a mezőhegyesi ménesből 12 számfelüli kanczát, a székesfehérvári ménletelepről 2 heréltet bocsátanak árverés alá. A bejelentett állami lovak nagy része már holnapután megtekinthető. Az árverés az első napon délelőtt 10 órakor, a következő napon 9 és 1/2 órakor kezdődik. A 10 évesnél idősebb kanczát csupán magyarországi tenyésztő veheti meg, akiknek kötelezettséget kell vállalnia, hogy a lovat külföldinek el nem adja.

Gyapjuaukezlő. Az ez évi gyapjuaukezlőt október 9. és 10-én tartják meg a székesfehérvári Vigadó kistermében. Az aukezlőt — mint minden évben — ez évben is a Heller M. és Társa cég rendezi.

Személyhajók őszi menetrendje. A Dunagőzhajózási Társaság közhírré teszi, hogy október 1-ével érvénybe lép a személyhajójáratok őszi menetrendje, mely szerint a következő vonalokon tartja fenn a forgalmat: Személyhajó-járatok Budapest—Kalocsa—Mohács közt naponta. Postahajó-járatok Zimony—Belgrád—Orsova—Turn-Szeverin—Galacz között hetenként háromszor. Indulás Zimonyból hétfőn, csütörtökön és szombaton reggel 4 órakor, Belgrádból hétfőn, csütörtökön és szombaton reggel 5 órakor, Orsováról hétfőn, csütörtökön és szombaton d. u. 4 órakor, Turn-Szeverinből hétfőn, csütörtökön és szombaton este 6.30 órakor, Galatzból Turn-Szeverin—Orsova—Belgrád—Zimonyba kedden csütörtökön és vasárnap d. u. 4 órakor. Személyhajójáratok vegyes szolgáltatásban Szeged—Titel—Zimony között hetenként kétszer; Sabacz—Belgrád között naponta; Galacz—Tulcea—Sulina között hetenként háromszor. Helyihajójáratok Zimony—Belgrád és Zimony—Belgrád—Pancsova között naponta. A Wien-Weingärber és Pozsony közötti naponta személyhajójáratok további intézkedésig még fentartatnak. Menetrendekkel és felvilágosításokkal díjtalanul szolgál az igazgatóság.

Szőlőink állása és bortermelésünk. A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetségéhez újabban a következő jelentések érkeztek: Kecskemét. Termés általában kevés van, közepesnek nem mondható, de minősége felülmúlja a tavalyit. A termés körülbelül 70,000 hektoliterre becsülhető. A szüret valószínűleg október hó elsején megkezdődik. Óbor kevés van, különösen múlt évi termés. Sopron. Az ideai kilátások a minőségre nézve nagyon jók; a mennyiség ellenben a múlt évinek csak a felét fogja kitenni. A borkészlet már nagyon csekély. Beregszász. A szőlők állása ez idő szerint a körülményekhez képest elég jónak mondható, amennyiben igen szépen fejlődnek a szőlők, még pedig minden betegségtől mentesen. Alapos kilátás van még a múlt évinél is jobb minőségű borra. Mennyiségre nézve eléri a múlt évi eredményt. A szüret ideje még nincs meghatározva, de rendszerint október hó 15-én kezdődik. Tápiószecső. A szüret már szeptember 28-án megkezdődött. A termés szép és a jó időjárás következtében kielégítő. Az árak már kialakultak és szép, egészséges parasztféle mustként átvéve, hektoliterként 26—27 koronáért kapható. Zalaegerszeg. A termés nem lesz túlságosan nagy, miután a téli fagy itt is nagy károkat okozott. A parasztszőlő általában a hazai szőlő pusztul és csak az oltványoktól várható bortermés. A minőség igen jó lesz, már most jobb, mint a múlt évi szüretkor. Rétság. A szőlők állása nagyon kielégítő, a termés átlag véve közepes. Kötő borkészlet is szüretelhetőnek, ha sokan már a szüretelést meg nem kezdték volna. Az úborra még történetek kötelesek. Nagykároly. A homokszőlőkön, valamint a szatmárhelyi, erdőhegyi és érmelléki szőlőkön közepes termés várható. A bor kitűnőnek ígérkezik mindenütt. A szüret ideje még sehol sincs kitűzve. Óbor még sok vár eladásra. Erdély-Szerdahely. A szüret minőségileg kitűnőnek ígérkezik, mennyiségileg azonban csekély lesz, mert rohamosan terjed a filoxera. A tőkék firtözete, ahol nincs filoxera, nagyon szép. A mustárak nagyobbak lesznek, mint tavaly és az üzlet élénknek ígérkezik. Versecz. Az ideai szüret gyönyörű időben kezdődött. Általában középtermés várható. Mind a vörös, mind a fehér borok minősége kielégítő. A budapesti és bécsi borkereskedők nem igen kötnek üzleteket, azonban a kiskorcsmárosok és az alsó-ausztriai borkereskedők annál többet vásárolnak. A termelőknek a czeiréért

megadják a 22 koronát. Czibakháza—Tiszaföldvár—Tiszazug. A szőlő kezd érni, sőt magasabb, homokosabb részeken meg is ért és szüretelnek is. A peronoszpóra a legnagyobb mértékben pusztította a leveleket, sőt a firtöket is. Némely szőlőgazdának azért nem is lesz bora. Az ideai év sok egészséges, erős tőkét tett tönkre. Az új ültetés némely helyen jól áll, de sok helyen nagyon szomorú képet nyújt. A must ára jól felemelkedett. Ilok. Szépen fejlődött a szőlő és így kitűnő minőségű bor lesz, mert a firtök kitért. A szüret már szeptember 23-án megkezdődött. Eredménye 20—30 hektoliter holdankint. A kereslet nagyon élénk, a czeiréért 24—27 koronát fizetnek.

A tejárak emelkedésének oka. A tejárak emelkedésének okait keresi az OMGE azon szárnyra kelt hírkapcsán, mintha a tejtermelő gazdák volna az okai a tejáremelkedésnek. Az egyesület felhívta a Budapestre tejet szállító gazdákat, hogy jelentsék be, mely feltételek mellett kötöttek tejszállításra szerződést a kereskedőkkel. Ha a bekért adatok beigazolják azt, hogy a kereskedők indokolatlanul emelték az árakat, az OMGE lépéseket tesz arra, hogy a termelő érdekeltség, a fővárosi hatóság, a kávéosok, a központi tejszarnok szövetséget együttesen megteremtessék a hatósági huszárak mintájára a hatósági tejelárusítót.

Fizetésektelenség. Neuberger Miksa budapesti kézműárkereskedő (V., Nagykorona-utca) ma fizetésektelenséget jelentett. Tartozik árúért 75,00 koronával, pénzért 54,000 koronával.

Sorsolás. A tiszta-szegedi m. kir. nyeregménykölcsonnek ma délelőtt volt a 65-ik kisorsolása a m. kir. lottóvédéki igazgatóság helyiségében. Ez alkalommal a következő 44 sorozatszám lett kihuzva: 46 90 170 226 233 447 519 667 894 912 1040 1147 1244 1338 1424 1541 1642 1725 1739 1768 1782 1831 1846 1861 1987 2255 2351 2355 2558 2635 2772 2899 3189 3229 3251 3275 3726 3737 3764 3784 3803 4064 4199 és 4386. A fenti sorozatszámokból kihuzták a következő nyereményeket: Sorozatszám 519, nyerőszám 26 nyert 180,000 koronát, 2000—2000 koronát nyertek: 447—94 1782—17 1782—85 2355—97 és 3726—66. A fenti sorozatszámok többi nyereményszámai egyenként 240 koronát nyertek.

Az Első Leánykiházasító Egylet mint szövetkezet gyermek- és életbiztosító intézetnél szeptember havában 1,668,900 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,349,800 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 78,234 K és 62 f. fizetett ki. 1907. január 1-től szeptember 30-ig bezárólag 17,152,830 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 14,625,930 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 895,116 K 27 f. és az intézet fennállása óta 12,098,362 K 18 f. fizetett ki. Ez az intézet az élet- és gyermekbiztosítás minden nemével foglalkozik a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

Nyílt-tér.

E rovamban közölteként nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Serravallo's
China-bóra vassal.
Erősítőszert gyengeségben szenvedőknek, vérszegényeknek és ödülőknek. Étvágyatgerjesztő, ideget erősítő, vért javító-szer.
Kitűnő ízű. — Több mint 5000 orvosi ajánlat.
SERRAVALLO J. Trieste-Barcola.
Kapható a gyógyszerárakban. Fél literes üveg 3 K 60 fill. Egy literes üveg 4 K 80 fill.

Rohitschi «Tempelforrás»
étvágyat szerez, elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.
Nagybani raktár: Hoffmann József, Budapest, Báthory-u. 8.

Gyengélkedő, tanulás miatt vagy bármilyen okból fejlődésünkben visszamaradt gyermekek, ugyancsak vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges, izgékony és korán kimerült felnőttek mint erősítő szert a legnagyobb eredménnyel használják a Dr. Hommel-féle Haematogen-t.
Ez javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert.
De határozottan valódi Dr. Hommel-féle Haematogen-t kell kérni, az utánaotoktól pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

WIKUS TÁTRA
NYERS ÉVÉSÉR
a legjobb tejszokoládé
BUDAPEST, ORÁK FERENC-UTCA 42.

Vérgyógyítás.
Hemopatia
Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvéllykór-, szívdült gyomor-, bél- és ideghajokban (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz meg száz teljes gyógyulással számol be.
E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelésintézte van.
Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.
Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymóda.

The Mutual
New-Yorki életbiztosító-társaság
A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.
Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül. — Részvényesek nincsenek.
Összes vagyon 1906. december 31-én
2.569,246,889.02 frank
Biztosítási állomány 1906. december 31-én
7.861,436,000.— frank.
Vezérigazgatóság Magyarország és a Kelet részére:
Budapest, VI., Andrásy-ut 20.

Kedvezmény az EGYETÉRTÉS előfizetőinek.
Elég az utalvány szelvényén arra hivatkozni, hogy Ön az „EGYETÉRTÉS” előfizetője, s ez alapon megrendelheti az „ÜSTÖKÖS”
c. legjobb, legértelmesebb illusztrált élelajpot kedvezményes áron.
1/4 évre (okt.—decz.) 2 kor.-ért (3 K helyett.)
(Nyilvános helyiségek e kedvezményt igénybe nem vehetik.)
Mindenki, aki most előfizet, díjtalanul kapja meg a karácsonykor megjelenő 50 éves Jubileumi-Albumot.
E mű legalább 100 oldal terjedelemben rendkívül érdekes tartalommal, számtalan illusztrációval minden család asztalának díszé lesz.
— Az utalvány így czimzendő: —
„ÜSTÖKÖS”, Budapest.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Az üzlet ma úgy a határidőpiacon, mint a készáru piacon meglehetősen élénk volt. A készáru-piacon 30.000 mm. buza kelt el, eleinte változatlan, utóbb tartott árak mellett. Rozs változatlan volt, míg zab és tengeri csendes irányzattal záródtak. A határidő-piacz da czára, hogy külföldről lanyhább irányzatot jegyeztek, határozottan szilárd volt s a forgalom igen élénk volt.

Felmondattott 500 mm. rozs e hó 6-án leendő átvételre.

Nevezetes volt ez a mai nap a gabonátözsde-n. A hat hónap óta, október elsejei terminussal kötött üzletek kerültek ma lebonyolításra és a Budapesti Giro- és Pénztárgylet már a kora délutáni órákban konstatálta, hogy minden a legnagyobb rendben bonyolított le. A több millióra rugó különbözete fennakadás nélkül befolytak a Giro- és Pénztárgylet pénztáraiba. Felmondások a mai napon az üzletrend értelmében nem voltak, azok csak holnap veszik kezdetüket.

Eladott:

Buza, Tiszavidéki: 200 mm. 78 kg. 22.55 korona, 400 mm. 78 kg. 22.50 korona, 900 mm. 78 kg. 22.30 korona, felső, 200 mm. 77.4 kg. 22.70 korona, 900 mm. 76.5 kg. 22.25 korona, 200 mm. 76.5 kg. 22.40 korona, 3000 mm. 76.5 kg. 22.45 korona, 500 mm. 76 kg. 22.30 korona, 100 mm. 76 kg. 22.10 korona, 100 mm. 76 kg. 22.30 korona, 100 mm. 75 kg. 22 korona, 100 mm. 75 kg. 21.90 korona, 100 mm. 75 kg. 21.90 korona, 100 mm. 75 kg. 21.90 korona, 100 mm. 75 kg. 22.10 korona, 200 mm. 74 kg. 21.65 korona.

Pestvidéki: 1950 mm. 80 kg. 23 korona, 1000 mm. 79 kg. 22.06 korona, 1000 mm. 79 kg. 22.90 korona, 200 mm. 77 kg. 22.20 korona, 100 mm. 77 kg. 22.40 korona, 400 mm. 77 kg. 22.30 korona, 300 mm. 76.5 kg. korona, keverékes, 100 mm. 75.5 kg. 20.80 korona, üszkös, 200 mm. 77 kg. 22.45 korona.

Fehérmegyei: 350 mm. 77 kg. 22.40 korona, 250 mm. 77 kg. 22 korona, hibás, 500 mm. 77.6 kg. 22 korona, hibás.

Bácskai: 4600 mm. 76 kg. 22.20 korona, 2000 mm. 75.8 kg. 22.10 korona, 1050 mm. 74.7 kg. 21.90 korona.

Kalocsai: 1620 mm. 76 kg. 21.20 korona, üszkös. Szarvasi: 1000 mm. 80.2 kg. 23.30 korona, ó-buza. Zentai: 4400 mm. 76.5 kg. 22.35 korona.

Rozs: 100 mm. 18.70 korona, kpí., par. Árpa: 225 mm. 15.40 korona, kpí., ab haó, 400 mm. 15.40 korona, kpí.

Zab: 100 mm. 16 korona, kpí., 100 mm. 15.90 korona, kpí., 100 mm. 15.80 korona, kpí., 200 mm. 15.75 korona, kpí., 100 mm. 15.75 korona.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon kötött:

Délután:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza októberre 10.93, 10.95, 10.91, 11.02 11.11.10.
Buza 1908. áprilisra 11.60, 11.62, 11.58, 11.68, 11.72.
Rozs októberre 9.44, 9.55.
Rozs 1908. áprilisra 10.09 10.—, 10.08, 10.13, 10.14.
Zab októberre 7.65, 7.72,
Zab 1908. áprilisra 8.22.
Tengeri 1908. májusra 6.71, 6.69, 6.77.

Élt 1 órákor zárulnak

Buza októberre	—	—	—	11.09—11.10
Buza 1908. áprilisra	—	—	—	11.72—11.72
Rozs októberre	—	—	—	9.53—9.54
Rozs 1908. áprilisra	—	—	—	10.14—10.15
Zab októberre	—	—	—	7.72—7.73
Zab 1908. áprilisra	—	—	—	8.24—8.25
Tengeri 1908. májusra	—	—	—	6.75—6.76

Budapesti gabonaforgalom.

1907. szeptember 29-től szeptember 30-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	83465	8291
Rozs	16336	—
Árpa	23159	—
Zab	25400	3731
Tengeri	8689	101
Liszt	2289	16056
Korona	—	3778

Délutáni forgalom.

Délután az irányzat továbbra is tartott volt.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza	11.10—11.11
áprilisi buza	11.72—11.73
októberi rozs	9.54—9.55
áprilisi rozs	10.14—10.14
októberi zab	7.75—7.76
áprilisi zab	8.24—8.25
májusi tengeri	6.76—6.77

Terménytözsde.

Szeszület.

Az Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi Irodájának V., Mérleg-u. 11. szám heti üzleti jelentése:

Mai záratarok Budapesten:

	Nagyban	kicsinyben
Finomított szesz adózva	165.—	170.—
" adózatlan	66.—	71.—
Élesztőszesz adózva	—	—
Élesztőszesz adózatlanul	—	—
Nyers szesz adózva	163.—	166.—
Nyers szesz adózatlan	64.—	67.—
Denaturált szesz ingyen hordóval és fuvarmegterítéssel	53.—	55.—

Az árak ab vasut Kecskemét értendők.

Értéktözsde.

Abban a reményben, hogy a ma újra megkezdődött kiegyezési tárgyalások eredményre fognak vezetni, a spekuláció nagyobb tevékenységet fejtett ki és minden téren nagyszabású vetemény- és fedezési vásárlásokat tett. Így tehát a forgalom élénken alakult és az árfolyamok tetemesen emelkedtek. Előnyben részesültek Magyar Hitelbank részvények, melyekben úgy látszik nagyobb kontremín-pozíciók voltak. Árfolyamuk 760-ig, vagyis 3.50 koronával emelkedett. A déli tőzsdén megcsappant a vételkedv, mert Berlinből alacsonyabb jegyzések érkeztek, mindazonáltal a szilárd alapirányzat nem vesztett kárba. Rimamurányi Vasmű részvények élénkebbek és 2 koronával magasabban jegyeznek. A helyi értékek piacán szintén barátságos hangulat uralkodott, egyes papírok jóval magasabb árfolyamon kerültek ki a forgalomból. Így emelkedtek: Hazai Bank 3.—, Leszámitoló Bank 3.—, Kereskedelmi Bank 5.—, Erzsébetvárosi Takarékos 15.—, Fővárosi Takarékos 10.—, Országos Központi Takarékos 10.—, Első Hazai Takarékos 50.—, Salgótarjáni Köszénbánya 5.—, Adria hajógyár 10.—, Városi Vasut 3.— és Közuti Vasut 3.— koronával.

Előtözsde.

Az előtözsde élénk üzlet mellett nagyon szilárd volt.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 647.50—648.75, Magyar hitelbank 757.50—760.—, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 475.—476.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 432.—432.50, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut —, Rimamur. vasmtű 547.50—549.—, Magyar koronajáradék 93.35—93.60, Közuti vasut 531.—531.50, Városi villamos vasut 281.—281.50, Orosz járadék 85.40—85.60.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 648.—648.50, Magyar hitelbank 759.—759.50, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 476.—476.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 432.—432.50, Osztrák-magyar államvasut 662.—662.50, Déli vasut 154.—154.50, Rimamurányi vasmtű 548.—548.50, Magyar koronajáradék 93.60—93.65, Magyar aranyjáradék 110.50—111.—, Közuti vasut 531.—531.50, Városi villamos vasut 281.—281.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde kedvező maradt.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 648.50—649.—, Magyar hitelbank 758.50—759.50, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 475.50—476.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 430.75—432.50, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 155.—, Rimamurányi vasmtű 446.50—447.—, Magyar koronajáradék 93.50—93.60, Magyar aranyjáradék —, Közuti vasut —, Városi villamos vasut 281.—282.—, Hazai bank —.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 648.50—649.—, Magyar hitelbank 758.75—759.—, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 475.50—476.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 430.50—431.—, Osztrák-magyar államvasut 661.50—662.—, Déli vasut 154.50—155.—, Rimamurányi vasmtű 547.50—548.—, Magyar koronajáradék 93.35—93.40, Közuti vasut 532.50—533.—, Városi villamos vasut 281.50—282.—.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4—5, nyolcz napra 8—10 K, október végére 16—18 K.

Utőtözsde.

Az utőtözsde üzletellen, de szilárd volt.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 648.—648.25, Magyar hitelbank 758.50—759.—, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank —, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. —, Osztr.-m. államvasut —, Déli vasut 154.—154.50, Rimamur. vasmtű 547.50—547.—, Magy. koronajáradék 93.30—93.35, Magy. aranyjár. —.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 648.—648.50, Magyar hitelbank 758.50—759.—, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 475.50—476.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 432.—432.50, Osztrák-magyar államvasut 661.—661.50, Déli vasut 154.50—155.—, Rimamurányi vasmtű 547.50—548.—, Magyar koronajáradék 93.35—93.40, Magyar aranyjáradék 110.—110.50, Közuti vasut 532.50—533.—, Városi villamos vasut 281.50—282.—.

BÉCSI GABONÁTÖZSDE.

Bécs, október 1. (Az Egyetértés távirata.)
Jegyztetett buza: régi tiszavidéki 11.75—12.30 új 11.55—12.10 korona, új mosoni 10.80—11.10 korona, új tótfelvidéki és csepeli 10.80—11.35 kor., új déli vasuti 10.85—11.10 korona, új marchfeldi 10.90—11.20 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 9.90—10.10 korona, csepeli 9.85—10.05 kor., különféle magyar 9.75—10.— korona, osztrák 9.65—9.95 korona.

Árpa: morvaországi 9.40—10.— kor., marchfeldi 9.—9.50 kor., bécsvidéki 8.90—9.50 kor., tótfelvidéki 8.25—9.90 kor., csepeli 8.40—9.65 kor. Magyar tengeri: 7.20—7.45 korona, cinquantin 7.80—8.15 korona.

Magyar közepes zab: 8.10—8.35 korona, elsőrendű 8.30—8.55 korona, válogatott 8.50—8.75 korona, selejtes 8.—8.15 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, okt. 1. A kiegyezési tárgyalásokhoz fűzött remények a mai előtözsde kedvező hatással voltak és némi áremelkedést idéztek elő a hitelrészvényekben, magyar koronajáradékokban és a jelzálogértékekben. A többi értékekben azonban lanyha volt az irányzat, ami összeköttetésbe hozható a vasutasok passzív rezisztenciájával. Orosz értékek emelkedtek.

A déli tőzsde nyugodt irányzat mellett kevésbé változott árfolyamokkal nyílt meg.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 648.—, Magyar hitel. 758.—, Länderbank —, Allamvasut 661.50—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 154.50—, Alpési bányatársulat 617.—, Rimamurányi 546.50, Májusi járadék 96.40, Magyar koronajár. 93.55, Orosz érték 85.75, Török sorsjegy 186.50, Német márk a 117.50.

A déli tőzsde szilárd árfolyammal nyílt meg.

1 órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 648.—, Magyar hitel 758.50, Länderbank 426.50, Unio-bank 538.—, Allamvasut 661.50, Angol-bank —, Bankverein —, Déli vasut 155.50, Gözhajó —, Alpési bányarészvény 616.50, Májusi járadék 96.40 Magyar koronajáradék 93.50, Török sorsjegy 186.50 Német márk a 117.50, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 546.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum.

Bécs, október 1. (Osztrák értékek zárulata.)
4-2 százalékos papír-járadék 96.30, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.20, 1860-as sorsjegy 149.50, Osztrák hitelsorsjegy 438.50 Angol osztrák bankrészvény 299.—, Bécsi Bankverein 533.75, Osztrák-magyar bank 1795.—, Déli vasut 155.25, Dunagőzhajózási társaság 1023.—, Dohány részvény 425.50, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.41, Osztrák Lloyd 425.—, 4.2 százal. ezüst járadék 96.30—83.50, Osztrák koronajáradék 96.55, 1864-es sorsjegy 243.—, Osz-

Szerda, október 2.

árak hitelintézeti részvény 647.75, Union-Bank 536.50, Osztrák Länderbank 426.75, Osztrák-magyar államvasut 661.25, Elbevölgyi vasut 429.—, Alpési részvény 615.58, 20 frankos 19.15, Londoni váltóár 240.07, Lipótkohó 425.—, Töröksorsjegy 186.—, Nyugodt.

Bécs, október 1. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos arany-járadék 110.60, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 759.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 474.—, Rimamurányi 547.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 412.—, Magyar koronajáradék 93.20, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 91.85, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.50, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 430.50, Magyar keresk. bank 33.25.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, október 1. (Tőzsdejelentés.) A járadékértékek iránt mutatkozó rokonszenv folytán, amely a pénzpiac kedvező alakulásának reményében keletkezett, a mai tőzsde megnyitásokor szilárd volt az irányzat. Bankrészvények, különösen Német Bank s Schaffhauseni Bank egyesület iránt szintén nagyobb kereslet mutatkozott. Vasut részvények közül Canada Pacific részvények newyorki jelentésekkel összhangban 5%-al emelkedtek s ez a körülmény is hozzájárult ahhoz, hogy az általános irányzat kedvezővé vált. A gőzhajózási részvények is szilárd irányzatot vettek, állítólag azért, mert ezen értékekben erős fedezetlenség áll fenn. Az általános szilárd irányzattal ellentétben kohóértékekkel szemben némi bizonytalanság mutatkozott. A rajna-vesztfáliai lapok jórészt kedvező jelentései a vasutipar egyes ágairól nagyszámu relációkat idéztek elő. Ennek következtében rajnai acél, gelsenkircheniek, Phönix és később bochumiak is emelkedtek, míg deutsch-luxemburgiak 2½%-kal emelkedtek. Az üzlet további folyamán a bányarészekben mutatkozó gyöngülés kedvezőtlen hatását érezte. A magánleszámitolási kamatláb apadása csak átmenetileg javította meg a rossz hangulatot, amely kohóértékek növekedő áresése folytán a tőzsdeidő végéig tartott. Az üzletidő harmadik órájában az irányzat lanyha volt. Ipari értékek közül vasrészvények gyöngébbek voltak, míg cementrészvények irányzata szilárd volt. Napi pénz 6%, magánleszámitolási kamatláb 5%.

Zárlatok jegyzetük: 4,2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.—, osztrák hitelrészvény 203.25, Déli vasut 30.60, orosz bankjegyek 216.25, 4 százalékos új orosz kölcsön 71.60, Disconto Commandit 173.75, Dinamit-truszt 161.25, Harpeni 206.25, Unifikált török járadék 93.80, 4,2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.40 Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 85.10, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 197.50, Gelsenkircheni 202.90, Laurakohó 227.25. — Gyengült.

Frankfurt, (Zárlat.) október 1. 4,2 százalékos papírjáradék 98.40, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.15, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.25, Osztrák hitelintézeti részvény 203.40, Osztrák-magyar államvasut 141.60, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.37, Bécsi Bankverein 135.—, Villamos részvény 384.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 76.40, 4,2 százalékos ezüstjáradék —, Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 93.35, Osztrák-magyar bank 128.70, Déli vasut részvény 30.80, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 850.75, Párisi váltóár 813.33, Union bank részvény —, Alpési bányarészvény 285.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) október 1. 4,2 százalékos ezüstjáradék 98.—, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 30.70, 4 százalékos Aranyjáradék 97.80, Osztrák hitelrészvény 203.—, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 101.40, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.40, Nyugodt.

London, október 1. Angol consol 82¼.

Páris, okt. 30. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék —, Osztr. aranyjáradék 99.10, Magyar aranyjáradék 93.30, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 486.—, 4 százalékos Olasz járadék 100.95, Déli vasut elsőbbségi kötv. 311.—, 5 százalékos marokkói járadék 510.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson 94.80, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.60, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 90.95, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 499.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 92.82, 4 százalékos unifikált török jár. 92.70, Török sorsjegy 171.25, Török dohányrészvény 449.—, Osztrák föld-

hitelintézet 40.83, Osztr. Länderbank 462.—, Magyar Jelzálogbank 470.—, Banque de Paris 1455, Banque Ottomane 655.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut 652, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 643.—, Rio Tinto 17.58 Sucrerie d'Egypte 653.—, Tula —, Thomson Houston —, Urikányi köcsön 134, Chartered 30.—, DeBeers 527.—, East Rand 90.25, Jagersfontein 161.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 49.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.31, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.56, Váltó Belgiumra (rövid) ¾, — Olasz aranyváltó (rövid) ¼, Váltó Svájcra (rövid) ¾, Csek Londonra 251.25, Magánkamatláb 3¼. Renyhe.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vásárcsarnok.

1907. október 1.

(Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése.) Az elmúlt napokban a vevőknek a hó végéig való tartózkodása következtében az üzletmenet némileg csendes volt, míg ma már élénkebb keresletről adhatunk irányt. Szép chasselas és muskotályi szőlő iránt a kereslet állandóan élénk, miért is ezeket kedvező árak mellett tudjuk elhelyezni s így a rendszeres felküldést ajánljuk. Téli alma iránt szintén érdeklődés mutatkozik. Kérjük a készletek bejelentését a faj szerinti mennyiségek megjelölésével. Mustalmát bármily mennyiségben helyezhetünk el a külföldön. Burgonya és szép hagyma felküldését a legmelegebben ajánlhatjuk. Tojás valamivel lanyhább. Vaj és turó már javult árak mellett talál elhelyezést.

Mai árak:

Husneműek. Helybeli marhahus hátulja 90—150 K, eleje 80—130 K, vidéki borjú, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 90—110 K, helybeli borjúhús 120—136 K, sertéshus szalonával 110—140 K, lehuzott sertés 100—136 K, szalonna friss 140—148 K, szalonna sózott 136—148 K, szalonna füstölt 140—156 K, olvasztani való 138—144 K, háj 150—156 K, sertésszir 130—156 K, mind métermázsánként. Füstölthús (vidéki) kg.-ja 1.40—1.80 K, hazai sonka 1.40—2.— K, szalámi magyar 3.80—4.40 K, nyári szalámi 1.25—1.40 K.

Vad: Öz 1.80 2.— K, szarvas 80.—1.— K vaddisznó 80.—1.— K kg.-ként egészben, nyul nagy 3.00—3.60 K, nyul sült 1.60—2.40 K fogoly 1.00—1.40 K, fácán 2.40—3.— K, szalonka — K, darabonként. Fenyvesmadár kötege —.

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 1.30—2.00 K, sütni való 2.—2.80 K, kacsá sovány 3.00—4.— K, kacsá hizott 4.60—6.00 K, liba fiatal 6.—8.00 K, lud hizott 10.—16.— K, tyuk 2.40—3.60 K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud —.— K, hizott rucza —.— K, hizott pulyka —.— K, leves-tyuk 1.40—2.— K kg.-ként. Pulárd 1.50—3.20 Gyöngytyuk —.— K, darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.10—2.40 K, II. 1.80—2.— K, főzővaj (köpült) 1.40—1.60 K, tehénturó 08—24 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 5.00—6.— K, rózsá 4.50—5.50 K, fehér —.— K, kifli 8.—12.— K, sárgarépa kötegenként, petrezselyem köteg sz., vöröshagyma makói: 8.—12.— K, közönséges hazai —.— K, fokhagyma —.— K, káposzta fej —.— K, Burgonya, új —.— K, kalarabé —.— K, 100 darabonként, spárga solo —.— K, közép —.— K, leves —.— K kg.-ként, zöldborsó, hüvelyes —.— K, kifejtett —.— K, paradicsom 2.—6.— K, kg.-ként. Uborka, salátának 2.00—4.00 K, ecetbe —.80—1.60 K, savanyítani 0.80—1.60 K, 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: Szőlő oporto 20—30-ig, Chasselas 32.—44-ig, szagos 48—60 fillér kg.-kint. Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbálint, batul sib.) 24—36 K, másodrendű 12—20 K., harmadrendű apró áru — K. Körte elsőrendű 40.—60.— K, másodrendű 20—30 K métermázsánként.

Vegyesáruk: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 1.10—

1.20 K kg.-kint. (A szövetkezet, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője, minden mézértékesítő ügyben is ad felvilágosítást.) — Gyümölcsíz — K kg.-ként. Gomba szárított 60—70.— K kgr.-ként. Szappan — fillér. Lencse (erdélyi) 50—60 K. Bab apró 16.—24.— K, nagy szemű 16.—24.— K, 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 83—84 K, erdélyi apróbb áru —.— K, meszes —.— K eredeti ládánkéju (1440 drb).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, Október 1-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 130—132 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 132—134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 134—136 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1907. évi szeptember 29. napján volt készlet 37100 drb., 1907 szept. hó 30-án felhajtott 61 darab, 1907 szeptember 30. napján elszállított 387 darab, 1907 okt. 1. napjára maradt készletben 36748 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt

Sertéskonsumvásár.

Budapest, okt. 1. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 803 darab sertés, 137 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 725 darab sertés, 64 darab süldő, — darab malacz, összesen 1528 darab sertés, 201 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 931 darab sertés, 201 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 597 darab sertés, 100 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 104—106 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 102—102 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 132—138 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillérig, ételsulylevonással 128—140 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 128—140 fillérig. Belföldi süldő 94—104 korona. Horvát süldő 86—104 korona. Malacz —korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendő.) A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Borjувásár.

Budapest, október 1. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 464 darab élő borjút. Az irányzat élénk volt, az árak 4—8 fillérrel emelkedtek. Fizettek elsőrendű élő borjuért 96—104 fillért, kivételesen 108 fillért, középmínőségűért 94 fillért, harmadrendűért 58—72 fillért kilónként.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 1. —

Kjvevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gáspár István gazdasági szaktanítót a tóvárosi külön szaktanítós gazdasági ismételő iskolához rendes gazdasági szaktanítótá, Kürtösi Andor okleveles tanítót a kékellői állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Holczler Irén okleveles tanítónőt a kolozsvári állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Waldner Kornélia okleveles tanítónőt a kispesti állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Csemiczky Margit okleveles tanítónőt a bánrévi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Balázs Eiek okleveles tanítót a hagymáslaposi állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Virág János barsódszentiványi róm. kath. elemi iskolai tanítót a hódmezővásárhelyi külterületi állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Fekete József és Papp Ludmilla okl. tanítót, illetve tanítónőt a magyarfenesi állami elemi népiskolához rendes tanítótá, illetve tanítónővé, Szöllösi Gyula okleveles tanítót a nagygyiresi állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Blistyán Gyula okleveles tanítót a németlipcei állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Schlachter Péter wekerlefalvi róm. kath. elemi iskolai tanítót a perhádi állami

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
hasznos és valódi áldás gyomor-bajok
soknak és székeszörülésben szenvedőknek

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljese-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt
his és nagy üvegekben

elemi népiskolához rendes tanítóné, Porkoláb József szatmárcseki ev. ref. elemi iskolai tanítóné a petőszinnyei állami elemi népiskolához rendes tanítóné, Szanyi Ferenc beregdéai ev. ref. iskolai tanítót a szádellői állami elemi népiskolához rendes tanítóné, Möriz István, Szatter Ferenc, Müller Adolf (Andor) és Prodn János fizetés nélküli számtiszteket fizetéses számtisztekké, Babanits Imre, Höpfner Gellért, Forgács Mihály, Krammer Lajos és Reimann Arthur díjtalan számgyakornokokat segélydíjas számgyakornokokká, Dimitrievits Szilárd, Knapp Gusztáv, Csájoszky Vincze, Nagy István, Hesz Odón és Gemeinwieser Alajos napidíjasokat díjtalan számgyakornokokká; a kolozsvári itélőtábla elnöke Pap Viktor kolozsvári törvényszéki díjtalan joggyakornokot a kolozsvári itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká és a löcesei pénzügyigazgatóság Pauliny Géza löcesei lakost a löcesei adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pathy Nagy Julia úpesti állami elemi iskolai tanítónőt a nagykanizsai állami elemi iskolához, Tóth Józsefné erzsébetfalvi állami elemi iskolai tanítónőt a kispesti állami elemi iskolához, Rozsnyai Anna soroksári állami elemi iskolai tanítónőt az erzsébetfalvi állami elemi iskolához és Kósa Ferenczné szül. Horeczky Emília pilisszentkereszti állami elemi iskolai tanítónőt a soroksári állami elemi iskolához jelen minőségükben, Révay Gyula kispesti állami elemi iskolai tanítót az úpesti állami elemi iskolához jelen minőségében és a pécsi főgymnázium Székely József dárdai kir. járásbírói irnokot saját kérelmére és költségén, hasonló minőségben a nagykanizsai ügyészséghez helyezte át.

Névmagyarosítások. A belligyminiszter kiskoru Spitzer Zsófi és Mihály budapesti lakosok Sebőkre, kiskoru Peizner Adolf budapesti lakos Pástorra, Engel Dezső budapesti lakos Elekre, Germanusz Gyula úpesti lakos Péterfőre, Grünfeld Vilmos budapesti lakos saját, valamint János nevű kiskoru gyermeke Mezeire, kiskoru Steininger Verona budapesti lakos Soltira és kiskoru Krausz Géza tatabi lakos családi nevének Kaposira kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Budapest székesfőváros tanácsánál egy műszaki tanácsosi, nyolc főmérnöki, nyolc II. oszt. mérnöki, tizenegy II. oszt. segédmérnöki, egy számvevői, két II. oszt. számtanácsosi, hét számvizsgálói, hét II. oszt. számtiszti, két számsegédi, két kezelőtiszti, egy II. oszt. árvászeki ülnöki, egy II. oszt. jegyzői és polgármesteri titkári állásra október hó 28-ig; — a mezővárosi adóhivatalnál pénztárnoki a hajduböszörményi adóhivatalnál díjtalan vámgyakornokjelölti, a kolozsvári pénzügyigazgatóság kerületében egy pénzügyi fővizsgálói állásra 2 hét és a marosillyei járásbírósnál irnok állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

Szerkesztői üzenetek.

H. D., Békés. Köszönjük az elismerést; át fogjuk adni.
Z. Z., T. Sz. Pál. Bizza egy ügyvédre; az majd eligazítja.
V. G. Sorsjegyeit nem huzzák k
S. J., Kenderes. A 3958/11-es vöröskereszt-sorsjegyet tizenöt koronával kisorsolták.

VIZÁLLÁS.

október 1 szeptember, 30. méter		október 1, szeptember 30 méter	
Ina	Éhárding 0.66 0.84	Tisza	M.-Szilaj 0.27 0.28
Duna	Passau 1.54 1.53		Tekeháza 0.01 0.01
	Linz 1.16 1.08		V.-Námény 1.34 1.37
	Bécs 1.13 1.06		Tokaj 1.08 1.04
	Pozsony 0.69 0.74		Tiszafüred 1.16 1.16
	Komárom 1.64 1.65		Szolnok 1.26 1.26
	Budapest 1.08 1.10		Csongrád 1.92 1.89
	Paks 0.32 0.60		Szeged 1.35 1.31
	Mohács 1.58 1.67		T.-Becse 0.82 0.86
	Gombos 2.01 2.14		Titell 0.98 1.08
	Ujvidék 1.18 1.25		Hóór 1.14 1.14
	Panceva 0.22 0.28		Bárta 0.82 0.82
	Orsova 0.88 1.08		Rodrog 0.05 0.10
	Morva-falu 0.33 0.43		Sajó 1.80 1.29
	Zsolna 0.66 0.68		Hernád H.-Námé 0.15 0.52
	Trencsén 0.10 0.18		Margitta 0.24 0.15
	Szered 0.85 0.85		B.-Ujfalu 0.35 0.34
	Szt.-Gothárd 0.34 0.31		Csúcsa 0.70 0.28
	Sárvár 0.01 0.03		N.-Várad 0.58 0.78
	Győr 1.64 1.66		Bélnyos 0.12 0.12
	Vasvár 0. — 1.44		Tenke 0.28 0.26
	Zákány 0.40 0.38		Gurahon 0.45 0.45
	Bárcs 0.36 0.38		Roroson 0.08 0.08
	Rétság 0.26 0.25		Béka 0.77 0.75
	M.-Szerdán 0.04 0. —		Gyoma 0.64 0.64
	Zágráb 0.72 0.74		Gy.-Fehérvár 0. — 0. —
	Szizsek 0. — 0.60		Branicska 0. — 0. —
	Mitrovicza 0. — 0.60		Sohorsin 0. — 0.46
	Décs 0.64 0.65		Arad 1.46 1.50
	Szatmár 0.18 0.18		Makó 0.60 0.40
	N.-Máltény 0.38 0.32		K.-Kostély 0. — 0.46
	Latorca 0. — 0.68		Kiszótó 0.89 0.81
	Laborca 0.05 0.06		Temesvár 1.10 1.15
	Ung 0. — 0.13		Bécskerék 0.64 0.62

Felöl szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet fáviriati jelentése
1907. október 1-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának dinéze:

Hazánkban tegnap szörványosan esett kevés eső és délnyugaton ismét volt zivatar is. A hőmérséklet alig változott; maximuma: Ógyallán meg Temesvárot 26 C°, minimuma: Arvavár-aján 5 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Enyhe idő várható, elvélve — inkább csak nyugaton — esővel, esetleg zivatarral.

Allomás	Legnagyobb 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Relatív	Csapadék mm	Hőmérő skála
						max. min.
A.-Szlatina	65.2	13.2	NE	4	3	24 11
Ungvár	63.8	14.2	N	1	0	24 13
Késmárk	62.7	13.0	S	1	0	19 12
Losonc	60.0	15.3	—	1	0	26 13
Ózsvalla	62.1	14.4	NE	1	0	22 12
Budapest	62.1	14.3	SW	1	0	23 12
Hérvény	60.3	16.8	SE	1	0	24 14
Keszthely	61.5	16.0	NE	1	0	24 14
Pécs	60.0	16.5	—	1	0	26 15
Zágráb	59.0	16.5	—	1	0	21 17
Flunne	59.4	18.8	SW	1	0	24 13
Szeged	62.0	13.9	E	1	1	26 12
Temesvár	62.9	13.6	E	1	1	26 12
Nagyvárad	62.3	18.8	E	1	1	26 14
Kolozsvár	63.0	8.4	—	1	1	23 12
Nagyvárad	64.5	12.8	—	1	1	21 15
Szatmár	—	17.4	—	1	1	24 13
Eger	—	15.0	W	1	0	20 5
Arvavár	—	8.4	—	1	0	19 12
Selmeczbánya	—	12.6	—	1	1	25 14
Komárom	—	16.4	SE	1	1	23 16
Magyar-Ovár	—	17.3	SE	1	1	24 14
Sopron	—	17.3	SE	1	0	25 12
Veszec	—	15.0	SE	1	1	25 10
Észék	—	—	—	—	—	—
Cirkvenca	—	14.1	S	1	1	23 12
Dobozcon	—	13.3	SE	1	1	24 11
Köcskemét	—	—	—	—	—	—
Görszén	—	17.0	E	3	1	24 16
Arad	—	12.9	SE	3	1	25 11
Zombolya	—	18.7	SSE	4	1	24 14
Vérsce	—	12.6	—	1	1	25 10
Orsova	—	—	—	—	—	—

Buza	Kilos	100 kilogramm ára		Kilos	100 kilogramm ára	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
iszavidéki	75	21.15	21.65	79	22.50	22.60
"	77	21.55	21.95	81	22.40	22.80
"	70	21.75	22.25	—	—	—
fehőrmegyei	75	22. —	22.50	79	22. —	22.40
"	77	21.45	21.85	81	—	—
"	77	21.55	21.95	81	—	—
"	70	21.80	22.30	—	—	—
pestvidéki	75	21.15	21.65	79	22.10	22.50
"	77	21.55	21.95	81	—	—
"	70	21.90	22.50	—	—	—
bánási	75	21.80	22.05	—	—	—
"	77	21.90	22.20	79	—	—
"	77	21.05	22.30	80	—	—
bácskai	75	—	—	—	—	—
"	77	21.80	22.80	—	—	—
"	77	21.90	22.40	—	—	—
"	78	22. —	22.60	—	—	—

100 kilogramm ára		100 kilogramm ára	
K-tól	K-ig	K-tól	K-ig
18.80	19. —	—	—
18.65	18.75	—	—
15.55	15.75	—	—
15.35	15.55	—	—
18.10	18.20	—	—
15.70	18. —	—	—
18.20	18.60	—	—
34.50	38. —	—	—

100 kilogramm ára		100 kilogramm ára	
K-tól	K-ig	K-tól	K-ig
18.80	19. —	—	—
18.65	18.75	—	—
15.55	15.75	—	—
15.35	15.55	—	—
18.10	18.20	—	—
15.70	18. —	—	—
18.20	18.60	—	—
34.50	38. —	—	—

Utjaki téglák és mésztelek
 Első m. gazdasági gégyár 5%
 Danubius-hajógyár 5%
 Fegyver- és gégyár r.-l. 5%
 Ganz és társa vasöntő 5%
 Magyar bogár gégyár r.-l. 5%
 Nicholson gégyár rész. társ. 5%
 Rimamur. vasönt. szepk. 5%
 Schlick-féle vasöntő 5%
 Frankintársulat 5%
 Brassóciulose gyár r.-l. 4%
 Pésti átk. villamosgyár r. 5%
 Első magyar betöntő 5%
 Első magyar gyapjmosó 5%
 Első m. részv.-serfőző 5%
 Első m. sertéshizláló 5%
 Első magyar szálloda r.-l. 5%
 Fiumei vízszelő kem.-gy. 5%
 Hunyvári m. bányagyár 5%
 Kőbányai polgár serfőző 5%
 Magyar cukoripar 5%
 Magyar vasuti forg. r.-l. 5%
 Magyar villamosított r. 5%
 Nemzetk. villamos társ. 5%
 Szegedi kenderfontógyár r.-l. 5%
 Adria tengerhajózási r.-l. 5%
 Bpesti közúti vasút szepk. k. 5%
 Bpesti vill. város vasút szepk. k. 5%
 Bpest-úpest-rákosp. vill. vas. 5%
 Déli vasút szepk. v. 5%
 Dunagőzhajózási társ. 5%
 Kassa-odori vasút 5%
 Magyar h. és vasutak 5%
 Magyar nyugaló vasút 5%
 Osztr.-magy. államv. szepk. v. 5%
 Pécs-barcsi vasút 5%

Szerda, október 2.

SZÍNHÁZAK.

Szerdán, 1907. október 2-án.

Nemzeti színház

Az ember tragédiája

Dramai költemény 5 szakaszban
Írta: Madách Imre. Színpad alkalmazta: Paulay Ede. Zenei felvezető: Zetter Erkel Gy.

Az Ur	Bakó
Adám	Pál Sr.
Eva	Gyenes
Lucifer	Demjén
(Sábel)	Vizváry M.
Gábor (angyalok)	V. Molnár
Mihály	Molnár
Habszólga	Ódry
Peter apostol	Gál
A csehszar	Molnár
A tanítvány	Ódry
A marquis	Dezso

Kezdeté 7 órakor.

M. Kir. Operaház

Aida.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzője Verdi. Szövegét írta Ghislanzoni.

A király	Kornai
Amneris	Plattinó
Aida	Vasquez
Radames	Carusó
Ramphis	Erdős
Amontero	Takács
Koldost	Ney B.
Poppapó	Boris M.

Kezdeté 7 órakor.

Vigszínház

Nincs elvámolni valója?

Böhözát három felvonásban. Írták Vahor Pierre és Hennequin Maurice. Fordította Góth Sándor.

De Trivelin Róbert Góth	Tihanyi
Dupont	Ezeróczy
Froutignac	Hegedűs
Gouzan	Sarkadi
Kisaranyócsom	Kornai B.
Zézó	Komlóssy J.
Paulette	Kiss I.
Dupontné	

Kezdeté fél 8 órakor

Király színház

A vig özvegy:

Operette 3 felvonásban. Írták Leon és Stein. Zenejét szerzője Lehár Ferencz.

Zéta	Papir
Valencienne	Petrás
Danilovics gróf	Ráthonyi
Glavari Hanna	Fedák S.
Rosillon Camil	Környei
Nyegus	Boross
Praskovia	Órley F.
Kromow	Körmeny
Cascada	Simai

Kezdeté fél 8 órakor

Magyar színház

Zárva

EGYETÉRTÉS

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittelep Baranya megye)

A gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn

Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapesten és a forrás kezelőegységénél Munkán.

RÓZSATEJ

kifűző teint-ápolószer 2 K
balzsamszappanhoz 40

OSAN kifűző fog-ápoló
szájviz 1 K 76 fill.
Fogpor — 88 K.

TANNINGENE

legjobb hajfestőszer 5 kor.

ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. L., Wallfischg. Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

Varieté-Színház

ezelőtti: Nemzetközi Orfeum.
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

a díszesen átalakított helyiségekben.
— Naponta a fényes új októberi műsor, —

Meitzel Trió	Les Meteor's
fenom. excentriku	plasztikus mesterművek
Naes Sigr. és Alfr.	Férenczy Kamilla
gór. kocsolyázó világban	női bariton-énekese.
Jaques aud Adrienne am. ének és tánc-duett.	
Kende ur trükkje, bohózat.	

— Az előadás kezdete este 8 órakor. —
A téli kertben éjjeli 12 órától reggeli 8 óráig

NAGY BALL MABILLE

A téli kertben reggeli 8 óráig HEGEDŰS GYULA elsőrendű cigány zenekara hangversenyez.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN LMBE igazgató. VI., Hagymező-u. 17

Ma:

A tánczóelő elefántok.

Elővezeti: Miss Orford.

Először Budapesten.

Továbbá:

20 elsőrangú attrakció.

Az előadás kezdete pont 8 órakor.

Jegyelővétel: délelőtt 10—1-ig és délután 3—6 óráig.

A téli kertben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28.

(BONBONNIERE) Minden este 9-től 12-ig nagy előadás.

Ma a szenzációs új műsor. Hogy készül a kupa! A szövegkönyvet. A remekmű. Husz új Cabaret-szám. — László Rozsi, Nagy Endre, Ferencczy Károly, Kápolnay Irén, Máhr Nándor, Balogh Eöské és az egész híres személyzet.

Jegyelővétel: Eöské Kossuth Lajos-u. 4., Zipsor és Könyg Andrásy-ut 4. és a Cabaret pénztára.

TATRA MULATÓ.

Igazgató: GRÜNER JAQUES.

VII., Király-utca 77. szám.

A főváros legszebb emelvényi variatője.

A megnyitó műsor

rendkívül sikere

A kis Gürtler Dani.

Ezenkívül a 20 elsőrendű specialitáiból és a remek bohózat-társulat.

Az ATHENAEUM Irodalmi és nyomdai r.-t. kiadásában (Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. szám) megjelent

JÓ MAGYARSÁG

ÍRTA	Tanácsadó a magyar nyelvtan és helyesírás kétséges eseteiben. ::
KELEMEN	
BÉLA	

A JÓ MAGYARSÁG felvilágosít a hibás kifejezésekről, figyelmeztet a kerülendő idegen szókra, megtanít az ikes igék mai helyes használatára és a szenvedő alak kerülésére, tájékoztat a helyesírás, szóragszás, mondatszerkesztés stb. számtalan nehézségében. Kelemen könyve nélkül igazán nem lehet el magyar ember. A könyv kétféle alakban van forgalomban: az iskolai K, a nagyobb, teljesebb K kiadás ára 2 és díszesebb kiadás ára 3.

Megrendelhető az ATHENAEUM Irodalmi és nyomdai r.-társulat könyvkiadóhivatalában (Budapest, Rákóczi-ut 54.) és minden könyvkereskedésben.

Aseptol

A száj és fogak ápolására nélkülözhetetlen szerek Dr. DEMBITZ Aseptol szájvizpasztillák.

Aseptol fogpor : Aseptol fogkefe.
Orvosi vélemények gyűjteménye minden dobozban mellékelve. Aseptol szájvizpasztillák 1 doboz 2 kor. 1 zsebtubus 50 fill. Aseptol fogpor 1 doboz 80 fill. Aseptol fogkefe férfi K. 1.50, női K. 1.30, gyermek K. 1.— Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban. Készíti a központi főraktár Dr. Dembitz fog- és szájápoló szerek laboratóriuma Budapest, Rákóczi-ut 10.

MIRT

Eddig az őszi szél fűtyült

most már neki fűtyülnek, mert nincs az a hölgy, aki ne tudná, hogy az őszi szél okozta szeplők rögtön eltűnnek, ha lefekvés előtt bemossa arcát az

Alföldi sósorszeszszel.

- Ha szeplős az arcza
- Ha kiütéses az arcza
- Ha pörsenéses az arcza
- Ha mitesszeres az arcza
- Ha foltos az arcza
- Ha eccemás az arcza
- Ha hámlós az arcza
- Ha likacsos az arcza
- Ha durva az arcza
- Ha sebes az arcza
- Ha varas az arcza
- Ha májfoltos az arcza
- Ha zsiros az arcza
- Ha izzadt az arcza

ugy használja este reggel az

alföldi sósorszeszt

s nincs az a csodakréme, melyet felül ne mulna.

Ne sajnáljon 20 krajczárt egy óriási próba üvegért, melyet azonnal küld a főraktár:

Lederer „Magyar Király gyógyszerár”

Budapest, V., Marokkói-utca 2.

Az Alföldi fehér kereszt sósorszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár részvénytársaság

Kecskeméten.

ő cs. és kir. fensége József főherczeg kamarai szállítója.

Kapható mindenütt.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után!

ARAKI
Óriási próbáüveg csak 40 fillér.

S Z I N H Á Z A K.

Szerdán, 1907. október 2-án

Nepszínház-Vigopera

I.
Berlioz: Rákóczi-induló.
II.
vatójáték. Irla: Herczeg F.
III.
Bolond Istók.

Színjáték: 3-felvonásban, Irla Szemere György.

Szobozslay Tormási
Bajcsi Bolond Istók
Kontra Görönbél
Lábos Zitás
Viola Yvette
Juliuska Ringó Nelli

Kezdeté fél 8 óraker

Uránia színház

A tenger.

Kezdeté fél 8 óraker

"APOLLO"-SZINHAZ

Telefon 68-89.

Alagi löversenyek.

(Az Apolló-Színház felvétele)
Az ügyetlen műkorcsolyázók. Hadgyakorlatok a német trónörökös jelenlétében. Az elbavölgyi légvasut. Az amerikai rendőrség felügyelete alatt álló ember.

Iramszarvas vadászat.

Ragaszkodás a színpadhoz.

Elet a Balkánon.

(A magyar katonák élete Boszniában.)

Kezdeté fél 6 óraker.

Nászajándékok

jubileumra dísz tárgyak, evő-
eszközök, műipari cikkek

**részletfizetésre
is kaphatók jutányos áron
POLGÁR KÁLMÁN**

műorás ékszertelepén
Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.
Arjegyzők 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
Ajutásokra és vidéki megrendelésekre kü-
lönös gondot fordítva.

**Fegyverek, revolverek,
vadászati eszközök és töltények
nagy raktára.**

Képes arjegyzők ingyen és bérmentve.
Fegyverjavítások olcsón és gyorsan.
Régi fegyverek újakkal kicserélhetnek.
FÖLDESI L. fegyverraktára
Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 6. szám.

**Egy háromszobás lakberende-
zés 360 forinttól**

kezdve, mely áll: 2 szobrány, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 mosdó-
és fürdőszobával 130 frt. 1 kredenc, 1 káncsósztál, 6 ebéd-
lőcsék, 1 szőnyegdívan, 120 frt. 1 kanapé, 1 fotel, 1 fantázi-
asztal, 2 lámpa, 1 szalonnaszék és 1 konzol és tükör selyemmel
vagy plüssel bevonva 110 frt. Nagyobb és finomabb berende-
zések, vala- butorok nagyon olcsó árakért, nagy vál-
mút egész lakberendezési válla-
köz butorraktár
NAGY IMRE
Budapest, Váci-körút 9. l. em. Szerecsen-utca sarok
865 képpel ellátott legmodernebb albumokat 60 fillér bélyeg
beküldés ellenében megküldjük.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/2 9 óraker.

Ujdonság. Ma és mindennap 9/4 óraker. Ujdonság.

Biztos diagnózis

bohózat írta: Cagliostro. Végül 11 óraker

Die lästige Witwe.

bohózat írta: Satyr.

Továbbá: Trebitsch Sándor, es Baura Emil urak
új szöve számaikkal.

Nappali pénztár 9-1 i-g és délután 3-6 óráig.

Az 1-ső emeleti Casinó de Paris megnyit. Kezdeté
fél 12 óraker, többek közt a 7 híres Postillonok
valamint spanyol és francia különlegességek fellépte.

**Ezüst. Ezüsttárgyak kicsinyben
való árusítása**

cs. és kir. udv. és kamarai ékszerész
ezüsttárgyára.

IV. ker., Királyi Pál-utca 13 szám.

1906. évi decembar 1-én, gyári épületében a kicsinyben
való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárati
földszint.)
E helyes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztal-
dísz, tálak, fényvázok, evőeszköz stb.) vásárolható.
Rendkívül gazdaság választók a legfinomabb kivitelben,
szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan jól
vannak kintetve.

Egyenruhák

és egyenruházati cikkek.

Polgári ruhák elegáns és jutányos
kivitelben

BLUM SÁNDOR

perzsa császári, szerb királyi és orosz császári nagy
hercegi udvari szállítónál,

Budapest, IV., Váci-utca 15. szám.

Új Idők

Szépirodalmi, társadalmi és művészeti képes hetilap

Szerkeszti Herczeg Ferencz.

Előfizetési ára negyedévre 4 kor.

Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

Eredeti Meidinger

kályhák és
Caloriferek

cseréppel való burkolásra v.
befalazásra

Eisler és Vértés, Budapest

Telefon 16-15.

kályhagyára

Andrassy-ut 41.

Szellőző rácsok minden
nagyágban.

! INGYEN !

és bérmentve küldi a

Párisi Nagy Áruház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.

képes nagy árjegyzőkét

mindentknek, ki est egy levele szíjapon kár

Michelstädter Utóda

Óskó Géza

BUDAPEST.

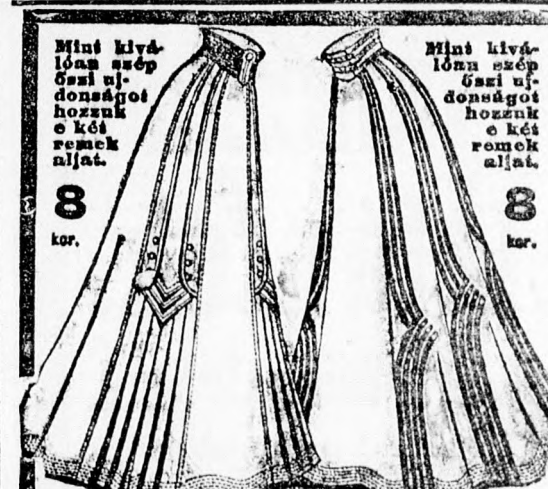
IV., Váci-utca 3. ss.

**Cipő-
különlegességei.**

Ászabottáraka talpa vésva.

SCHMIDT M

szíjgyártó, nyerges és bőrdísz
Budapest, VII., Rákóczi-ut 22. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsizók- és
lovagló - szerszámjait. Mindennemű
utazó és kézi bőrdísz: pánc, szivar,
calgarcia stb. tárcsát. - Arjegyzők bére-
mentve.

Mint kivá-
lón szép
Gszl uj-
donsgot
hozunk
e két
remek
aljat.

8 kor.

Mint kivá-
lón szép
Gszl uj-
donsgot
hozunk
e két
remek
aljat.

8 kor.

Páris. Sikkes divatalj gyö-
nyörű fazonban ládó-
szen díszített oldalrészek-
kel gazdagon berakott szat-
nyú szegélyekkel. Az alj-
kalmához illő selyemmel bar-
sonnyal v. bőrrel paszpöl-
rozható, esetleg paszpöl-
diss nélkül, készíthető.

London. Meglepően sikkes
szoknya hosszban műve-
szes applikációval, saját
kalméből díszítve, a nyu-
gót és finom izlést képvisel-
ő divatján tetszik min-
den urúfélynék.

Ugy a "Páris" mint a "London" 8 K, kitűnő minőségű
lodenből, fekete, sötétkék, szürke, drapp és barna szíjben,
v. legdivatosabb angol mintázatú fél-ruházóvetőből szürke,
drapp és oliv szíjben. Kívánatra e szoknyákat finomabb
kivitelben is szállítjuk. u. m.: legkisebb méretű mintázatú
és kockázott finom minőségű angol kalméből, drapp, barna,
szürke, oliv és sötétkék szíjben, v. fekete szíjben hang-
garnból 11 K-ért. Aljaink kitűnnek extra jó szabásuk és
pontos kivitelük által. Minden egyes darab mérték után
kézzel, melyhez szükséges a csúszás, csipő-bőség, elő- és
hátsó hossza a szoknyának, továbbá a szíj előírása,

"ZUR SCHOSSENFABRIK"

XVI., Neulerchenfelderstrasse 2.

Magyar levelezés. BÉCS. Magyar levelezés.

Szeptember 15-én jelent meg nagyvárúru Gszl és tükör divat
albumunk mely gazdag tartalmánál fogva érdekes betekintést
nyújt az új divat-terre azon haztelt urúfélynéknek kik ez
írán érdekel viselhetnek 40 fillér levél bélyegben való
beküldés ellen ezen divat lap francó megküldték és a helybe
eszközölt legkisebb rendelmenyűl e 40 fillér lesz le vonva.

HETI MŰSOR.

Október	Nemzeti Színház	III. kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Nepszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Városligotti Nyári Színház	Uránia
3 Csütörtök	Egérke	Hunyadi László	Bernát	A vig özvegy	Avató játék Bolond Istók	-	-	A tenger
4 Péntek	Nóra	-	Nincs elvámolni valója?	A vig özvegy	A sárga dominó	-	-	A tenger
5 Szombat	A hálás utókor	Lohengrin	Josette kisassz.	A vig özvegy	A Sárga dominó	-	-	-
6 Vasár nap	d. u. este II. Rákóczi Fe- renco fogsága A hálás utókor	Bajazzók. Piros csipő	Josette kisassz.	János vitéz A vig özvegy	Bolond Istók A sárga dominó	-	-	A virágok város A tenger

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, HÁZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERÉSZ-ÉS MŰORÁSZ-üzletében szerezhetők be.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK. ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

GUMMI!

Valódi francia és amerikai óvó különlegességek eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva Foltétlen birtos Gummi és halhólyag. Árak: (számtalanként k. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14. Női óvszer, Possarium occlusivum. Mensinga tanár szerint, k. 3-5.

Ujj Antó vaginal spray! a legbiztosabb a legkényelmesebb női különlegesség, ára k. 15. Irrigátor, sebfeccskendő, bidék stb. gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet, zárt borítókban titoktartás mellett.

KELETI J. orvos-sebész mű- és kőtszer-gyár,

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. (A magy. kir. 16posta mellett.) Alapítva 1878.

LEGESZEBB... LEGJOBB... LEGOLCSÓNBÓ!

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

darabja 1 fűt 50 kr-tól felebbe

GICHNER JÁNOS

ágyonmű réz- és vasbutor-gyáros asztalok, függőágy, pokróc, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.

Fiókkalet: Rákóczi (Kerepesi)-ut 60. sz. Gyári: Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök. Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszadom.

Gyermekkoszúk nagy választékban.

Most jelent meg a valódi

!!! Szegedi !!!

Szakácskönyv

ezernél több ételkészítési utasítással.

Írta: **RÉZI NÉNI**

Kilenczoldos javított és a legújabb ételreceptekkel bővített kiadás.

Ára bekötve 5 kor.

Kapható a kiadó ATHE-NAEUM Irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. valamint minden hazai könyvkereskedésben.

PADLÓ-BEERESZTÉST

lakás- és ablak-tisztítást vállal

LÉVAI E., Lipót-körút 25/e.

Dr. FÜREDI

v. kórházi főorvos, katona-, megyei és ker. pénztári főorvos, a medjídló-rend lovagja stb.

Titkos betegségek

minden neme, impotentia, nemű és női bajok, legképzettebb specialista, rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 60. sz.

Vegyí és göröcsöl vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyszer. Mérsékelt díj.

CSENDÉS OTTHONOK.

— REGÉNY. —

Írta: **K. LARSEN.**

42

Míg egy szép napon ismét csak a gyermekek miatt a rettenetesen különböző temperamentumunk ismét lángokban állott és ilyenkor mindig valamivel több égett hamuvá és salakká vált a benső érzéseinkből. Az azelőtti időkben, husz vagy harmincz évvel ezelőtt, valószínűleg együtt maradtunk volna, megóvtuk volna a formákat és látszatát keltettük volna egy boldog házassáletnek — a gyermekek kedvéért. Azonban a gyermekek is megváltoztak, nem olyanok többé, mint azelőtt voltak; más mód szerint nevelkednek és sokkal élesebben látók, megfigyelőbb a tehetségük, mint régente. Az én gyermekeim hamarosan fölfedezték volna a hazugságot és abban a lélekölő harcban — hogy vagy az anya vagy az apa pártjára álljanak — az egész életüket megmérgezték volna.

Nem, higye meg Antónia asszony, éppen azért mert gyermekeink vannak, azért kellett ezt a házasságot megsemmisíteni, míhelyt éreztem a kellő erőt hozzá.

De talán ön tudja legjobban, milyen rettenetes nagy küzdelmembe került a gyermekeket odaadni. És, miután most éppen beszélünk róla — bevallhatom — hogy ez a fájdalom még mindig úgy ékelődik belém, mint ékelődik a hegyes vas az eleven huszba.

Antónia hirtelen föltekintett reá. Kiar úgy állt ott, mint egy ember, kit megragadott a han-

gulat és egészen távol van attól, amit mondani akar.

Az az élénk vágy, hogy Kiarnek valamikép segítségére legyen — erőt vett Antónián.

— Higye meg, Antónia asszony, nem vidám gondolat az, hogy ifjúkori szerelmet meg kell tagadni, fizetéseképtelenséget kell bejelenteni. Nem, ez nem hízegő. Az ember úgy érzi, hogy önbizalma és emberismerete meggyöngült. Sokat szenvedünk önmagunk által és azáltal, ami bensőnkben eltört. Talán az is kínzó tudat, hogy a másinak vissza kell adni az önbizalmát, igazat kell szolgáltatni azáltal, hogy önmagunkat megtagadjuk, de ez meg sem közelítheti azt az erőfeszítést, amelyet le kellett küzdenem és a gyermekeimbe azt a tudatot belenevelni, hogy az anyjuk egy szerencsétlenségtől szabadult meg, amelybe ártatlanul került bele. És ebben nekik hinniök muszáj, ha vele egyedül kell élniök és ha az anyjuk az legyen, aminek lennie kell. Nem volt más választásom! Kénytelen voltam azt az utat követni, amelyre a feleségem már rátérelte őket, még pedig eredménynyel. Hiszen nem volt szabad a gyermekeket harcba vinni azon asszony ellen — akiről isten tudja hogy — de egyszer azt képzeltem, hogy szeretem és az élet minden viharában szeretni is fogom.

Antónia ölébe tette a kezimunkáját és ránézett.

Ez volt az a férfi, akit Henrik előtte lefestett? Hiszen ez éppen ellenkezője volt, egy mélyen érző ember, aki az életet olyan keserűen, de nagyon is jól ismerte.

Antónia nagyon meghatottnak érezte magát, sokkal jobban, mint ahogy mutatta és ez még csak fokozódott, midőn Kiar egész egyszerűen így folytatta:

— Ön talán legjobban tudja, mit jelent az a gyermeket, saját gyermekünket szeretni.

— Igen — Kiar — tudom.

A belső meghatott érzésben, melyet megértett és átértett vele, csak bólintott.

— De higye meg Antónia asszony, a gyermekekben csalódní is lehet.

— Igen — Kiar.

— Elidegenednek tőlünk minden áldozat dacára.

Ezt mindnyájan tapasztalhattuk, még pedig elég gyakran; ez már az élet folyása — és aztán utóvégre ember vagyok.

Egy pillanatig elhallgatott mielőtt befejezte.

— És nem vagyok még aggastyán.

Antónia érezte, hogy a szíve nyugtalanul és egészen megmagyarázhatatlanul dobogni kezd.

Érezte, hogy Kiar azzal, amit mondani fog, befonia őt valamibe, valami ügynek a pártolására akarja birni. A gyermekére gondolt, a leányára, aki megint kivonta magát a szeretete alól és teljesen kisiklani készül, el akarta üzni ezt a gondolatot és csak Kiarra és az ő fájdalomára gondolni. Csodálatosan, visszatarthatatlanul és önkéntelenül azonban ez a kérdés tolt az ajkára:

— És most már egész élete végéig egyedül akar maradni?

Ekkor Kiar hozzáhajolt és azt felelte:

— Nem, mert van egy asszony, aki tanult az életől. Hasonlóképpen hozzám, ámbár talán még önmagának sincs erről tudomása.

Antónia lélegzete gyorsabban emelkedett.

(Folyt. köv.)

King' vadászöltöny K 32

Burberry

világhírű angol vízmentes, könnyű és porózus szövetből készült

Burberry vadászöltöny „King” minden színben **K 48.—**

Burberry vadász-köppeny **K 50.—**

Burberry Hubertus vadász-sportkabát **K 48.—**

Loden vadászöltönyök nagy választékban **K 32.—** től felfelé csakis

KOCH TESTVÉREK

Budapest **26.** legnagyobb férfi-, fiú- és gyermekruha-áruháza Károly-körút

Hol keressük a LEGJOBB POUVERT ?

Kérjünk MÖLLER J. L.-től

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUTKA (báró Splényinó) eziművészmű legkedveltebb arczképe. Valamennyi arczon legjellegesebbje egy nappalra, mint estére, bekínálják által megvizsgálva, a gyönyörű és költői arcképeknek találtak. Mint piperocikk népszerűsége, az arcképeknek a leggyönyörűbb háttérrel, ifjúkori szépséget, erőt és romantikát kölcsönöz.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

CREME POMPADUR

Összetételében folyóan állított a világhírű és föltötte hatású „Crema Pompadur” egész trójai tisztaságban és erejében összeállított. És ezen szer, melylyel a híres Pompadur asszony egész egy koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. Kétféle szer jóval föltötte minden eddigi enemi gyártmányt. „Crema Pompadur” este és reggel alkalmazatik, arcot és kezét bedörzsölve azután egy kicsi behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy téglő ára 1,60 frt. Egy téglő ára 1,60 frt.

MÖLLER J. L.

cs. és kir. udvari Mataszerész és pipere-esszappan gyárosnál. Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Pénzszekrények

egy darabból álló könnyűlegelnyősebben beszereshetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

ezek pénzszekrénygyártóknak és trezorépítőintézeteknek magyarországi vezérközpontjainak

NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, VI. Földmancz. u. 4. Képviselek minden városban keresetnek. ÁRÉGYÉZÉK ÉS TERVEK DIJMENTESEN. Régi szerkezeteket csereképen átveszünk.

8 korona

előre küldve, díjmentesen küld feljelen írászerrel két hírnő-gépet selyem-, püsch-, pso. állia- és smyrna hírnődek előállítására 8 évi időtartással, egy díszos, könnyen ki-dolgozható mintával együtt. Bárki is tanulás nélkül azonnal bímezhet. Hírnőanyagok legúj-tányosabb gyári áron. Egész vi-lágon legjobbnak elismert körli hírnő gépeket mindenki meg-rendelhet előny árban. Szabadalmazott kézi hírnő-gépgyárban Bpest VII., Kolombus u. 28/I

Midennemű férfi és női nemi betegségek

ugyszintén vér-, bőr-, idegbajok, bujaker (Syphillis és férfigyengeség impotentia) alapos gyógyítására legjobban ajánljuk

DR. KAJDACSÝ

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos rendelő-intézetét Budapest, VI., Andrassy-ut 13. sz. Rendel 8 óráig és este 7-8-ig. — Levelekre válaszol, STGYszerekről gondoskodik. Levél útján is biztos siker.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hangulatok.

I.

Ragyogó utcákon járok idefenn... Fényük a lelkemnek olyan idegen.

Mit is ér a világ minden fénye már, Ha valahol ránk egy szív szerelme vár? Szerelmes szívű lány szemfényre hív... Szívében, szeméhez ki ne lenne hív?

Ragyogó utcákon járok idefenn... Fényük a lelkemnek olyan idegen.

II.

Pislog szeme a gyertyalángnak. Bolondos árnyék tánczol a falon... Az emeleten zongoráznak, Nyitott ablaknál ülve hallgatom.

Vetetlen még az ágy. Tíz óra. Álomkórban kóborol a lelmem Titkon a lágy zongoraszóra, Hogy sosem hallott nótákat szerezzem...

Kiss Ferencz.

(A zsebmetszők módszere.) Egy amerikai rendőr érdekesen írja le, hogy a zsebtolvajok milyen módon zsebelik ki a gyanútlan áldozatot, különösen nagyobb néptömegben. A zsebtolvajok tolvajlásuk véghezvitelében rendkívül óvatosan járnak el s ebben megállapított szabályokat követnek. Működésük helyül leginkább a túltömött utcai vasuti kocsiakat és közlekedési végpontokat választják. Legkevesebb két tolvaj van mindig egy helyen, de sokszor hatan is működnek együtt. Sokszor előfordul, hogy két tolvaj óriás verekedést rendez és a körülöttük összesereglett embereket addig társaik kizsebelik. Egy nadrágzseb vagy egy kabátzseb kifosztása egy kis ügyességgel sokkal könnyebb, mint ahogy azt gondoljuk. A tolvaj a kiszemelt áldozat nadrágzsebének figyelmét mással van elfoglalva, a nyílástól egy hüvelyknyire fogja meg és az egész zsebet kifordítja; egy belső kabátzseb kifosztásánál pedig a tolvaj a kifosztandót akképen löki meg véletlenül, hogy a

kabátzsebének egy kissé félrebillenjen, amikor is a meglőkött a zsebbel ellenkező irányba néz s ebben a pillanatban a zseb már üres. A gyakorlott zsebmetsző minden nehézség nélkül kihúzza egy nyakendőt, bárhol is meg van erősítve biztosítással. A zsebmetszőknek a nagy városokban valóságos iskolák vannak. Tíz év előtt Londonban fedezett fel egyet a rendőrség. Ez az iskola egy tereméből állott, amelynek mennyezetére teljesen rendez férfi vagy női ruhába felöltözött bábuok voltak egy-egy drótra felakasztva. A zsebkéni és a ruhák ránczánál éleshangú csemettyük voltak felvarrva és a zsebtolvajjelölteknek arra kellett iparkodni, hogy megközelítve a bábut, bármely oldalról a zsebeibe rejtett különböző dolgokat úgy vegye ki, hogy a csemettyük meg ne szólaljanak. Az óralánczok elszedésénél a tolvajok egy éles vágógépet használnak, félhüvelyk hosszú éllel. A szerzám a tenyérből van elhelyezve, csak a penge jön ki a kézből s ezzel két vágással levágja a lánczot, ha az egy negyed hüvelyk vastag is. A zsebmetszők áldozatait rendszerint az elmélyedten haladó egyének, míg a körültekintőt soha sem támadják meg.

(Ehető virágok.) Nálunk alig akad egy-egy virág, amely táplálékul szolgál. A távol Keleten azonban nagyon sok ehető virág van. Kinában a leveshez egy háromszíni virágot adnak, amelynek Hemerocalis graminea a neve. A nagy virágfogasztás bizonyítja, hogy Ching-Kiang kikötőjéből Kína többi részébe táplálkozásra 3,500,000 kilogramm virágot szállítanak évenként. A Colligonum nevű növény virágát is nagyon kedvelik. Ez a növény, amely Lahore környékén terem nagy területeken, lombos fáska, másfél vagy két méter magasra nő meg és nagyon szabálytalan növéssé. Februárban rügyezik és májusban virágzik. A virágok rózsaszínűek, kellemes illatuk van és a földieperre emlékeztetnek. Ha csukorral hintik be a virágot, felduzzad, később azonban kiszárad és úgy néz ki, mint a száraz füge. Juniusban aratják. A hinduk ezt a virágot liszttel vagy sült hussal eszik. A legkiválóbb ehető virág Indiában a Bassia latifolia virága. Ez egy széles almaszerű növény és az afrikai vajfához hasonlít leginkább.

(Feltalálók sorsa.) Régi történet az már a feltalálóról, hogy találmányából, a mely az egész emberiség hasznára vált, mások milliókat tudnak szerezni, míg ő ismeretlenül, szegénységben pusztul el. Az ó-korban is így volt ez nagyon sok esetben és ma is gyakran meggesik. Angolországban Gloucesterben nemrég egy Shergold nevű ember, a kinek találmányából sokan meggazdagodtak, nagy nyomorban halt meg, pedig ő találta fel a pneumatikot, (a levegővel

töltött gummikereket), a mely lehetségessé tette a biciklinek és az automobilnak az elterjedését. Kétezer évvel ezelőtt sem volt ez másképen. Plinius irataiban elbeszéli, hogy Tiberius császárnak (14—37. Krisztus után) egy fémmunkás egy gyönyörű serleget ajándékozott, mely az ezüsthöz hasonló, de sokkal fényesebb anyagból készült. A császár kérdezte, hogy hol található az a fém, mire a munkás azt felelte, hogy ő azt a fémét agyagból állította elő. Eljárásának titkát, — ugymond — csak ő ismeri és az istenek! A császár attól tartott, hogy az az új fém, mely a földből készült, az arany és ezüst értékét leverheti. Hogy ez tehát meg ne történjék, börtönbe vetette a munkást és gondoskodott róla, hogy titka továbbra is az övé és az isteneké maradjon. Így fizették régen a feltalálókat. Ma már csak anyagilag teszik őket tönkre.

(Rákóczi borai.) Rákóczi Ferencz roppant gazdagságát írja le egy német újság s elősorolja azt a sok kincset, a melylyel a fejedelem bírt a szabadságharc után. A felsorolt adatokból különösen azok érdekesek, a melyek a fejedelem borainak sokaságáról adnak képet. Ezek az adatok abból a jegyzékből valók, melyet a császári biztosok készítettek az elköszött borokról s így eléggé megbízhatók. A jegyzék szerint a munkási pinczében 534 gönczi hordó bor volt, melynek literjét két forintra becsülték. Találtak ezenkívül 229 hordó ó-bort, 156 hordó erdélyi ó-bort, 97 hordó aszubort. A pataki kastélyban fekvett leltár szerint, volt 4789 akó új-bor, 32,087 akó ó-bor, 2405 akó erdélyi, 2104 akó aszu és 158 akó szesz. A sárosi kastélyban 1602 akó asztali, 89 akó ó-bort, 188 akó aszut, 450 akó vörösbort és 47 akó régi aszut találtak. A vihyei pinczéből 401 akó új-bor, 260 akó ó-bor és 367 akó vörösbort vittek el a császáriak.

(Macskaadó.) Angliában macskaadót akarnak behozni. Érdekes, hogy a londoni állatvédő egyesület is pártolja a macskaadó eszméjét. Az ember azt hinné, hogy a macskaadó ellen az állatvédőknek kellene felszólalni, mert sok macskát, amelynek most urí dolga van, a gazdája az adó miatt a háztetőre kergette ki. Az állatvédőknek azonban a madarak sorsa fáj. A macska tudvalevően nagy vadász és élszakánként Páris házaiból seregesen kiszöknek a sétaterekre, kertekbe, ahol nagy vadászat indul meg a verebek és más izes peccsenyék ellen. Csakhogy a madárvadászat ellen az adó nem övintézkedés, mert így megszaporodik azoknak a macskáknak a száma, amelyek gazdátlanul bolyongnak a háztetőleken és amelyek a madárvadászat igazi üzői.

Szerda.
Használt
gö
60
30 drb
60
1
1
760
50 drb
1
1
1
nagyobb
Kérdésök
Magyar kir
206331/
Pá
A m
1908. évi j
következő k
szükséges.
1000
800
szállítása i
Az i
geköl 25 s
rendelni.
Aján
ségekre is,
Az i
gel ellátva
és legkésőbb
magyar kir
beszerzési
Bán
nek 5 száz
déli 12 órá
főpénztárán
A
12229198
felhívásban
A p
tes módos
az igazgat
és valam
Az
ajánlati fel
is megkül
Bud

Használt jó állapotban levő keskenyvágányú

görpályaanyag

eladandó vagy bérbeadó.

600 m/m. nyomtávban:

- 30 drb. szekrénykocsi 2 m³ tartalommal, részben fékkel ellátva
- 60 „ vasbillenőkocsi halmozva 1 m³ tartalommal
- 1 „ mozdony 30 HP. háromtengelyű
- 1 „ mozdony 20 HP. kéttengelyű.

760 m/m. nyomtávban:

- 50 drb. szekrénykocsi 2 m³ tartalommal, részben fékkel ellátva
- 1 „ mozdony 35 HP. kéttengelyű
- 1 „ mozdony 30 HP. háromtengelyű
- 1 „ mozdony 30 HP. kéttengelyű

nagyobb mennyiségű kerékpárok Griffin kerékekkel.
Kérdezősködések **Blockner J.**-hez Budapest, Sütő-utca 6 intézendők.

Magyar királyi államvasutak
206331/907 számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1908. évi január hó 1-től december hó 31-ig esetleg a következő két évben, tehát az 1910 év végéig évenként szükségessé.

1000 métermázsa gyapótfonal csapógyakhoz
800 kilogramm gyapótfonal kenőbalekhez
szállítását nyilvános pályázatot hirdet.
Az igazgatóság jogában állandó a fenti mennyiségből 25 százalék erejéig többet, vagy kevesebbet megrendelni.

Ajánlat tehető egyes anyagokra és kisebb mennyiségekre is, egy vagy három évre is.
Az ajánlatok ívenként egy koronás okmány bélyeggel ellátva lezárandók és czég pecsétjével lepecsételendők és legkésőbb 1907. évi október hó 25-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz képen az ajánlott anyag egy évi értékének 5 százaléka legkésőbb 1907. évi október hó 24-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál teendő le.

A szállításra nézve mérvadó és kötelezők a 122291/98 sz. általános szállítási feltételek és az ajánlati felhívásban foglalt minőségi feltételek.

A pályázat és szállításra vonatkozó egyéb részletes módokat az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályánál és valamennyi üzletvezetésnél megszerezhetők.

Az anyag és leltárbeszerzési szakosztály ezen ajánlati felhívást ingyen adja ki esetleg kívánatra postán is megküldi.

Budapest, 1907 szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Olosabb és jobb, mint bárhol. Legnagyobb budapesti BUTOR

áruház,

Több száz szoba divatos asztalog- és kárpitos-butor, barókk, angol, szecesszió, ó-német stb. stílusban, a leg-egyszerűbbtől a legfinomabbig, a legmodernebb fazonban a garnitúrák behuzása selyem, plüss francia és angol szövetekkel, készen, raktáron kizárólag jó minőségben

A tartosságért több évi kezességet nyújtunk.

Varga Mihály és Társai Magyar butoripar
Budapest, Koronaherceg-u. 2. I em. (Kigyó-tér sarok.)

A legújabb butoralbumunkat több mint 600 képpel kívánatra 60 fillér beküldése mellett bérmentve küldjük.

Helyen vagy időt bujakór-bántalmak,

egy görvélgyökör, bőrbajok, rheuma, (Izzag fohélyok stb) s a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigydagana, rheumatizmus, a szájjal gőge gyenyodésel, daganatok onostosis, tobetetlenség és mindenfélre szerzett vagy örököl bújakóros bántalmak esetében, a legmeggröztötebb s minden gyógykezeléssel daczó betegségek bízatos és gyökéres gyógyulást nyújtanak.

Dr. Olivier vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert és már számos kitüntetésben részesült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.- kor. egy nagy doboznak 62 darab tartalommal 10.- kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll.

Szállít: Török József gyógyszerész Budapest, Király-utca 12. és Andrassy-ut 22.

BIZTOS gyógyulást keresőknek

kik bármily

nemi betegségben szenvednek

mint húgycső és hólyagbajok, húgyveszűkületek, vizelet zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bújakóros bántalmak (syphilis), az önterítés utóhatásként fellépő idegbajok, koral fertőző elgyengülés, bármily bóküldések stb. nőknél fehérfolyás, méh bajok, álapos, gyors és gyökéres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódszárál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírl és a legérgebb 62 éve fennálló rendelő tulajdonos

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4 óg és 7-8-ig este. Időlt húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsőútkör segítségével. Védőkék leválokra kimerülő választ és szakértő tanácsot nyernék, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

MAGYAR KÖNYVTÁR

SZERKESZTI
RADÓ ANTAL
EGY-EGY SZAM
ÁRA 30 FILLÉR

Legújabb füzetek:

497
szám

Legújabb füzetek:

493. *Halldan Langard: Wilde Oszkár.* Fordította: Moly Tamás.

Wilde Oszkár pályafutása, mely rövid diéség után oly korán ért tragikus véget a Reading Goal-i feyházban és egy nyomorúságos párisi hónapos szobában, rendkívül éleveséggel van megrajzolva e monografiában. Tekintve azt a nagy népszerűséget, amelyre Wilde munkái mostanában jutottak, e kiváló élet- és jellemrajz számot tarthat mindenki érdeklődésére.

494. *Alfred de Musset: Szászoly.* — Az újó tárva vagy zárva legyen. Két szindarab. Ford. Hevesi Sándor.

Musset halálának most van félézszázados évfordulója és az „Ejszakák” költője ma olvasottabb, mint valaha. Remek kis szindarabjait, bájos proverbs-jeit is egyre játsszák még, és ezért íőleg műkedvelőink nagy örömmel fogják venni, hogy ezek

két legzebbjét most új és jeles fordításban tesszük nekik hozzáférhetőkké.

495—496. *Wilde Oszkár: Az oszményl férj.* Színmű négy felvonásban. Fordította: Mihály József.

Wilde e darabja nemrég került színre a budapesti Nemzeti Színházban, ahol egyikét aratta a legnagyobb sikereknek. Szellemességtől szíporlázó nyelve olvasva talán még hatásosabb, mint színpadról hallva, amellyel a legérdekesztőbb a cselekménye is, mely a legjobb francia munkáéval versenyez.

497. *Ady Endre: Sápánai emberek és ténénotok.*

Legújabb színpodalmunk egyik legérdekesebb és legkedveltebb tehetsége vonul be e füzetbe a Magyar Könyvtárba, új hangokon, új ideákkal, formában és tartalomban egyaránt merészen foglalva el ott helyét.

A Magyar Könyvtár

497
számának

teljes jegyzékét bárkinek
készséggel megküldjük

Kapható

AMPEL R.

Könyvkereskedése (WODIANER F. ÉS FIAI)
Részvénytársaságnál, Budapest VI. Andrassy-
út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

A tuniszi néger ereje.

Az Andrassy-uti „Abbazia“-kávéház egyik törzsasztalánál a „Beketow“-czirkuszban naponta ismétlődő díjbirkózásról folyt a diskurzus, amelynek érdekességét — tekintettel arra, hogy abban a világ első bajnokai vesznek részt — nem lehet elvitatni.

Konstatálta a társaság, hogy Cyklop erős ugyan, de inkább beválik súlyemelő akrobatának, mint birkózónak, hogy a lengyel Kornatzky, aki minden szabályt lábbal tipor, nem való komoly mérkőzés keretébe, hogy Pohl Abs erős is, fúrge is stb., de a legtartósabban a néger Murzukkal foglalkozott a társaság. Rémséges erejen kívül azt a csodálatos szívóságot bámulta mindenki, amely kigyó-szerűen hajló testében, de különösen hatalmas karjaiban lakozik s míg a többi birkózón az első tíz perczen szemmel látható a fáradtság a tuniszi 30—40 perczces erős munka után is a kimerülés minden jele nélkül kész újabb viadalra kelni.

— Valami tüneményes dolog ez! — kiáltott fel a társaság több tagja.

— Dehogyan tüneményes — szólt bele a törzsasztal legnagyobb tekintélyének örvendő tagja. Én azt hiszem igen egyszerű a magyarázat. Legalább úgy vélem. Mert tudnotok kell, hogy én aki a Károly-köruton lakom és itt sokat fordulok meg, már több ízben láttam a néget a Diana gyógyszerárból kijönni s így kétségtelenek tartom, hogy rendszeresen Diana-sósbor-szeszszel dörzsöli be testét.

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban, Budapest, V. Sárvány-utca 6/C. 283

Gyász esetben

ruhák soron kívül gyorsan festetnek feketére Haltenberger Béla ruhafestő gyárában Kassa. 27086

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvégeztet magán, mint családi ügyekben Kossa-Hagyary Géza. Telefon 67-47. 26703

Parkettagyár

Gyönyörűn ajánlja gyártmányait.

Próbakísaszonynak

ajánkozik ügyes szabónő jó termettel. Szíves ajánlatokat „Ügyes” jellegre e lap kiadóhivatalába kér.

Családi-házak

Várban két négyszobás 16000 frt, három háromszobás 12000 frt, egy 6 és háromszobás 26000 frt. Füstviselő telep egy 6 szobás kertet, 27000 frt, egy 6 szobás kertet 28000 frt. egy négyszobás 18000 frt, Csömör-ut mellett ötszobás, kertet 18000 frt. Rottenbiller-utca mellett ötszobás, 20000 frt. Rózsadombon, két négyszobás ujj, 23000 frt, egy 4, 3 és kétszobás 32000 frt. Bővebben 9-12-ig Ujvári ingatlan irodájában, II., Kapas-utca 12. 7104

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szemüvegek, kényeszerűt körülmenyek miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt, iróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 frt, nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butorekladás, Dob-utca és Holló-utcai sarokpincze. 26618

Csemegeszlőt

megvételre keresek. Csak nagyobb tételre reflektálok. Saját személyzetemmel szedtem. Ajánlatokat kér: Lázár József, szőlőnyerkeskedő Nagymaros (Hontmege.) 5448

Butor.

Beraktározásból visszamaradt egyes író, ebédő és szalon asztalok, ebédő diványok, ottoman és chaise longueok, azonkívül 40 drb. kárpitozott fauteilok különféle fazonban, 60 drb. egyes éjjeli szekrény olcsón kaphatók. IV. (előbb Zöldfa) most Veres Pálné-utca 12., I. em. 27053

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hiblyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válasz-bélyeget kérek. 25465

Allást

és mellékfelügyelést keresek igen jövedelmező keresetre tehetnek szert törvényi engedélyezett sorsjegyek eladásával, amely által 10-30 koronáig naponta könnyen kereshetnek. Ajánlatok Budapesti Főpostafiók 237.

Diszertkedvelők

kérjenek árjegyzéket az Első magyar diszertáció-fiskolától. Tulajdonosa: Copony Ede, Körmenen 120 fajta tülevelűfák, lombfák, sorfák, diszertjék és rózsafák kaphatók! 5447

Jogi-

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egy-egy tárgyból is) Kolozsvárra; Budapestre ugyszintén államszámveteltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szemléltetés; Budapest, VI., Rózsa-utca 44. III; 8

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon börtölkök, gyönyörű tükör, diván, bőrszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosártveg 6,- ko rona FELKA, KONZERVGYAR Felka, Szepesm. 56972

Vigyázon,

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérré. 25271 sz.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes te-keket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építési iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 782

Zálogcédulákat,

brilliantokat aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron veszek. Brillantokért többet fizetek, mint utjonnan kerültek. SINGER JAKAB ékszerkereskedő, Budapest, Király-utca 91. Izabella-u. sarkán.

Fenyőborovicska

(Gunnepus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9,- hérmentve. FELKA KONZERVGYAR Felka, Szepesm. 26973

Vadászfegyver

2 csövű, hibátlan, Lancaster 15 frt., finom Hammerles és finom Drilling áron alul. Ugyszintén fényképező gépek és látzereszlő cikkek, valamint rajzeszközök, szemüvegek olcsó áron Radonál, Egyetem-tér 5. Kivánatra visszaadom a pénzt.

Fénykép-készüléket

objektívot vesz, elad, cserél hites Appelo lemeznek egyedül eláruló helye.

HATSCHKEK EMIL

Andrássy-ut 15., dékja: Károly-körút 88. Alapítva 1877. Sokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

Régi

BUTOR-SZALON

Budapest, Ferencsik-tér 3. felmelet. Vétel és eladás polgári, urasági berendezések, keleti szőnyegek, csillárok, tükörök és régiségek. 30% megtakarítás. Telefon 82-13. 26926

Modern

urasági butorok

alkalmi vétel és eladása

háló-, ebédő-, szalon-, írószoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rez-butorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa

Budapest, Lizi Ferencz-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Polgári Iskolai

redliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. Tanár Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 26814

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizérek használatát mellett — üvege 76 fillér — valaha ismét fogtájást kap vagy szája büzlök (franco küldéssel külön 95 fill.) Bartilla-Winkler Ede Wien 191. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török Király-u. 12., Andrássy-ut 29. sz. Dr. Eger Váci-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban, Csak a Bartilla fogvizéreké. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. 379

Mérnöki műszereket

vesz, elad, cserél, lejtómérő, Planiméter, Teleskop, Goerz-Zeiss-Trimérisztb.

HATSCHKEK EMIL

Andrássy-ut 13. Fiókja: Erzsébet-körút 38

Urasági

butorokat,

szőnyegek,

csillárokat

és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond

VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és egyszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédő, írószoba és szalonbutorokban. Részálósobák, bőrgarnitúrák és kárpitosfélékben Perza, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás! Kitünő szabás!

Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János

angol ur szabóterma BUDAPEST, Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és hollandi szövetekből.

Stenográfia

Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíróiskolája a

Stenográfia

országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépiróiskola. — Kereskedelmi szakintertárgyak. — VII., Kazinczy-utca 8. I. em. 30. (Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolcs-féle iskolával).

KI a YES-OUI-SI

szintű lapot megrendel, látva minden megrendelés nélkül és szállás az

angol és franczia

nyelveket alaposan megtanulhatja előfizetési ár negyedévenként minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket előző és utólagos számlákat küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-ut 92. szám.

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédő- és szalonokat, rezbutorokat, zongorákat, perzsa és szmíra szőnyegek, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezési kiállítás! IV., Sommeiweiss-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.

26618

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya befőtött, málna-, szamóca-, csipkebogyózt, gomba- és huskonzerveket, pastetomokat aláí a FELKA KONZERVGYAR Felka, Szepesmege. Kérjen árjegyzéket.

Valódi Magyar Szakácskönyv,

Irta Zilahy Ágnes. Ötödik teljesen átdolgozott, a házi cukrászattal és befőttek készítéséről szóló részsel bővült kiadás. Ára szép bekötésben 3.60 kor.

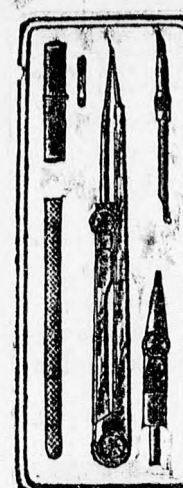
A belsőleakrol. Gyümölcs, főzelék és saláta épen való eltarítása. A legújabb tapasztalatok után Irta Zilahy Ágnes. Ára köve 1.20 kor.

Modern Konyha, Irta Kovacs Mátyas, 484 finom, különleges étel receptjét tartalmazza, melyet a szokásos szakácskönyvekben hiába keresnénk. Ára finom vászonkötésben 5 korona.

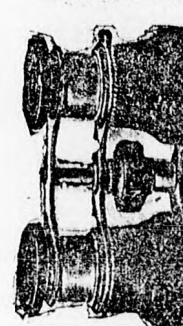
Singer és Wolfner

kiadása Budapest, VI., Andrássy-ut 10. Kapható minden könyvkereskedésben is!

Rajzeszközök

Színházi és tábori látosóvek.

Szemüvegek és orrcsipesítők.

Hómérők.

Légsúlymérők.

Műszemek

és minden a szakbavágó cikkek legjobban és legolcsóbban kaphatók!

KLEIN DEZSŐ

látzerészéznél,

Kecskeméti u. 14.

Árjegyzék ingyen és bérmen.

BUTOROK

háló-, ebédő-, szalonberendezések, továbbá írószoba, íróda berendezések, rés- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bőrgarnitúrák eladása és vétel.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265

Kazinczy-utca sarok.

Férfiak!

Feltétlen gyógyhatást nyújt a párisi világhírlításon nagy aranyéremmel kitüntetett Dr. Borsodi-féle szabadalmazott villamos szerkezet. Elegendő a szerkezetet a testen hordani, a hatás elmaradhatatlan. Kivánatra használati utasítás 60 fillér bélyeg beküldése ellenében. Központi szétküldési telep: Berger és Társai Dohány-utca 39. 26702

Börszékiaipar

őrsajtolás és bőrfaragás

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi börszékék és karosszékében, jóval olcsóbb áron, mint eddig.

Használt szék átálakítása börszékékre olcsó áron. Legolcsóbb hórbutorok és állványok.

Az ATHENAEUM r.-társ.

: könyvkiadóhivatalában: (Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. szám) megjelent:

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.

Bovezetésül a hivatalos iskolai helyesírás útjában. Összeállította SIMONYI ZSIGMOND. — (Ára 20 fillér.) —

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.

Összeállította SIMONYI ZSIGMOND. (Egy lapon, falitábla alakjában.) (Ára 12 fill.)

Kapható a kiadóhivatalban, valamint minden hazai könyvkereskedésben.